

עֲזְרֵי מַעַם הַשָּׁם עוֹשֶׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזִּהָר

הַשָּׁלֹם וְהַמְּנוּקָד
עַל חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה

מִהַתְנָא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

פָּרָשַׁת כִּי תֵצֵא

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזִּהָר הָעוֹלָמִי"
בַּעִיָּה "ק בֵּית שְׁמֹשׁ תוֹבֵב" א
חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בָּאֵב תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי
בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים בחינם בלבד

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

סִנְהֶדְרִי קִטְנָה, מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, (בראשית א) אֶת הַמָּאֹר
הַקָּטָן לְמִמְשָׁלַת הַלֵּילָה.

וּבְגִין דָּא, תַּפְאֶרֶת אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל לְמִמְשָׁלַת
הַיּוֹם, דְּאֵתְמַר בֵּיה (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוָה יי'
חֲסִדּוֹ. אֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמִמְשָׁלַת הַלֵּילָה, (שם)
וּבַלֵּילָה שִׁירָה עָמִי. שִׁיר דְּלוּיִים, וְדָא יִסּוּד. (שמואל א כ)
בֶּן יִשִּׁי חֵי עַל הָאֲדָמָה. דְּתַקִּין עֶשֶׂר מִיְנֵי תַהֲלִים,
בְּשִׁירָה. וְאִיהוּ צְדִיק לְשִׁמְאָלָא, אֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן,
וְדָא שְׂכִינְתָּא, דְּאֵתְנִילַת מִשְׁמָאָלָא. ע"כ.

פֿרשט כי תצא

רעיא מהימנא

וְעֲנִשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְגו'. (דברים כב) פִּקּוּדָא דָּא, לְדוֹן
בְּדִין מוֹצִיא שֵׁם רָע. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
וְעֲנִשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנָתַנוּ לְאָבִי הַנֶּעְרָה כִּי הוֹצִיא

לשון הקודש

בְּשִׁירָה. וְהוּא צְדִיק לְשִׁמְאָל, אֶת הַמָּאֹר
הַקָּטָן, וְזוֹ שְׂכִינָה, שְׁנוּטֶלַת מִהַשְׁמָאל.

פֿרשט כי תצא

רעיא מהימנא

וְעֲנִשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְגו' (דברים כב).
מִצְוָה זוֹ לְדוֹן בְּדִין מוֹצִיא שֵׁם רָע, וְהוּ
שְׂכָתוֹב וְעֲנִשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנָתַנוּ
לְאָבִי הַנֶּעְרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל

סִנְהֶדְרִין קִטְנָה מִצֵּד הַשְׁמָאל, (בראשית א)
אֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמִמְשָׁלַת הַלֵּילָה.

וּמִשּׁוּם זֶה, תַּפְאֶרֶת - אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל
לְמִמְשָׁלַת הַיּוֹם, שְׁנַאֲמַר בּוֹ (תהלים מב) יוֹמָם
יִצְוָה ה' חֲסִדּוֹ. אֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן
לְמִמְשָׁלַת הַלֵּילָה, (שם) וּבַלֵּילָה שִׁירָה עָמִי.
שִׁיר הַלוּיִים, וְזֶה יִסּוּד. (שמואל-א כ) בֶּן יִשִּׁי חֵי
עַל הָאֲדָמָה, שְׁתַּקֵּן עֲשָׂרָה מִיְנֵי תַהֲלִים

שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. רַבָּנִן, וְהָאִי אִיהוּ בְּתַר
נְשׁוּאִין, דְּאָמַר לָא מְצָאֵתִי לְבִתְךָ בְּתוּלִים, וְלֹאֻ כָּל
שֵׁם רָע שְׁקוּל, דְּמַרְגְּלִים דְּאֶפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל
אַרְעָא, אֶתְעַנְשׁוּ בְּגִינָה, וּמִיתוּ וְלֹא זָכוּ לָהּ. וְאַתְתָּא
קִרְקַע אִיהִי בְּאַרְעָא, בְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, אֶסְתֵּר קִרְקַע
עוֹלָם הִיתָה.

וְאִי תִימְרוּן שׁוּם בִּישׁ עָלָהּ, דְּאֶסְתֵּאבֶּת בְּאַחֲשׁוּרוֹשׁ,
וְזָכְתָּה לְאַתְלָבְשָׁא בָּהּ רוּחָא דְקִדְשָׁא. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (אסתר ה) וְתִלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת. הָא אָמַר קִדְשָׁא
בְּרִידָהּ הוּא, (ישעיה מב) אֲנִי יי' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר
לֹא אֶתֵּן וְתִהְלָתִי לְפָסִילִים. וְרוּחָא דְקִדְשָׁא שְׂכִינְתָּא
הָיָה, דְּאִיהִי שֵׁם דְּאַתְלָבְשֶׁת בְּאַסְתֵּר.

אַבְל רַבָּנִן, וְוִי לְאִינוּן דְּאַכְלִין תֶּכֶן תֵּבֵל דְּאוֹרֵייתָא
(חֲמוּר דְּאוֹרֵייתָא דְּאַתְחָשִׁיב ח'כס מ'זפלא ו'רב ר'בנן) וְלֹא יָדַע

לשון הקודש

בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. רבתינו, וזהו אחר
נְשׁוּאִין, שאמר לא מצאתי לבתך
בְּתוּלִים. ולא כל שם רע שקול,
שְׁמַרְגְּלִים שהוציא שם רע על הארץ
נֶעְנְשׁוּ בְּגִלְגָּה ומתו, ולא זכו בה. ואשה
היא קִרְקַע בְּאַרְצָא, כמו שבארורה, אֶסְתֵּר
קִרְקַע עוֹלָם הִיתָה.

בְּאַחֲשׁוּרוֹשׁ, וזכתה להתלבש בה רוח
הקִדְשׁ, זהו שכתוב (אסתר ה) וְתִלְבַּשׁ
אֶסְתֵּר מַלְכוּת. הרי אמר הקדוש ברוך
הוא, (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי
לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתִהְלָתִי לְפָסִילִים. ורוח
הקִדְשׁ שְׂכִינָה הִיתָה, שהיא שם
שֶׁהַתְלַבְּשָׁה בְּאַסְתֵּר.

אַבְל רבתינו, אוי לאותם שאוכלים

וְאֵם תֹּאמְרוּ, שם רע עליה, שגממא

בְּסִתְרֵי דְאֻרִּיתָא, אֶלָּא קָלִין וְחֻמוֹרִין דְּאֻרִּיתָא,
קָלִין תִּכְּן דְּאֻרִּיתָא, חוּמְרָא דְּאֻרִּיתָא, חֲטָה, חֵט
ה', אֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע.

לִית דְּרַכָּא דְּמִלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא, לְמִרְכָּב עַל
חֲמָרָא, אֶלָּא עַל סוּסוֹן. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב,
(חֲבִקּוּק ג) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבוֹתֶיךָ יִשׁוּעָה. דְּאִין
מְזִלְזִלִין בְּמִלְכוּתָא, לְמִרְכָּב מִטְרוֹנִיתָא עַל חֲמָרָא.
כָּל שָׁכֵן מִלְכָּא, לִית דִּין אֲתֵר הֶדְיוּט עֶבֶד,
דְּאַרְחִיָּה לְמִרְכָּב עַל חֲמָרָא. וּבְגִין דָּא כְּתִיב בֵּיה
בְּמִשִּׁיחַ, (זְכַרְיָה ט) עֲנִי (דף רע"ו ע"א) וְרוֹכֵב עַל חֲמֹר. עֲנִי
אִיהוּ תַמָּן בְּסִימָן, עֲרוּבִין נִדָּה יְבָמוֹת, וְשֹׂאֵר
מִתְנִיתִין בְּכָלֵל. וְלֹא אֶתְקַרֵּי תַמָּן מְלָךְ, עַד דְּרַכִּיב
בְּסוּסִיא דִּילִיָּה בְּנָסֶת יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

שָׂאִין מְזִלְזִלִים בְּמִלְכוּת לְהַרְכִּיב הַמְלָכָה
עַל חֲמֹר. כָּל שָׁכֵן מְלָךְ, אִין זֶה מְקוֹם
הֶדְיוּט עֶבֶד, שְׂדֵרְכּוֹ לְרַכֵּב עַל חֲמֹר.
וְלִכְּן כְּתוּב בְּמִשִּׁיחַ (זְכַרְיָה ט) עֲנִי וְרוֹכֵב עַל
חֲמֹר. עֲנִי הוּא שֵׁם בְּסִימָן: עֲרוּבִין, נִדָּה,
יְבָמוֹת. וְשֹׂאֵר מִשְׁנִיּוֹת בְּכָלֵל. וְלֹא נִקְרָא
שֵׁם מְלָךְ, עַד שְׂרוּכֵב בְּסוּסָה שְׁלֹו, בְּנָסֶת
יִשְׂרָאֵל.

תִּכְּן תִּכְּלָל שֶׁל הַתּוֹרָה, (חֲמוּרִי שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁנַחֲשֵׁב
חִיכִם מִפְּלֵא וְרַב רִבְּנֹן) וְלֹא יוֹדֵעַ בְּסִתְרֵי תּוֹרָה,
אֶלָּא קָלִים וְחֻמוֹרִים שֶׁל הַתּוֹרָה. קָלִים
תִּכְּן שֶׁל הַתּוֹרָה. וְחֲמָרָה שֶׁל הַתּוֹרָה
חֲטָה, חֵט ה', עֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע.

אִין דְּרָךְ שֶׁל מְלָךְ וּמִלְכָּה לְרַכֵּב עַל
חֲמֹר, אֶלָּא עַל סוּסִים, זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (חֲבִקּוּק
א) כִּי תִרְכַּב עַל סוּסֶיךָ מִרְכַּבוֹתֶיךָ יִשׁוּעָה.

קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַד אֵיהוּ לְבַר מֵאַתְרִיהּ, לֹא
 אֵיהוּ מְלָךְ. וְכַד אֶתְהַדָּר לְאַתְרִיהּ, (זכריה יד)
 וְהָיָה יי' לְמֶלֶךְ. וְהָכִי יִשְׂרָאֵל, אֶתְמַר בְּהוֹן, כָּל
 יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. בְּגוֹנוֹנָא דְאַבָּא, אֵינוֹן בְּנוֹי. לֹא
 אֵינוֹן בְּנֵי מְלָכִים, עַד דִּיהַדְרוֹן לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. וְאִי
 תִּימָא דִּיהַדְיוּט דָּא, אַף עַל גַּב דְּאֵיהוּ הַדְיוּט לְגַבִּי
 מֵאַרִיָּה, בְּרַכְתָּא עָלֶיהָ אֶתְמַר, אַל תְּהִי בְּרַכַּת הַדְיוּט
 קָלָה בְּעֵינֶיךָ. וְהַדְיוּט דָּא לְגַבִּי מְלָכָא עֶבֶד מְטַטְרוֹן.
 וְאַדָּם קִדְמָאָה דִּלָּא גִטְר יֶקֶר דִּיהֲבֹו לִיהּ, גִּחְתּוּ לִיהּ
 לְמִיכַל עִם חֲמוּרִים, וְאָמַר אֲנִי וְחֲמוּרִי נֹאכַל בְּאַבּוּס
 אֶחָד. וַיִּשְׁשַׁכְּר בְּהָאֵי חֲמָרָא, זָכָה לְאַתְקָרִי (בראשית מט)
 יִשְׁשַׁכְּר חֲמוּר גָּרָם.

וְרַבָּנָן מֵאַרִי מְתִנִּיתִין, מְטַרְוֵנִיתָא אֶתְמַר בָּהּ (תהלים קג)
 וּמִלְכוּתוֹ בְּכַל מְשָׁלָה, בְּתַר דְּאַתְלַבְּשָׁא בֵּיהּ

לשון הקודש

מְטַטְרוֹן. וְאַדָּם הָרָאשׁוֹן שְׁלֹא שָׁמַר אֶת
 הַכְּבוֹד שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ, הוֹרִידוּ אוֹתוֹ לֵאכֹל עִם
 חֲמוּרִים, וְאָמַר, אֲנִי וְחֲמוּרִי נֹאכַל
 בְּאַבּוּס אֶחָד. וַיִּשְׁשַׁכְּר זָכָה לְהַקְרָא
 בְּחֲמוּר הַזֶּה, (בראשית מט) יִשְׁשַׁכְּר חֲמוּר
 גָּרָם.

וְרַבּוֹתֵינוּ בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, בְּמִלְכָּה נֹאמַר
 (תהלים קג) וּמִלְכוּתוֹ בְּכַל מְשָׁלָה. אַחֵר
 שֶׁהִתְלַבְּשָׁה בָּהּ אֶסְתֵּר, שְׁלָטָה אֶסְתֵּר עַל

בְּשִׁתְקֻדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחוּץ לְמִקְוָמוֹ,
 אֵינוֹ מְלָךְ. וּכְשֶׁחֲזָר לְמִקְוָמוֹ, (זכריה יד) וְהָיָה
 ה' לְמֶלֶךְ. וְכַד יִשְׂרָאֵל, נֹאמַר בְּהֵם, כָּל
 יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. כְּמוֹ שֶׁהָאֵב, הֵם
 בְּנוֹי. אֵינֶם בְּנֵי מְלָכִים, עַד שֶׁיִּחְזְרוּ לְאַרְצָן
 יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהַדְיוּט זֶה, אַף עַל
 גַּב שֶׁהוּא הַדְיוּט לְרַבּוֹנוֹ, בְּרַכָּה עָלָיו
 נֹאמַר אַל תְּהִי בְּרַכַּת הַדְיוּט קָלָה
 בְּעֵינֶיךָ. וְהַדְיוּט זֶה לְגַבִּי הַמֶּלֶךְ עֶבֶד

אַסְתֵּר, שְׁלִיטת אַסְתֵּר עַל אַחֲשֻׁרוּשׁ וְאוּמָתִיָּה.
וְאַתָּמֶר בָּחוּ (אסתר ט) וְהָרוּג בְּשׁוֹנְאֵיהֶם. וְאִי תִימָא
דְּאַתִּיחַד עֲמָה. אַף עַל גַּב דְּחֻוּ בְּבֵיתָא חָדָא, חֵם
וְשָׁלוֹם. אֱלָא, בְּגִזְזָא דִּיּוֹסָף, דְּאַתָּמֶר בֵּיהּ, (בראשית לט)
וְתַנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ, וְלֹא לְבוּשׁוֹ, אֱלָא בְּגָדוֹ, לִישָׁנָא
(ישעיה כד) דְּבוּגָדִים בְּגָדוֹ.

וְהִכָּא סְתָרָא רַבְרָבָא. וּבְגִין דָּא, אַסְתֵּר, לִישָׁנָא
דְּסְתָרָאָה, (תהלים לב) אַתָּה סְתָר לִי, שְׂכִינְתָּא
אַסְתִּירָתָּ לָּהּ מֵאַחֲשֻׁרוּשׁ, וְיִהְיֶה לִּיהּ שִׂידָה בְּאַתָּרָהּ,
וְאַתְחַדְרַת אִיהִי בְּדְרוּעִיָּה דְּמַרְדֳּכִי. וּמַרְדֳּכִי דְּחֻוּ
יָדַע שְׂמָא מִפֶּרֶשׁ, וְשִׁבְעִין לָשׁוֹן, עֶבֶד כָּל דָּא
בְּחֻכְמָתָא. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהּ מֵאַרִי מִתְּנִיתִין,
דְּאַפִּילוּ בְּלֹא דָא, אִית לִיהּ לְפָר נָשׁ קוּדָם דִּיתִיחַד
עִם אֶתְתִּיָּה, לְמַלְלָא עֲמָה, בְּגִין דְּשְׂמָא שִׂידָה
אַתְחַלְפָּא בְּאַתְתִּיָּה.

לשון הקודש

הסתירה אותה מאחשורוש, ונתנה לו
שדה במקומה, והיא חזרה לזרועות
מרדכי. ומרדכי שידע את שם המפרש
ושבעים לשון, עשה כל זה בחכמה. ולכן
פרשה בעלי המשנה, שאפלו בלי זה יש
לאדם לפני שיתיחד עם אשתו לדבר
עמה, משום ששמה התחלפה שדה
באשתו.

אחשורוש ואמתו, ונאמר בהם (אסתר ט)
והרוג בשונאיהם. ואם תאמר שהתיחד
עמה, אף על גב שהיו בבית אחד – חם
ושלום, אלא כמו יוסף, שנאמר בו (בראשית
לט) ותנח בגדו אצלָהּ, ולא לבושו, אלא
בגדו, לשון (ישעיה טז) בוגדים בגדו.

וכאן סוד גדול. ומשום זה אסתר, לשון
הסתירה, (תהלים לב) אתה סתר לי. השכינה

וְדָא בְּאַתְתָּא מֵאִלְנָא דְטוֹב וְרַע, אֲבָל אִם הִיא
 מְשַׁכְּנִינָתָא, לִית לָהּ שְׁנוּי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 אֲנִי יי' לֹא שָׁנִיתִי. אֲנִי, דָּא שְׁכִינְתָּא. וְלִית לָהּ (מלאכי ג)
 דְּחִילוּ מִכָּל סִטְרִין אַחֲרָנִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה מ)
 כָּל הַגּוֹיִם כְּאִין נִגְדּוּ.

וּבְאַתְרָא דְשְׁכִינְתָּא תַּמָּן, כַּמָּה סְגוּלוֹת תַּמָּן. וּבְגִין
 דְּאַסְתֵּר אֶתְלַבֶּשֶׁת שְׁכִינְתָּא בָּהּ, חֲזִיא
 הֵוֶת לְמַעֲבַד עֲמָה כַּמָּה סְגוּלוֹת (ס"א צומוֹת). כְּגִוּוֹנָא
 דְּשָׂרָה, קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא נָטִיר לָהּ, בְּגִין שְׁכִינְתָּא
 דְּהֵוֶת עֲמָה, נָטִיר לָהּ מִפְּרַעָה, וְאַפִּילוּ לְבוּשָׁה
 וְתַכְשִׁיטִיהָ בְּכֻלָּהּ שְׁנֵי קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא סְגוּלוֹת, בְּגִין
 שְׁכִינְתָּא. וּבְגִין דָּא, אַתָּא פְּרַעָה לְסַנְדְּלָא, מִחָא לִיה
 עֲמִיָּה. וְהָכִי נָמִי בְּכָל תַּכְשִׁיטִין דִּילָהּ. בְּכָל תַּכְשִׁיט
 וְתַכְשִׁיט דְּהֵוָה נִגַּע בֵּיהּ, מָחִי לִיה, עַד דְּאַתְפְּרֵשׁ מִנָּה
 הֵהוּא טָמֵא, וְאַחֲזָר לָהּ לְבַעֲלָהּ.

לשון הקודש

סְגוּלוֹת (צומוֹת). כַּמּוֹ שָׂרָה, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שָׁמַר אוֹתָהּ, מִשּׁוּם הַשְּׁכִינָה שֶׁהִיטָה
 עִמָּה שָׁמַר אוֹתָהּ מִפְּרַעָה, וְאַפִּילוּ לְבוּשָׁה
 וְתַכְשִׁיטִיהָ, בְּכָלֶם שֶׁם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 סְגוּלוֹת מִשּׁוּם הַשְּׁכִינָה. וּמִשּׁוּם זֶה כָּא
 פְּרַעָה לְסַנְדְּלָהּ, הִכָּה אוֹתוֹ בּוֹ. וְכֵן גַּם
 בְּכָל תַּכְשִׁיטִיהָ. בְּכָל תַּכְשִׁיט וְתַכְשִׁיט
 שֶׁהִיָּה נִגַּע בּוֹ, הִיָּה מִכָּה אוֹתוֹ, עַד

זֶה פֶּאֶשָׁה מַעֲזָן טוֹב וְרַע. אֲבָל אִם הִיא
 מְשַׁכְּנִינָה, אֵין לָהּ שְׁנוּי, זֶהוּ שְׁכִינּוֹב (מלאכי
 ג) אֲנִי ה' לֹא שָׁנִיתִי. אֲנִי – זֶה הַשְּׁכִינָה.
 וְאֵין לָהּ פֶּחַד מִכָּל הַצְּדִדִּים הָאַחֲרִיִּם, זֶהוּ
 שְׁכִינּוֹב (ישעיה מ) כָּל הַגּוֹיִם כְּאִין נִגְדּוּ.
 וּבְמִקּוֹם שֵׁשׁ שָׁם שְׁכִינָה, כַּמָּה סְגוּלוֹת
 יֵשׁ שָׁם. וּמִשּׁוּם שֶׁאַסְתֵּר הֵתְלַבֶּשָׁה בָּהּ
 הַשְּׁכִינָה, רָאוּיָה הִיטָה לַעֲשׂוֹת לָהּ כַּמָּה

וְאִי בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָה בְּךָ, כָּל שְׂכֵן מָאן דְּנִנְע בְּנוֹפֵא.
 וְאַפִּילוּ בְּאַצְבַּע דִּילָה, לְסִטְרָא דִּיחֻדָּא, (במדבר א)
 וְהִזְר הַקֶּרֶב יוֹמָת. דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא לָא יְהִיב לִיה
 רְשׁוּ לְמִקְרַב גְּבָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה מב) אֲנִי יי'
 הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן.

וּבְגִין דָּא, לֹא כָּל שֵׁם רָע שְׁקוּל. מְרַגְלִים דְּאַפִּיקוּ
 שׁוּם בִּישׁ עַל אֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל מִיתוּ. מָאן
 דְּאַפִּיק שׁוּם בִּישׁ עַל שְׂכִינְתָּא, כָּל שְׂכֵן דְּלִקְוִין
 בְּנִשְׁמַתְהוֹן. דְּאַלִּין דְּאַפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל אֶרְעָא, לְקוּ
 בְּנוֹפִיָּהוּ, וּמִיתָת גְּרַמִּיָּהוּ מִיתוּ. אָבֵל מָאן דְּאַפִּיק
 שׁוּם בִּישׁ עַל שְׂכִינְתָּא, נִשְׁמַתָּא דְּלַהוֹן לְקָאָה. וְהִיא
 לְמָאן דִּידַע רְזָא דָּא, וְעֵינֹי פִּתְחִין. אָבֵל מָאן דְּעֵינֹי
 כְּתִימִין, לִית לִיה עוֹנֶשָׁא כָּל בְּךָ.

לשון הקודש

מְרַגְלִים שְׁהוּצִיאוּ שֵׁם רָע עַל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, מִתּוּ. מִי שְׁמוּצִיא שֵׁם רָע עַל
 הַשְּׂכִינָה, כָּל שְׂכֵן שְׁלוּקִים בְּנִשְׁמַתָּם.
 שְׂאֵלָה שְׁהוּצִיאוּ שֵׁם רָע עַל הָאֶרֶץ, לְקוּ
 בְּנוֹפֵם, וּמִיתָת עֲצָמָם מִתּוּ. אָבֵל מִי
 שְׁמוּצִיא שֵׁם רָע עַל הַשְּׂכִינָה, נִשְׁמַתָּם
 לִוְקָה. וְזֶה לְמִי שְׂיִידַע סוּד זֶה וְעֵינֹי
 פִּתְחוּת. אָבֵל מִי שְׂעֵינֹי סְתוּמוֹת, אֵין לוֹ
 כָּל בְּךָ עֲנֵשׁ.

שְׂאוֹתוֹ הַטָּמֵא נִפְרָד מִמֶּנָּה, וְהַחֲזִירָה
 לְבַעֲלָהּ.

וְאִם בְּתַכְשִׁיטִיָּה בְּךָ, כָּל שְׂכֵן מִי שְׁנוֹנֵעַ
 בְּנוֹפֵה, וְאַפִּילוּ בְּאַצְבַּע שְׁלָה, לְצַד הַיְחֻד,
 (במדבר א) וְהִזְר הַקֶּרֶב יוֹמָת. שְׁתַּקְדּוּשׁ פְּרוּד
 הוּא לֹא נָתַן לוֹ רְשׁוּת לְקֶרֶב אֵלֶיהָ, וְזֶה
 שְׁפָתוֹב אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר
 לֹא אֶתֵּן.

וּמִשּׁוּם זֶה לֹא כָּל שֵׁם רָע שְׁקוּל.

וְכִמָּה דְרַבְנָן דְּמִתְנִיתִין שְׁוִיין קַמֵּייהוּ, דְּאַתְתָּא אָנוּסָה מוֹתָרַת לְבַעֲלָהּ. וְדָאֵי אִיסוּר וְהִיתָר דְּמִתְנִיתִין לָא מְמַלֵּל אֱלָא בְּמִילִיָּה דְּבֵר נָשׁ, וְאַתְתָּא דְּאִיהִי מְאִילָנָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע. אֲבָל אַתְתָּא דְּאִיהִי מְאִילָנָא דְּחַיִּי, לָאוּ לָהּ דִּינָא בְּאַלִּין, (דְּאִינוּן מְאִילָנָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע) דִּהְהוּא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי, צַדִּיק וְטוֹב לוֹ. וּבְגִינִיָּה אַתְּמַר, (מְשַׁלִּי יב) לָא יֹאנֻזָּה לְצַדִּיק כָּל אָנוּן, וְלָא לְבַת זִוגוּ צַדִּיקָתָא. וְאוֹלִיפְנָא מְשָׁרָה בְּבֵיתָא דְּפִרְעָה, דְּלָא חָזָה לִיָּה רִשׁוּ לְמִקְרַב בְּחָדָה.

וְכִמָּאן דְּאִיהוּ צַדִּיק וָרַע לוֹ, הֵאֵי דְּאִיהוּ מְאִילָנָא דְּטוֹב וָרַע, דְּכִינוּן דְּרַע עֲמִיָּה, (קִהְלַת ט) אִין צַדִּיק יֵאָשֶׁר לָא יִחַטָּא בְּהִוּא רַע, בְּתֵר דְּאִיהוּ עֲמִיָּה. רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, דְּאַתְגַּבֵּר יֵצֶר הָרַע עַל יֵצֶר טוֹב, אַתְּמַר וְטוֹב לוֹ, טוֹב אִיהוּ תַּחֲוֹת רִשׁוּתִּיָּה, וּבְגִין דְּרַע שְׁלִיט עַל טוֹב, רָשָׁע אִיהוּ, דִּהְהוּא דְּאַתְגַּבֵּר נְטִיל שְׂמָא.

לשון הקודש

לְצַדִּיק כָּל אָנוּן, וְלָא לְבַת זִוגוּ הַצַּדִּיקָתָא. וְלִמְדָנוּ מְשָׁרָה בְּבֵית פִּרְעָה, שְׁלֵא הִיְתָה לוֹ רִשׁוּת לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיהָ.

וְכִי שְׂהוּא צַדִּיק וָרַע לוֹ, זֶה שְׂהוּא מְעֵץ שֶׁל טוֹב וָרַע, שְׁכִינוּן שְׂרַע עֲמוֹ, אִין צַדִּיק יֵאָשֶׁר לָא יִחַטָּא בְּאוֹתוֹ רַע, מֵאַחֵר שְׂהוּא עֲמוֹ. רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, שְׂהִתְגַּבֵּר יֵצֶר הָרַע עַל יֵצֶר הַטּוֹב, נֶאֱמַר וְטוֹב לוֹ. טוֹב הוּא

וְכִמָּה שְׂרַבּוּתִינוּ שֶׁל הַמִּשְׁנָה שְׁמוֹ לְפָנֵיהֶם, שְׂאִשָּׁה אָנוּסָה מִתָּרַת לְבַעֲלָהּ, וְדָאֵי אִיסוּר וְהִתָּר שֶׁל הַמִּשְׁנָה לָא מְדַבֵּר אֱלָא בְּדִבְרִים שֶׁל הָאָדָם, וְאִשָּׁה שְׂהִיא מְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע. אֲבָל אִשָּׁה שְׂהִיא מְעֵץ הַחַיִּים, אִין דִּינָה כְּאַלָּה. (שְׁהִם מְאִילֵן עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע) שְׂאִיתוּ עֵץ הַחַיִּים צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, וּבִשְׁבִילוֹ נֶאֱמַר (מְשַׁלִּי יב) לָא יֹאנֻזָּה

רָשַׁע וְרַע לוֹ, אֵל אַחֵר סָמְאֵל, וְרַע לוֹ, סֵם הַמּוֹת
 דִּילִיָּה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת, (תהלים לד) תְּמוֹתֵת רָשַׁע
 רָעָה. וּבְגִין דָּא, אֲנוּסָה לָאוּ אִיהִי, אֱלֹא אִי אִית בָּהּ
 תַּעֲרוּבַת בִּתְּהִיא נִשְׁמַתָּא, דְּטוֹב וְרַע.

וְאוֹרֵייתָא דְּאַתְבָּרִיאַת (נ"א דְּאַתְיִיחִיבַת), אֲתַבְּרוּ לוחִין
 דִּילָהּ, דְּאֵינוֹן מְשׁוּלִים לְבַתּוּלִים.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֲדַר יְהִיב לֹון לְיִשְׂרָאֵל, לְנִטְרָא
 לָהּ, אוֹרֵייתָא דְּבַעַל פֶּה אֲתַקְרִיאַת הֲלָכָה לְמִשָּׁה
 מְסִינִי. וְחֲתָן דִּידָהּ, תָּבַר בְּתוּלִים דִּילָהּ. וּמֵאֵן דְּאַפִּיק
 שׁוּם בִּישׁ עָלָהּ, דְּיִימָא דְּהָא הֲחִיא אוֹרֵייתָא לָאוּ אִיהִי
 דָּא, דְּהָא לוחִין דִּילָהּ אֲתַבְּרוּ. קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִימָא
 לִיָּהּ, דְּאִיהוּ אָבִי הַנַּעֲרָה. בַּת, דְּאִיהוּ בְּתִיבַת
 בְּרֵאשִׁית, אִיהִי בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אָמַר וּפְרָשׁוּ הַשְּׁמֵלָה, וְאַתְפַּתַּח יְרִיעָה מִסֵּפֶר תּוֹרָה,

לשון הקודש

בְּרוּךְ הוּא חֲזַר וְנָתַן אוֹתָם לְיִשְׂרָאֵל
 לְשֹׁמֵר אוֹתָהּ. תּוֹרָה שְׁפַעַל פֶּה נִקְרָאת
 הֲלָכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, וְהַחֲתָן שְׁלָה שְׁבַר
 אֶת בְּתוּלִיָּהּ. וּמִי שְׁמוּצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רַע,
 שְׂיֵאמַר שְׁתַּתּוֹרָה הִיא אֵינְנָה זֹו, שְׁהָרִי
 לוחוֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ – הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שֶׁהוּא אָבִי הַנַּעֲרָה, יֹאמַר לוֹ: בַּת, שֶׁהִיא
 בְּתִבַּת בְּרֵאשִׁית, הִיא בַת הַמֶּלֶךְ. הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: (דברים כב) וּפְרָשׁוּ הַשְּׁמֵלָה,

תַּחַת רְשׁוּתוֹ, וּמִשׁוּם שֶׁהָרַע שׁוֹלֵט עַל
 הַטּוֹב, הוּא רָשַׁע, שְׁאוֹתוֹ שֶׁהַתְּנַבֵּר לָקַח
 אֶת הַשֵּׁם. רָשַׁע וְרַע לוֹ, אֵל אַחֵר, סָמְאֵל.
 וְרַע לוֹ, סֵם הַמּוֹת שְׁלוֹ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלֹת, (תהלים לד) תְּמוֹתֵת רָשַׁע רָעָה.
 וּמִשׁוּם זֶה אֵינְנָה אֲנוּסָה, אֱלֹא יֵשׁ בָּהּ
 תַּעֲרוּבַת בְּאוֹתָהּ נִשְׁמָה שֶׁל טוֹב וְרַע.

וְהַתּוֹרָה שְׁנוּבְרָאָה (שְׁנוּבְרָאָה), נִשְׁבְּרוּ
 לוחוֹתֶיהָ, שְׁמִשׁוּלִים לְבַתּוּלִים. וְהַקְדוּשׁ

וַיַּחֲזִין דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (שמות לד) פֶּסֶל לָךְ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים
בְּרֹאשׁוֹנִים וְכַתְּבָתִּי עַל הַלָּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ
עַל (דף רע"ו ע"ב) הַלּוּחֹת הַרְאשׁוֹנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ.

מִיַּד קָם אֵלָיָהּ, וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָּא, וּבְרִיכוּ לֵיהּ,
וְאָמְרוּ סִינֵי סִינֵי, הָכִי אֶתְחַזִּיא לְמִשְׁמַע מְלִין
דִּילָךְ וְלִשְׁתּוּק, אֲבָל בְּרִשׁוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשִׁכְנִיתִיה, אָנָּה בָּעֵי לְמַלְלָא מַלְּהָ לְגַבְךָ, לִיקְרָא
דִּילָךְ. אָמַר לֵיהּ אִימָא.

פִּתְחָ וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא, הָאִי בִלָּה דִּילָךְ, קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יְהִב לָהּ לְאַבְרָהָם לְגַדְלָא לָהּ לְגַבְךָ,
וּבְגִין דְּאִיהוּ נָטִיר לָהּ, אֶתְקַרִּיאַת בְּרִיתִיהּ. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, בַּת הָיְתָה לוֹ לְאַבְרָהָם וּבְכָל שְׁמָהּ. וּבָהּ קִיִּים
כָּל אוֹרֵייתָא כְּלָהּ, וְאַפִּילוּ עִירוּבֵי תַבְשִׁילִין. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (בראשית כו) וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֶרְתִּי וְגו'. וְאִיהוּ הָזֶה

לשון הקודש

רוּעָה לְדַבֵּר דְּבַר אֵלֶיהּ, לְכַבּוּדְךָ. אָמַר
לוֹ, אָמַר.

פִּתְחָ וְאָמַר, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, הַכְּלָה הוּא
שֶׁלְךָ נָתַן אוֹתָהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאַבְרָהָם לְגַדְלָהּ אֵלֶיהּ, וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא
שֹׁמֵר אוֹתָהּ, נִקְרָאָה בְּתוּ, זֶהוּ שְׁכָתוּב
בַּת הָיְתָה לוֹ לְאַבְרָהָם וּבְכָל שְׁמָהּ. וּבָהּ
קִיִּים כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, וְאַפִּילוּ עִירוּבֵי
תַבְשִׁילִין, זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית כו) וַיִּשְׁמֹר

וּנְפִתְחַת יְרִיעָה מִסְפַּר תּוֹרָה, וְיִרְאוּ
שְׁנֵאמַר בֵּיהּ (שמות לד) פֶּסֶל לָךְ שְׁנֵי לַחַת
אֲבָנִים בְּרֹאשׁוֹנִים וְכַתְּבָתִּי עַל הַלּוּחֹת אֶת
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלּוּחֹת הַרְאשׁוֹנִים
אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ.

מִיַּד קָם אֵלָיָהּ וְכָל בְּעָלֵי הַיִּשִּׁיבָה,
וּבְרִכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ: סִינֵי סִינֵי, כִּךְ רָאוּ
לְשִׁמְעַ דְּבָרִים שֶׁלְךָ וְלִשְׁתּוּק, אֲבָל
בְּרִשׁוּת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנִיתוֹ אֲנִי

לַגְבָּה אוֹמֵן, בְּנוֹן (אסתר ב) וַיְהִי אוֹמֵן אֶת הַדָּסָה.
 וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לִיה בְּגִינָה, הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּי בֶרֶךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל.
 וְגִדִּיל לָהּ מִכָּל מַדּוֹת טָבִין, וְגִמִּיל לָהּ חֶסֶד, וְסָלִיק לָהּ בְּגִדּוּלָהּ
 בְּמַדַּת חֶסֶד דְּאַבְרָהָם, וַחֲוָה בִּיתִיָּה בְּגִינָה פְתוּחַ
 לְרוֹנוּחָהּ, לְמַגְמִיל חֶסֶד עִם כָּל בָּאֵי עוֹלָם.

וּבְגִין דְּאִיהוּ גִמִּיל חֶסֶד עִמָּה, כִּד בְּנוֹי דְּאַבְרָהָם הָווּ
 מְמוֹשְׁכָּנִין בְּכַמָּה חוּבִין בְּמַצְרִים, אָמַר קֹדֶשׁא
 בְּרִיךְ הוּא לָךְ רַעֲיָא מְהִימָנָא, זִיל וְגִמִּיל טִיבוֹ, לְמֵאן
 דְּגִמִּיל לִיה עִמָּךְ, דָּדָא בְּלָה דִּילָךְ, יְהִיבַת לָהּ לִיה,
 לְגִדְלָא לָהּ בְּמַדּוֹת טָבִין, וְאִיהוּ גִדִּיל לָהּ בְּתַלְיֶסֶר
 מִכִּילָן דְּרַחֲמֵי, דְּרַמִּיזִין בְּתַלַּת תִּיבִין וָה"ו אָנִי וָה"ו,
 דְּאִינוּן וָא"ו. דְּכָלִּיל בְּחוּן ע"ב שְׁמַחֵן, בְּמַנֵּן חֶסֶד.
 דְּבַחוּן הָוָה אַתְּגַבֵּר אַבְרָהָם עַל ע"ב אוֹמֵין וּבְכַלָּה

לשון הקודש

אַבְרָהָם הָיוּ מְמוֹשְׁכָּנִים בְּכַמָּה חֲטָאִים
 בְּמַצְרִים, אָמַר לָךְ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא:
 רוּעָה הַנֶּאֱמָן, לָךְ וְגִמִּיל טוֹבוֹת לְמִי שְׁגִמִּיל
 עִמָּךְ, שְׁחַרֵּי הַכֶּלֶה שְׁלָךְ נִתְתִּי לוֹ אוֹתָהּ
 לְגִדְלָהּ בְּמַדּוֹת טוֹבוֹת, וְהוּא גִדְלָהּ
 בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה מַדּוֹת הַרַחֲמִים שְׁרַמּוּזוֹת
 בְּשִׁלְשׁ תִּבּוֹת וָה"ו אָנִי וָה"ו, שְׁחֵן וָא"ו,
 שְׁכָלוּלִים בְּהֵן שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת
 בְּמַנֵּן חֶסֶד, שְׁבָעִים הָיָה מִתְּגַבֵּר אַבְרָהָם

מְשֻׁמְרָתִי וְגו'. וְהוּא הָיָה אוֹמֵן אֵלֶיהָ, כְּמוֹ
 (אסתר ב) וַיְהִי אִמֵּן אֶת הַדָּסָה. וְהַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בֶרֶךְ אוֹתוֹ בְּגִלְלָהּ, וְהוּא שְׁכַתּוֹב
 (בראשית כד) וַה' בֶּרֶךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל.
 וְגִדְלָהּ מִכָּל טוֹבוֹת טוֹבוֹת, וְגִמִּיל עִמָּה
 חֶסֶד, וְהַעֲלָה אוֹתוֹ בְּגִדְלָהּ בְּמַדַּת חֶסֶד
 שֶׁל אַבְרָהָם, וְהָיָה בִּיתוֹ בְּגִלְלָהּ פְתוּחַ
 לְרוֹנוּחָהּ, לְגִמִּיל חֶסֶד עִם כָּל בָּאֵי עוֹלָם.
 וּמַשְׁוֶם שֶׁהוּא גִמִּיל עִמָּה חֶסֶד, בְּשִׁבְעֵי

דִּילָךְ, הָיָה לִיּה סְגוּלָה בְּעַ"ב שְׁמָהּ, וַהֲיָה נָצַח לְכָל
אוֹמָה וְלִישָׁן.

וּבְגִין דָּא, ^(ישעיה סג) מוֹלִיד לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ.
וּבּוֹקֵעַ מִיָּם, דִּימָא קַרְעַת לִיּה קָדָם בְּנוֹי,
בְּתַרִּיסָר קַרְעִין, בְּחוּשְׁבֹן וָו, וּבְזִכּוֹת א' ^(ס"א וּבְגִינָה)
עֲבֵרַת ^(ס"א עֲבֵרַת) יִמָּא יִבְשֶׁתָּא. וְכֵה טּוֹבְעוּ מִצְרִים, דִּלָּא
מִהִימָנִין בְּוָא ו' דְּאִיהוּ אַחֲד. וְלִזְמָנָא דְּאִתִּי, ^(מִיכָה ז) כִּימִי
צֵאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת, יִתְקַיִים
בְּיִשְׂרָאֵל זְרָעָא דְּאַבְרָהָם. וּבְךָ יִתְקַיִים, ^(דְּאַנְתָּ) מוֹלִיד
לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ ^(זֶרַע דְּאַבְרָהָם) וּבּוֹקֵעַ מִיָּם
דְּאוּרִייתָא קַדְמָהוֹן, לְמַהֲוִי לָךְ שֵׁם עוֹלָם. וְתַמָּן
תַּרְוִיחַ כְּלָה דִּילָךְ.

וּבְגִין דְּבֵת דָּא, אֲתִיְהִיבַת לְיִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי הֶלְכָה
דִּילָךְ, מִסְטָרָא דְּשִׁמְאָלָא, הֶלְכָה לְמִשָּׁה

לשון הקודש

אַחֲד. וְלַעֲתִיד לְבָא, ^(מִיכָה ז) כִּימִי צֵאתָךְ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת, יִתְקַיִים
בְּיִשְׂרָאֵל, זְרָעוּ שֶׁל אַבְרָהָם. וּבְךָ יִתְקַיִים,
מוֹלִיד לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ ^{(זֶרַע}
אַבְרָהָם) וּבּוֹקֵעַ מִיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה לְפָנֶיהֶם
לְהִיּוֹת לָךְ שֵׁם עוֹלָם. וְשֵׁם תַּרְוִיחַ אֵת
הַכְּלָה שֶׁלָּךְ.

וּמִשְׁוֹם שַׁבַּת זֶה נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא
הֶלְכָה שֶׁלָּךְ מִצַּד הַשְּׁמָאל, הֶלְכָה לְמִשָּׁה

עַל שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם אֲמוֹת, וּבְכָלָה שֶׁלָּךְ
הָיָה לוֹ סְגֻלָּה בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת,
וְהָיָה מְנַצֵּחַ כָּל אֲמָה וְלִשְׁוֹן.

וּמִשְׁוֹם זֶה, ^(ישעיה סג) מוֹלִיד לִימִין מִשָּׁה
זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ. וּבּוֹקֵעַ מִיָּם, שֶׁקַּרְעַתָּ לּוֹ
אֵת הַיָּם לְפָנֶי בְּנוֹי לְשָׁנִים עֶשְׂרִי קַרְעִים,
בְּחוּשְׁבֹן וָו, וּבְזִכּוֹת א' ^(וּבְגִלְלָה) עֲבֵרַת
^(עֲשִׂית) אֵת הַיָּם לְיִבְשָׁה, וְכֵה טּוֹבְעוּ
הַמִּצְרַיִם שֶׁלֹּא מֵאֲמִינִים בְּוָא ו', שֶׁהוּא

מִסִּינִי. דִּהָא מִסְטָרָא דִּימִינָא, ה' הִלְכָּה דִּילָךְ, מִסְטָרָא דְשָׁמָא דְאַבְרָהָם. י' דִּיצְחָק. וְכָלָא ה"י מִן אֱלֹהִים. וְאַנְתָּ וְא"ו, מָלָא דִּילָהּ, שְׁלִימוֹת דִּילָהּ, כּוּם מָלָא. בְּקִדְמִיתָא כ"ם י"ה, וּלְבִסּוּף כּוּם מָלָא בְּרַבַּת יי'.

וּבְגִין דְּאַתִּיחִיבַת לְיִשְׂרָאֵל עַל יָדְךָ, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, אִית לְגַלְיָא אֲמַאי אַתִּיחִיבַת לֹון דִּהָא וּדְאִי אַבְרָהָם הָא אַתְּמֹר אֲמַאי אַתִּיחִיבַת לִיה. וְאַנְתָּ גְמִילַת חֶסֶד עִם בְּנוֹי, כְּגִוּוֹנָא דְגְמִיל הוּא עֲמָךְ. לִיצְחָק יְהִי קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לִיה וּלְזִרְעִיהּ, לְנִטְרָא (נ"א לְעִמְרָא) לָהּ מְאִילָנָא דְטוֹב וָרַע. וְעֲבָדוּ לָהּ כַּמָּה גִּדְרִין, וַחֲתִיכּוּ לָהּ כַּמָּה לְבוּשִׁין, דְּאִינוּן לְבוּשֵׁי דִּהָבָא, בְּכַמָּה פְּסָקוֹת. וַהֲיוּ חוֹלְקִין וּמְקַשִּׁין עַל לִיחֵי עַל אֲלִין פְּסָקוֹת, לְתַקְנָא לָהּ בְּכַמָּה פְּרוֹקִין, לְקַשֵּׁט לָהּ בְּכַמָּה מִינֵי קִשּׁוּטִין, לְשַׁבְתוֹת

לשון הקודש

נאמר למה נתנה לו, ואתה גמלת חסד עם בניו, כמו שהוא גמל לך. לִיצְחָק נָתַן הַקֹּדֶשׁ פְּרוֹךְ הוּא לוֹ וּלְזִרְעוֹ לְשֹׁמֵר (לְעֹשֶׂה) אוֹתָהּ מִעַן טוֹב וָרַע, וְעָשׂוּ לָהּ כַּמָּה גִּדְרִים, וַחֲתִיכּוּ לָהּ כַּמָּה לְבוּשִׁים, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי זָהָב, בְּכַמָּה פְּסָקוֹת. וַהֲיוּ חוֹלְקִים וּמְקַשִּׁים עֲלֵיהֶם, עַל הַפְּסָקוֹת הַלָּלוּ, לְתַקְנָהּ בְּכַמָּה פְּרוֹקִים, לְקַשֵּׁט אוֹתָהּ

מִסִּינִי, שֶׁהָרִי מִצֵּד הַיָּמִין ה' הִלְכָּה שְׁלָךְ, מִצֵּד הַשָּׁם שֶׁל אַבְרָהָם. י' שֶׁל יִצְחָק. וְהַבֵּל ה"י מֵאֱלֹהִים. וְאַתָּה וְא"ו, מָלָא שְׁלָהּ, שְׁלִימוֹת שְׁלָהּ, כּוּם מָלָא. בְּתַחֲלָה כ"ם י"ה, וּלְבִסּוּף כּוּם מָלָא בְּרַבַּת ה'.

וּמִשּׁוּם שֶׁנִּתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל עַל יָדְךָ, שֶׁהֵם מִצֵּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, יֵשׁ לְגִלּוֹת לָמָּה נִתְּנָה לָהֶם, שֶׁהָרִי וּדְאִי אַבְרָהָם הָרִי

וַיָּמִים טוֹבִים, לְמַהְיוּי מְקַשָּׁטָא לְגַבְדָּ בְּזִמְנָא דְּתִיתִי
לְגַבְהָ בְּפוֹרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, דְּאַתְמַר בָּהּ (קהלת א) מ"ה
ש"ה הִיָּה ה"וֹא. (חסר כאן).

וּבְגִין דְּאִינוּן גְּרָמוּ לָךְ, וְעֵבִידוּ עֲמָךְ טָבִין, אַנְתָּ
סְבִילַת בְּגִינִיָּהּ כַּמָּה מִכְתָּשִׁין, בְּגִין דְּלֹא
יִתְקַטִּיל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, דְּאַתְמַר בִּיהּ (יחזקאל א) וּפְנֵי שׁוֹר
מִהַשְּׁמַאל, מְזַרְעָא דְיוֹסֵף, דְּאַתְמַר בִּיהּ (דברים לג) בְּכוֹר
שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ. וּבְגִין דְּלֹא יִתְחַלֵּל הוּא וְזַרְעִיהּ בֵּין
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, בְּחֻבִּיהּ דִּירְבָּעָם דְּעֵבֶד עֲבוּדָה
זָרָה, הָיָה הוּא לְאַתְחַלָּא בְּעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת
הוּא וְזַרְעִיהּ, בְּגִין דִּירְבָּעָם בֶּן נִבְט מְזַרְעִיהּ אִיהוּ,
בְּגִינִיהּ אַתְמַר בָּךְ, (ישעיה נג) וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו',
וּבַחֲבֻרְתּוֹ נִרְפָּא לָנוּ.

לשון הקודש

יוֹסֵף שְׁנַאֲמַר בוֹ (דברים לג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר
לוֹ. וּבִשְׁבִיל שְׁלֹא יִתְחַלֵּל הוּא וְזַרְעוֹ בֵּין
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת בַּחֲטָא שֶׁל יִרְבָּעָם
שֶׁעָשָׂה עֲבוּדָה זָרָה, הָיָה הוּא לְהַתְחַלֵּל
בְּעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת הוּא וְזַרְעוֹ,
מִשּׁוּם שֶׁיִּרְבָּעָם בֶּן נִבְט הוּא מְזַרְעוֹ,
וּבְגִלְלוֹ נֵאֱמַר בָּךְ, (ישעיה נג) וְהוּא מְחַלֵּל
מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו' וּבַחֲבֻרְתּוֹ נִרְפָּא לָנוּ.

בְּכַמָּה מִינֵי קִשּׁוּמִים לְשִׁבְתוֹת וַיָּמִים
טוֹבִים, לְהִיזוֹת מְקַשָּׁטָא אֵלֶיךָ בְּזִמְן
שֶׁתָּבֹא אֵלֶיךָ בְּנֵאֱלָה הָאַחֲרוֹנָה, שְׁנַאֲמַר
בָּהּ (קהלת א) מ"ה ש"ה הִיָּה ה"וֹא.

וּמִשּׁוּם שֶׁהֵם גְּרָמוּ לָךְ וְעָשׂוּ עֲמָךְ
טוֹבוֹת, אַתָּה סְבִלַת בְּגִלְלָם כַּמָּה מִכּוֹת
בְּדֵי שְׁלֹא יִהְיֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, שְׁנַאֲמַר
בוֹ (יחזקאל א) וּפְנֵי הַשּׁוֹר מִהַשְּׁמַאל, מְזַרְעוֹ

וַיִּשְׂרָאֵל בְּגִין דְּאִינוּן כְּלִילָן יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, תַּמָּן
 ה"י דִּילָךְ בְּשְׁלִימוֹ הָוָה, אִית לָךְ
 לְאַתְיָחָדָא עֲמָה בִּינִיָּהּ. וּבְגִין דְּאַתְמַר בָּךְ, בִּי הוֹצִיא
 שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, אַתְמַר בָּךְ וְלוֹ תִּהְיֶה
 לְאִשָּׁה, לֹא יוּכַל לְשַׁלְחָה כָּל יָמָיו, בְּגָלוּתָא לֹא יָכִיל
 לְמַפְרֵשׁ לִיה מִנָּה כָּל יוֹמָיו.

וְאִיךְ הוּא שֵׁם רָע דְּאַפִּיקַת עָלָה. אֵלָא בְּתַר
 דְּאַתְיָיְהִיבַת אִיהִי לְיִשְׂרָאֵל, כָּל מָאן דְּאַפִּיק
 שׁוּם בִּישׁ עַל יִשְׂרָאֵל, כְּאִילוּ אַפִּיק עָלָה. וְשׁוּם בִּישׁ
 הָוָה, דְּאַמְרַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (שְׁמוֹת לב) לָמָּה יִי
 יִחְרָה אַפָּךְ בְּעַמָּךְ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, וְכִי אֲנִתְּ
 אַפִּיק שׁוּם בִּישׁ עַל יִשְׂרָאֵל דְּעַבְדּוֹ יַת עֲגָל, לָךְ יִרְד
 בִּי שְׁחַת עַמָּךְ. עָרַב רַב וּדְאִי, דְּאַנְתְּ גִּירַת לֹזֵן עַבְדּוֹ
 יַת עֲגָלָא. וּבְגִין דָּא כִי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת
 יִשְׂרָאֵל וְלוֹ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה.

לשון הקודש

אַחַר שֶׁהָיָא נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל מִי
 שְׁמוּצִיא שֵׁם רָע עַל יִשְׂרָאֵל, כְּאִילוּ הוֹצִיא
 עָלֶיהָ. וְהַשֵּׁם רָע הָיָה, שְׂאֻמְרַת לְקוּדְשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, (שְׁמוֹת לב) לָמָּה ה' יִחְרָה אַפָּךְ
 בְּעַמָּךְ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר, וְכִי
 אַתָּה הוֹצֵאתָ שֵׁם רָע עַל יִשְׂרָאֵל שְׁעִשׂוּ
 אֶת הָעֲגָל? לָךְ יִרְד בִּי שְׁחַת עַמָּךְ. וּדְאִי
 עָרַב רַב שְׂאֻמָּה גִירַת אוֹתָם עָשׂוּ אֶת

וַיִּשְׂרָאֵל, מְשׁוּם שֶׁהֵם כְּלוּלִים יָמִין
 וּשְׂמָאל, שֵׁם ה"י שְׁלָךְ הִתְּנָה בְּשְׁלֵמוֹת,
 יֵשׁ לָךְ לְהַתִּיחַד עֲמָה בִּינִיָּהּ. וּמְשׁוּם
 שֶׁבָּךְ נֶאֱמַר כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת
 יִשְׂרָאֵל, נֶאֱמַר בָּךְ וְלוֹ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא
 יוּכַל לְשַׁלְחָה כָּל יָמָיו. בְּגָלוּת לֹא יָכִיל
 לְפַרֵשׁ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה כָּל יָמָיו.
 וְאִיךְ הוּא שֵׁם רָע שְׂהוֹצֵאתָ עָלֶיהָ? אֵלָא

קָם רַעֲיָא מְהִימָנָא, נָשִׁיק לִיה בְּאַנְפּוּי, וְעַל עֵינָיו
 וּבְרִיךְ לִיה, וְאָמַר לִיה, תִּהְיָ מְבֹרָךְ מִפּוֹמָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיה, בְּכָל מְדָה וּמְדָה
 דִּילִיָּה, וּבְעֶשֶׂר סְפִירָן דִּילִיָּה, וּבְכָל שְׂמָחָן דִּילִיָּה,
 וּבְכָל מְאִירִי מְתִיבְתָּאן, וּבְכָל מְלָאכִין. וְעָנוּ בְּלָחוּ
 וְאָמְרוּ אָמֵן. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיה הוֹדּוּ
 בְּבִרְכָּתִיהָ. אֵלֵיחֹ, קוּם אֶפְתַּח פּוֹמָךְ בְּפִקּוּדֵין עֲמִי,
 דְּאַנְתָּ הוּא עוֹזֵר דִּילִי, מִכָּל ^(דף רע"ז ע"א) סְטָרָא, דְּהָא
 עֲלֶךְ אֶתְמַר בְּקִדְמִיתָא, ^(במדבר כח) פִּינְחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן
 אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, בֶּן אֶהֱרֹן וְדָאִי, בֶּן אָח דִּילִי הוּא, ^{(משלי}
^{יז)} וְאָח לְצָרָה יוֹלֵד.

בִּי יִמְצָא אִישׁ נַעֲרָה בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא אֶרְשָׁה וְגו'.

פִּקּוּדָא דָּא, לְדוֹן בְּמַפְתָּח חֲמִשִּׁים כְּסָף. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, בִּי יִמְצָא אִישׁ נַעֲרָה בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא

לשון הקודש

בְּבִרְכָּתוֹ. אֵלֵיחֹ, קוּם פְּתַח פִּיד בְּמַצּוֹת
 עֲמִי, שְׂאֵתָה הוּא עוֹזֵר שְׁלִי מִכָּל צַד,
 שְׁהִירִי עֲלֶיךָ נֶאֱמַר בְּתַחֲלָה, ^(במדבר כח)
 פִּינְחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן. בֶּן
 אֶהֱרֹן וְדָאִי, בֶּן אָח שְׁלִי הוּא, ^(משלי יז) וְאָח
 לְצָרָה יוֹלֵד.

בִּי יִמְצָא אִישׁ נַעֲרָה בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא
 אֶרְשָׁה וְגו'. מַצְנָה זֹו לְדוֹן בְּמַפְתָּח
 חֲמִשִּׁים כְּסָף, זֶהוּ שְׂכֵתוֹב בִּי יִמְצָא אִישׁ

הַעֲגֹל, וּמִשּׁוּם זֶה – בִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל
 בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ תִּהְיֶה לְאַשָּׁה.

קָם הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, נָשַׁק לוֹ בְּפָנָיו וְעַל
 עֵינָיו וּבִרְךְ אוֹתוֹ, וְאָמַר לוֹ: תִּהְיֶה מְבֹרָךְ
 מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ בְּכָל
 מְדָה וּמְדָה שְׁלוֹ, וּבְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שְׁלוֹ,
 וּבְכָל הַשְּׂמוֹת שְׁלוֹ, וּבְכָל בְּעָלֵי הַיְּשִׁיבוֹת
 וּבְכָל הַמְּלָאכִים. וְעָנוּ כָּלָם וְאָמְרוּ אָמֵן.
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ הוֹדּוּ

אֲרָשָׁה. אֵלֵין יִשְׂרָאֵל, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָּא אֶתְקָרִיא
 בַּת. וּתְפָשָׂה וְשָׁכֵב עִמָּה וְנִמְצְאוּ וְנָתַן לְאָבִי הַנְּעָרָה
 חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָה כָּל
 יָמָיו. רַבָּנָן וְכָל מַאֲרֵי מְתִיבְתָּא, אִישׁ, אֵלֵין יִשְׂרָאֵל,
 מִסְטָרָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּתְפָשָׂה, בְּקִשּׁוּרָא
 דְתַפִּילִין. וּתְפָשָׂה, בְּכַנְפֵי מַצּוֹה. אֲשֶׁר לֹא אֲרָשָׁה, בַּת
 יְחִידָה, דָּא נִשְׁמָה. וְשָׁכֵב עִמָּה, בְּצִלּוֹתָא דְשְׂכִיבָא,
 בְּהַשְׂכִּיבְנוּ. וְנָתַן לְאָבִי הַנְּעָרָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף, חֲמִשָּׁה
 וְעֶשְׂרִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶתְנוּן דִּיחֻדָּא.

קוּם רַעֲיָא מְהִימְנָא, דְּוִדָּאי מָאן דְּאֶשְׁתַּדַּל בְּהַלְכָּה
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה, וְרוּחַ הַלְכָּה, וְדָאי בְתַפִּישָׁה אִיהִי
 לְגַבִּיָּה. וְעַם כָּל דָּא אוֹקְמוּתָהּ, לְעוֹלָם יַעֲסוֹק אָדָם
 בַּתּוֹרָה אֶפִּילוּ שְׁלֹא לְשִׁמָּה, שְׁמַתוּךְ שְׁלֹא לְשִׁמָּה בָּא
 לְשִׁמָּה. וְהֵאֵי הַלְכָּה מִסְטָרָא דְנַעַר טוֹב, דְּאֶתְפָּרֵשׁ

לשון הקודש

נַעֲרָה בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא אֲרָשָׁה. אֵלֵין
 יִשְׂרָאֵל, מִצַּד הַשְּׂכִינָה נִקְרְאוּ בַת.
 וּתְפָשָׂה וְשָׁכֵב עִמָּה וְנִמְצְאוּ. וְנָתַן [וְגו']
 לְאָבִי הַנְּעָרָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלוֹ תִהְיֶה
 לְאִשָּׁה [וְגו'] לֹא יוּכַל [לְ]שַׁלְּחָה כָּל יָמָיו.
 רַבּוֹתֵינוּ וְכָל בְּעָלֵי הַיְשִׁיבָה, אִישׁ – אֵלֵהּ
 יִשְׂרָאֵל מִצַּד הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּתְפָשָׁה,
 בְּקִשּׁוּר שֶׁל תַּפִּילִין, וּתְפָשָׁה בְּכַנְפֵי מַצּוֹה.
 אֲשֶׁר לֹא אֲרָשָׁה, בַּת יְחִידָה, זוּ הַנִּשְׁמָה.

וְשָׁכֵב עִמָּה, בְּתַפְלַת שְׂכִיבָה,
 בְּהַשְׂכִּיבְנוּ. וְנָתַן לְאָבִי הַנְּעָרָה חֲמִשִּׁים
 כֶּסֶף, כ"ה כ"ה אוֹתִיּוֹת הַיְחֻד.
 קוּם רֹעֵה נֶאֱמַן, שְׁוֹדָאֵי מִי שְׁמַשְׁתַּדַּל
 בְּהַלְכָּה שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְהַרְוִיחַ הַלְכָּה, וְדָאי
 הִיא בְתַפִּיסָה אֵלֵינוּ. וְעַם כָּל זֶה פִּרְשׁוּהָ,
 לְעוֹלָם יַעֲסֹק אָדָם בַּתּוֹרָה אֶפִּילוּ שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה, שְׁמַתוּךְ שְׁלֹא לְשִׁמָּה בָּא לְשִׁמָּה,
 וְהַלְכָּה זוּ מִצַּד שֶׁל נַעַר טוֹב, שֶׁנִּפְרָד מֵעֵץ

מֵאִילָנָא דְטוֹב וָרַע, דְּאִיהוּ אִיסוּר וְהִיתֵר, טוֹמָאָה
וּמַחֲרָה, בָּשָׂר וּפְסוּל. וְעַל שֵׁם נָעַר, אֶתְקַרִּיאת אִיהוּ
נְעָרָה. דְּעֵתִיד לְקַיֵּים בָּהּ, (איוב לח) וַיִּנָּעְרוּ רָשָׁעִים מִמֶּנָּה,
דְּאֵינוּן אִיסוּר טָמֵא וּפְסוּל, סְמָאֵל וּמַשְׁרִייתִיה.

דְּבַר אַחֵר בִּי יִמָּצֵא אִישׁ נְעָרָה בְּתוּלָה, אֵלִין
יִשְׂרָאֵל, דְּכַתִּיב, (הושע יא) בִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל
וְאֶוְהַבְּהוּ, נָעַר מִסֵּטֶר דְּמִטְטְרוּן. וְאִין אִישׁ אֶלֶּא
קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא, שְׁנַאֲמַר (שמות טו) יִי' אִישׁ מִלְחָמָה.
בִּי יִמָּצֵא אִישׁ נְעָרָה בְּתוּלָה, בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, דְּאֶתְמַר
בָּהּ (עמוס ה) נָפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. (הושע
ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ וְהוֹלֵכְתִּיחַ הַמִּדְבָּר, וּלְבַתֵּר
אֶפְתַּח לוֹן חֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּחִירוֹ, דְּאֵינוּן חֲמִשִּׁין תְּרַעִין
דְּרַחֲמִי, מִסֵּטֶרֶא דְּאַבְרָהָם אֲבוּהוֹן. וְהֵאֵי אִיהוּ וְנָתַן
לְאָבִי הַנְּעָרָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף, וְכֶסֶף מִדְּרָגָא דְּחֶסֶד,
דְּרָגָא דְּאַבְרָהָם.

לשון הקודש

אִישׁ אֶלֶּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנַאֲמַר
(שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה. בִּי יִמָּצֵא אִישׁ
נְעָרָה בְּתוּלָה, בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, שְׁנַאֲמַר
בָּהּ (עמוס ה) נָפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת
יִשְׂרָאֵל. (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ
וְהוֹלֵכְתִּיחַ הַמִּדְבָּר. וְאַחֵר כֶּךָ פֶּתַח לָהֶם
חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי חַיּוֹת, שֶׁהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי
רַחֲמִים מִצַּד שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִיהֶם. וְהוּא

שֶׁל טוֹב וָרַע, שֶׁהוּא אִיסוּר וְהִתֵּר, טָמָאָה
וּמַחֲרָה, בָּשָׂר וּפְסוּל. וְעַל שֵׁם נָעַר
נִקְרָאת הִיא נְעָרָה, שְׁעֵתִיד לְקַיֵּים בָּהּ,
(איוב לח) וַיִּנָּעְרוּ רָשָׁעִים מִמֶּנָּה, שֶׁהֵם אִיסוּר
טָמֵא וּפְסוּל, סְמָאֵל וּמִכְרַבּוּתִיו.

דְּבַר אַחֵר בִּי יִמָּצֵא אִישׁ נְעָרָה בְּתוּלָה –
אֵלוּ יִשְׂרָאֵל, שְׁכֵתוֹב (הושע יא) בִּי נָעַר
יִשְׂרָאֵל וְאֶוְהַבְּהוּ. נָעַר מִצַּד מִטְטְרוּן. וְאִין

דְּבַמִּפְקָנוּ דְּמַצְרִים, חֲמִשִּׁין תִּרְעִין דְּחִירוּ אִפְתַּח
לוֹן, מִסְטָרָא דְּדִינָא דְּשִׁמְאָלָא, דְּאִיהוּ
אֲדָנִי, דְּתַמָּן (בראשית טו) **דָּן אֲנִכִּי. קֳדָם דִּינָא דָּן אֲנִכִּי,**
וּלְבַתֵּר נִפְקוּ. אֲבָל בְּפִוְרְקָנָא בְּתַרִּיתָא, (ישעיה נד)
וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים, מִסְטָרָא דְּאַבְרָהָם, וּגְדוּלָּה דְּרַגְא
דְּאַבְרָהָם, דְּבִינָה, תַּמָּן אִיהִי יַד הַגְּדוּלָּה, תַּמָּן אִיהִי
נ' כֶּסֶף. וּלְבַתֵּר לֹא יוּכַל שְׁלַחָה בְּגָלוּתָא כָּל יָמָיו,
בְּגִין דְּלוּ תִהְיֶה לְאִשָּׁה, בְּמָה דְּאַתְמַר (הושע ב) **וְאַרְשֶׁתִּיךָ**
לִי לְעוֹלָם. וּקְרָא אַחֲרִינָא, (ישעיה נד) **כִּי בִועַלְיֶךָ עוֹשִׂיךָ**
יִי צְבָאוֹת שְׁמוֹ. (ישעיה סב) **לֹא יֵאמֹר לֶךְ עוֹד עֲזוּבָה.**
דְּאֵף עַל גַּב דְּשִׁכְיִנְתָּא אִיהִי בְּגָלוּתָא, קֳדָשָׁא בְּרִיד
הוּא לֹא זֶה מְנָה.

פְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לִישָׁא אָנוּסְתוּ. דְּוֹדַי אָנוּסָה
אֵית מַתְרִין סְטָרִין, אָנוּסָה בְּרַחֲמֵינוּ דִּילִיָּה

לשון הקודש

חֲמִשִּׁים כֶּסֶף. וְאַחַר כֵּן לֹא יוּכַל שְׁלַחָה
 בְּגָלוּת כָּל יָמָיו, מִשּׁוּם שְׁלוּ תִהְיֶה לְאִשָּׁה,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ב) וְאַרְשֶׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם.
 וּכְתוּב אַחֲרַי, (ישעיה נד) כִּי בִועַלְיֶךָ עוֹשִׂיךָ הִ'
 צְבָאוֹת שְׁמוֹ. (שם סב) לֹא יֵאמֹר לֶךְ עוֹד
 עֲזוּבָה. שְׁאֵף עַל גַּב דְּשִׁכְיִנְתָּא בְּגָלוּת,
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא זֶה מְנָה.

מַצּוּת אַחֲרֵי זֶה, לִשָּׁא אָנוּסְתוּ. שְׁוֹדֵי
 אָנוּסָה יֵשׁ מִשְׁנֵי צִדְדִים: אָנוּסָה בְּאַהֲבָתוֹ

וְנָתַן לְאָבִי הַנַּעֲרָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף, וּכְסֵף
 מִדְּרַגַּת הַחֶסֶד, דְּרַגַּת אַבְרָהָם.

שְׂבִי צִיּוֹת מַצְרִים פֶּתַח לָהֶם חֲמִשִּׁים
 שְׁעָרֵי חֲרוֹת מִצְרַיִם הַשְּׂמָאל, שֶׁהוּא
 אֲדָנִי, שֶׁשֶּׁם דָּן אֲנִכִּי. קֳדָם דִּין - (בראשית
 טו) דָּן אֲנִכִּי, וְאַחֲרַי כֵּן יֵצְאוּ. אֲבָל בְּגָלוּתָהּ
 הָאַחֲרוֹנָה, (ישעיה נד) וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים,
 מִצְרַיִם אַבְרָהָם, וּנְאֻלָּה דְּרַגָּה שֶׁל אַבְרָהָם.
 שְׂבִינָה, שֶׁם הוּא הַיָּד הַגְּדוּלָּה, שֶׁם הוּא

לְגִבָּה, וְאִיְהִי לָא רְחִימַת לִיָּה. וְאִית אֲנוּסָה דְרְחִימַת
אִיְהִי לִיָּה, וּדְחִילַת לְאַזְדִּיּוּגָא עֲמִיָּה בְּלֹא קִדּוּשִׁין
וּבִרְכָּה, וְאִיְהִי לָא בַּעֲזַת אִם הִיא הִדְיוּטָא לְגִבִּיָּה,
וְלוֹ תִהְיֶה לְאַשָּׁה.

בְּסִתְרֵי תוֹרָה, אִית לָן לְהַמְשִׁיל מִשָּׁל, נִשְׁמַתָּא אִית
דְּאִיְהִי מִטְרוּנִיתָא. וְנִשְׁמַתָּא אִית, דְּאִיְהִי
אִמָּה. בְּגוֹן (שְׁמוֹת כ"א) וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאִמָּה.
וְנִשְׁמַתָּא אִית, דְּאִיְהִי שְׂפַחָה הִדְיוּטָא דְּבֵר נָשׁ. אוֹף
הָכִי, אִית דְּאִיְהִי עֶבֶד שְׂפַחָה לְגִבִּי נִשְׁמַתָּא. וְלִזְמַנִּין
נִשְׁמַתָּא אִזְלָא בְּרִזָּא דְּגִלְגּוּלָא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב,
(בְּרֵאשִׁית ח) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְבָף רִגְלָהּ, וַיַּצֵּר הָרָע
רִדְיָה אֲבִתְרָהָא, לְאַעֲלָא בְּגוּפָא, דְּאִיְהִי שְׂפַחָה לְגִבִּי
יַצֵּר הָרָע. אִיְהִי שֵׁד יְהוּדִי. וְנִשְׁמַתָּא י', אִמָּה
הַעֲבֵרִיָּה. וְכֵּה הֵהוּא שֵׁד, אֶתְהַדֵּר שֵׁדִי, דְּנִטִּיר לָהּ

לשון הקודש

פְּשׁוּטָה שֶׁל הָאָדָם. גַּם כֵּךְ, יֵשׁ שֶׁהוּא
עֶבֶד שְׂפַחָה אֶל הַנִּשְׁמָה, וְלַפְעָמִים
הַנִּשְׁמָה הוֹלֶכֶת בְּסוּד הַגִּלְגּוּל, וְהוּ
שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ח) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ
לְבָף רִגְלָהּ. וַיַּצֵּר הָרָע רוּדָף אַחֲרֶיהָ
לְהַכְנִס בְּגוּף, שֶׁהִיא שְׂפַחָה לַיַּצֵּר הָרָע.
הוּא שֵׁד יְהוּדִי. וְנִשְׁמָה י', אִמָּה הַעֲבֵרִיָּה.
וְכֵּה אוֹתוֹ הַשֵּׁד וְחוֹזֵר לְשֵׁדִי, שְׁשׁוּמֵר אֶת

אִלֶּיהָ, וְהִיא לֹא אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ. וַיֵּשׁ אֲנוּסָה
שֶׁהִיא אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ, וּפּוֹחֶדֶת לְהוֹדוֹג עִמּוֹ
בְּלִי קִדּוּשִׁין וּבִרְכָּה, וְהִיא לֹא רוֹצָה אִם
הִיא פְּשׁוּטָה אֱלֹי, וְלוֹ תִהְיֶה לְאַשָּׁה.

בְּסִתְרֵי תוֹרָה יֵשׁ לָנוּ לְהַמְשִׁיל מִשָּׁל. יֵשׁ
נִשְׁמָה שֶׁהִיא מְלָכָה, וַיֵּשׁ נִשְׁמָה שֶׁהִיא
אִמָּה, כְּמוֹ (שְׁמוֹת כ"א) וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת
בִּתּוֹ לְאִמָּה. וַיֵּשׁ נִשְׁמָה שֶׁהִיא שְׂפַחָה

לְהִיָּא נִשְׁמָתָא, וְתָב בָּהּ בְּתִיּוּבָתָא, וּמִבְרַךְ בָּהּ
לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכָל יוֹמָא בְּבִרוּךְ. וּמִקֻּדְשָׁא בָּהּ
לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּקֻדְשׁ קֻדְשׁ קֻדְשׁ. וּמִיַּחַד עֲמָה
לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּקִרְיָאתָא שְׁמַע.

מִה דְהָוָה אִיהוּ שֵׁד, אֶתְתַּהֲדֵר מִלְּאָךְ דִּידִיהּ מְטַטְרוֹן,
(רוֹחָא מְנִיָּה) וְאֶתְתַּהֲדֵר שְׂדֵי דְהָכִי סָלִיק בְּמְטַטְרוֹן,
בְּחוּשְׁבֵּן שְׂדֵי. וּמִיָּד יִתְקַיֵּים בֵּיהּ, וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה
לֹא יוּכַל לְשַׁלְחָה כָּל יָמֶיהָ. וְאִי לָא חֲזַר בְּתִיּוּבָתָא,
אִיהִי לְגַבִּיָּה מִשְׁתַּעֲבָדָא בְּחוּבִין דְּעַבְדֵּת, וְיִתְקַיֵּים בֵּיהּ
(שְׁמוֹת כ"א) הָאִשָּׁה וְיִלְדֶיהָ תִּהְיֶה לְאֶדְוִנִיָּה. וְאֶתְמַר בְּתַהוּא
שֵׁד בַּעַל חוּבִיָּה, וְהוּא יֵצֵא בְּגִפּוֹ. וְהֵאֵי שֵׁד, אִיהוּ
כְּמִטָּה דְּמִשָּׁה, דְּאֶתְתַּהֲפֹךְ מִמִּטָּה לְנַחֲשׁ, וּמִנַּחֲשׁ
לְמִטָּה, הָכִי הֵאֵי שֵׁד, אֶתְתַּהֲפֹךְ מִשֵּׁד לְמִלְּאָךְ,
וּמִמִּלְּאָךְ לְשֵׁד, כְּפֻּם עוֹבְדוֹי דְּבֵר נָשׁ. וּמִהָכָא
אֶשְׁתַּמּוּדַע יוֹסֵף שִׁידָא, אֲמַאי אֶתְקַרֵּי הָכִי.

לשון הקודש

בו, ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל
יָמֶיהָ. ואם לא חזר בתשובה, היא
מִשְׁתַּעֲבָדָת אֵלֶיהָ בְּחַטָּאִים שְׁעִשְׁתָּהּ,
וְיִתְקַיֵּים בָּהּ, הָאִשָּׁה וְיִלְדֶיהָ תִּהְיֶה
לְאֶדְוִנִיָּה. וְנֶאֱמַר בְּאוֹתוֹ שֵׁד בַּעַל חוּבִין,
וְהוּא יֵצֵא בְּגִפּוֹ. וְהַשֵּׁד הַזֶּה הוּא כְּמוֹ
הַמִּטָּה שֶׁל מִשָּׁה, שֶׁהִתְהַפָּךְ מִמִּטָּה
לְנַחֲשׁ, וּמִנַּחֲשׁ לְמִטָּה. כֵּן הַשֵּׁד הַזֶּה,

אוֹתָהּ הִנְשָׁמָה, וְשָׁב בָּהּ בְּתִשׁוּבָה,
וּמִבְרַךְ בָּהּ אֶת הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל
יוֹם בְּבִרוּךְ, וּמִקֻּדְשָׁא בָּהּ אֶת הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּקֻדְשׁ קֻדְשׁ קֻדְשׁ, וּמִיַּחַד עֲמָה
אֶת הַקֻּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקִרְיָאתָא שְׁמַע.
מִה שֶׁהִיא אוֹתוֹ שֵׁד, חֲזַר מִלְּאָךְ שֶׁלּוֹ
מְטַטְרוֹן (רוֹחַ מְנִיָּה), וְחֲזַר לְהִיָּת שְׂדֵי, שְׁכַךְ
עוֹלָה מְטַטְרוֹן בְּחֻשְׁבוֹן שְׂדֵי. וּמִיָּד יִתְקַיֵּים

וְעַל שֵׁם שְׂדִים דָּאתוּ מִהָאִי, אוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, דָּאִית מְנַהוֹן בְּמִלְאָכִי הַשְּׂרֵת, וְאִינוֹן
 תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים דִּידְעִין מָאִי דְהוּה, וּמָה דְעֵתִיד
 לְמַהוּ. וְאִינוֹן בְּדִיוֹקְנֵיהוּ בְּאַרְעָא, אִינוֹן מֵאֲרִי
 פִּילוסוֹפִיָּא, אֶצְטִגְנִי יִשְׂרָאֵל, דִּידְעִין מָאִי דְהוּה,
 וּמָאִי דְעֵתִיד לְמַהוּ, מֵאוֹתוֹת דְּחֻמָּה וְסִיְהָרָא, לְקוֹתָא
 דְּלַהוֹן, וְכָל כָּכָב וּמִזְל, וּמָה אֲחֵזִי בְּעֶלְמָא.

וְאִית מְנַהוֹן (דף רע"ז ע"ב) בְּבִהְמָה, פָּרִין וְרָבִין בְּבִהְמָה,
 דִּיוֹקְנָא דְּלַהוֹן לְתַתָּא אִינוֹן עַמִּי הָאָרֶץ,
 וְאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, דְּאִינוֹן שְׂקֵץ, וּבְנוֹתִיהוֹן
 שְׂרִץ. וְעַל בְּנוֹתִיהוֹן נֶאֱמַר, (דברים כז) אָרוּר שׁוֹכֵב עִם כָּל
 בְּהֵמָה. וְאִינוֹן שׁוֹנָאִים לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים מֵאֲרִי מִשְׁנָה,
 דְּאִינוֹן מִלְאָכִי הַשְּׂרֵת מִמֶּשׁ. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, עַל בַּר נֶשׁ אִי יְהֵא (מלאכי א) בְּמִלְאָךְ יִי.

לשון הקודש

שְׂלָהֶם, וְכָל כּוֹכַב וּמִזְל, וּמָה הוּא מִרְאָה
 בְּעוֹלָם.

וַיֵּשׁ מֵהֶם כְּמוֹ בְּהֵמָה, פָּרִים וְרָבִים
 בְּבִהְמָה, דְּמוּתֵם לְמִטָּה הֵם עַמִּי הָאָרֶץ,
 וּפְרִשׁוּהָ בְּעַלִּי הַמִּשְׁנָה, שְׁהֵם שְׂקֵץ
 וּבְנוֹתִיהֶם שְׂרִץ. וְעַל בְּנוֹתִיהֶם נֶאֱמַר,
 (דברים כז) אָרוּר שׁוֹכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה, וְהֵם
 שׁוֹנָאִים אֶת תְּלַמִּידֵי הַחֲכָמִים בְּעַלִּי
 הַמִּשְׁנָה, שְׁהֵם מִמֶּשׁ מִלְאָכִי הַשְּׂרֵת.
 וּמִשּׁוּם זֶה פְּרִשׁוּהָ בְּעַלִּי הַמִּשְׁנָה עַל אָדָם,

מִתְהַפֵּךְ מִשְׁדָּ לְמִלְאָךְ, וּמִמִּלְאָךְ לְשָׂדָה,
 כְּפִי מַעֲשֵׂי הָאָדָם. וּמִכָּאֵן נִודַע יוֹסֵף הַשָּׂדָה
 לְמָה נִקְרָא כָּךְ.

וְעַל שֵׁם שְׂדִים שְׂבָאוּ מִזָּה, פְּרִשׁוּהָ בְּעַלִּי
 הַמִּשְׁנָה, שֵׁישׁ מֵהֶם כְּמוֹ מִלְאָכִי הַשְּׂרֵת,
 וְהֵם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים שְׂיוֹדְעִים מָה שֶׁהִיא
 וּמָה שֶׁעֲתִיד לִהְיוֹת. וְהֵם בְּדַמְיוֹתֵיהֶם
 בְּאָרֶץ, אֵלּוּ בְּעַלִּי פִּילוסוֹפִיָּה, אֶצְטִגְנִי
 יִשְׂרָאֵל, שְׂיוֹדְעִים מָה שֶׁהִיא וּמָה שֶׁעֲתִיד
 לִהְיוֹת מֵאוֹתוֹת הַחֻמָּה וְהַלְבָּנָה, מִלְּקוּי

צָבָאוֹת תּוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִי לֹא לֹא יִבְקְשׁוּ
תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

וְאִית אַחֲרָיִן מֵאֲרֵי סִתְרֵי תּוֹרָה, מֵאֲרֵי מִדּוֹת,
דְּאֵינוּן יִרְתִּין נִשְׁמָתִין מִסְטָרָא דְּמַלְכוּתָא
קִדִּישָׁא, דְּאִיהוּ בְּלִילָא מַעְשָׁר סְפִירָן. דְּמֵאן דִּירִית
לָהּ, וְזָכִי לָהּ, זָכִי לְעֵשֶׁר סְפִירָן בְּלֹא פְּרוּדָא, עֵשֶׁר
וְלֹא תִשַׁע, דְּאִי הֵווּ יִרְתִּין לְמַלְכוּתָא יְחִידָאָה, הֵווּ
תִשַׁע בְּפְרוּדָא מְנָה, בְּגִין דְּלִית תַּמָּן פְּרוּדָא, אָמַר
בַּעַל סֵפֶר יִצִּירָה עֵשֶׁר וְלֹא תִשַׁע.

וְאִי תִימָא דְּסְלִיקַת לְעִילָא מַעְשָׁר. שְׂמָא מִפְּרָשׁ יו"ד
ה"א וְא"ו ה"א, הָא עֵשֶׁר, יו"ד דְּמִתְיַיְחַד בָּהּ,
וְלֹא סָלִיק לְעִילָא מַעְשָׁר. וּבְגִין דָּא י', וְלֹא י"א. אָבֵל
מֵאן דְּמִתְחַבֵּר יו"ד, דְּאִיהִי אוֹת בְּרִית, בְּשִׁפְחָה.
וּמִטְרוּנִיתָא בְּלִילָא מִי', בְּשֵׁד דְּעֵבוּדָה זָרָה סָמָא"ל
אַתְדָּן בְּגִיחָנָם.

לשון הקודש

תִּשַׁע. שָׂאם הָיוּ יוֹרְשִׁים אֶת הַמְּלָכוֹת
הַיְחִידָה, הָיוּ תִשַׁע בְּפִירוּד מִמֶּנָּה. מִשּׁוֹם
שָׂאִין שֵׁם פִּירוּד, אָמַר בַּעַל סֵפֶר יִצִּירָה
עֵשֶׁר וְלֹא תִשַׁע.

וְאִם תֵּאמַר שְׁעוּלָה לְמַעְלָה מַעְשָׁר – שֵׁם
הַמִּפְרָשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, הָרִי עֵשֶׁר.
יו"ד שְׁמִתִּיחַד עֲמָה, וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה
מַעְשָׁר. וּמִשּׁוֹם זֶה י', וְלֹא י"א. אָבֵל מִי

אִם יִהְיֶה כְּמוֹ מִלְאָךְ ה' צָבָאוֹת – תּוֹרָה
יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִם לֹא – לֹא יִבְקְשׁוּ
תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

וְיֵשׁ אַחֲרָיִם בַּעֲלֵי סִתְרֵי תּוֹרָה, בַּעֲלֵי
מִדּוֹת, שְׂהֵם יוֹרְשִׁים נִשְׁמוֹת מִצַּד
הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה שְׁפִלוּלָה מַעְשָׁר
סְפִירוֹת. שְׂמִי שְׁיורֵשׁ אוֹתָהּ וְזוֹכֶה בָּהּ,
זוֹכֶה לְעֵשֶׁר סְפִירוֹת בְּלִי פְּרוּד, עֵשֶׁר וְלֹא

דִּמְאֵן דִּירִית בְּרֵתָא דְּמִלְכָּא מַלְכוּת, לָא זָכִי לָהּ,
אֵלָא בָּרָא דְּמִלְכָּא, דְּאַתְקַרִּי (שמות ד) בְּנֵי בְכוּרֵי
יִשְׂרָאֵל, דְּמִסְטָרָא דָּא אֶתְקַרְיָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנִין לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם, וּמַלְכוּת דָּא דְּאַצִּילוּת.

וְאִית לְקַבְּלָהּ מַלְכוּת דְּבְרִיאָה, וְאִיהִי מַלְכוּת
לְמַלְאָכִים דְּבְרִיאָה. וְאִיהִי נַעֲרָה
דְּמִטְרוֹנִיתָא, מְשַׁמְשָׁא דִּילָהּ, וְאִיהִי דִּיוֹקְנָא דְּגִבְרִיתָא
דִּילָהּ, כְּלוּלָהּ מַעֲשָׂרָה. הָאִי בְּחוּבֵין דִּי־יִשְׂרָאֵל, יְכִילִת
לְאַתְחַלְלָא בֵּין אוּמִין דְּעֵלְמָא. אֲבָל מַלְכוּת דְּאַצִּילוּת
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עָלָהּ אֶתְמַר (ישעיה מב) אֲנִי יְיָ הוּא
שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן וּתְהַלְתִּי לְפִסְיִלִים, לָא
יְהִיב לָהּ לְמֵאן דְּמַחְלִיל שְׁפָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֵלָּא
לְמֵאן דְּאִיהוּ בָּרָא דְּמִלְכָּא, וְנָטִיר אוֹרֵייתָא וּפְקוּדֵין,

לשון הקודש

מַלְכוּת לְמַלְאָכִים שֶׁל הַבְּרִיאָה. וְהִיא
נַעֲרַת הַמֶּלֶכָה, מְשַׁמְשֶׁת שְׁלָהּ, וְהִיא
דְּמוּת הַגִּבְרָה שְׁלָהּ, כְּלוּלָהּ מִי. זוּ
בְּחֻמָּי יִשְׂרָאֵל יְכוּלָהּ לְהַתְחַלֵּל בֵּין
אֲמוֹת הָעוֹלָם. אֲבָל מַלְכוּת שֶׁל אֲצִילוּת
שֶׁל הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (ישעיה
מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא
אֶתֵּן וּתְהַלְתִּי לְפִסְיִלִים. לֹא נוֹתֵן אוֹתָהּ
לְמִי שֶׁמַּחְלִיל שְׁפָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֵלָּא
לְמִי שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ וְשׁוֹמֵר תּוֹרָה

שֶׁמַּחֲבֵר יו"ד, שֶׁהִיא אוֹת בְּרִית,
בְּשִׁפְחָהּ, וְהַמֶּלֶכָה כְּלוּלָהּ מִי, בְּשֵׁד שֶׁל
עֲבוּדָה זָרָה סִמָּא"ל, גִּדּוֹן בְּגִיהֶנֶם.

שְׁמִי שִׁיורֵשׁ בַּת הַמֶּלֶךְ מַלְכוּת, לֹא זֹכֶה
בָּהּ, אֵלָּא בֶן הַמֶּלֶךְ, שֶׁנִּקְרָא (שמות ד) בְּנֵי
בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמַּצֵּד זֶה נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל
בָּנִים לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהוּא שְׁפָתוֹב (דברים
יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. וּמַלְכוּת זוּ
שֶׁל אֲצִילוּת.

וַיֵּשׁ כְּנַגְדָּהּ מַלְכוּת שֶׁל בְּרִיאָה, וְהִיא

בְּדַחֲלֵיו וּרְחִימוֹ דְּמֵאֲרִיָּה, וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָם,
אֵלָא כִּבְנִין דְּאִיהוּ מְחֻיָּב לְמַעַבְדַּר צוּיָיָה דְּאֲבוּי, דְּעָלִיָּה
אֲתָמֹר (שמות כ) כִּבְדֵּךְ אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. אֶת אֲבִיךָ
דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֶת אִמְךָ דָּא שְׂכִינְתָּא. וְעַם
כָּל דָּא, מֵאֵן דְּמַחְלִיל נַעֲרָה דְּמִלְכָּא, אֲתַחֲשִׁיב לִיָּה
כְּאֵלֹו מַחְלִיל מִטְרוּנִיתָא דִּילִיָּה.

וּרְבַנְן, כָּל שִׁדְיִין לָאוּ אֵינְזִין שְׁקוּלִין, וְלֹא כָּל
עֲבָדִין דְּשְׂכִינְתָּא, דְּכֹתִיב בָּהּ, (תהלים קג)
וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. אֵית לָהּ בְּמָה נַעֲרוֹת
עֲבָרִיּוֹת, וּשְׂפָחוֹת עֲבָרִיּוֹת. וְאֵית לָהּ עֲבָדִים וּשְׂפָחוֹת
נְכָרִיּוֹת, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּבַּח מִלְכוּתָא אַחֲרָא בְּעֵלְמָא,
בְּזִמְנָא דְּאִיְהִי שְׁלֵטָא.

וְאֵלִין שְׂפָחוֹת נְכָרִיּוֹת, מִסְטָרָא דְּסֵם הַמּוֹת, נִוְקָבָא
דְּסִמְאֵל. דְּשִׁפְחָה הַזֹּת לְמִטְרוּנִיתָא. נִוְקָבָא

לשון הקודש

וּרְבַנְיָנֹו, כָּל הַשְּׂדִים אֵינָם שְׁקוּלִים,
וְלֹא כָּל הָעֲבָדִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה, שְׂכֵתוֹב
בָּהּ (תהלים קג) וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. יֵשׁ לָהּ
בְּמָה נַעֲרוֹת עֲבָרִיּוֹת וּשְׂפָחוֹת עֲבָרִיּוֹת,
וְיֵשׁ לָהּ עֲבָדִים וּשְׂפָחוֹת נְכָרִיּוֹת, כְּדִי
שֶׁלֹא תִמָּצֵא מִלְכוּת אַחֶרֶת בְּעוֹלָם בְּזִמְנִין
שֶׁהִיא שׁוֹלֶטֶת.

וְהַשְּׂפָחוֹת הַנְּכָרִיּוֹת הֵלְלוּ מִצַּד שֶׁל סֵם

וּמִצְּוֹת בִּירְאָת וְאֶהֱבַת רִבּוֹנוֹ, וְלֹא עַל
מְנַת לְקַבֵּל פְּרָם, אֵלָא כִּבְנִין שֶׁהוּא מְחֻיָּב
לַעֲשׂוֹת צוּי אֲבוּי, שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר (שמות כ)
כִּבְדֵּךְ אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. אֶת אֲבִיךָ –
זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֶת אִמְךָ – זֶה
שְׂכִינָה. וְעַם כָּל זֶה, מִי שֶׁמַּחְלִיל נַעֲרָה
הַמִּלְכָּה, נֶחֱשֵׁב לוֹ כְּאֵלֹו חֹלֵל אֶת הַמִּלְכָּה
שֶׁלוֹ.

וּסְמָאֵל אֶל אַחֵר, עֶבֶד הָיָה לִיה לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
לְבָתֵר דַּעֲבִידוֹ גְּרַמְיִיהוּ אֱלֹהוֹת, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עֲתִיד לְאַעְבֵּר לֹון מַעְלָמָא, וְלַמְּחִי לֹון.

וְאִי תִימְרוּן, אִי בְּנֵי נָשָׂא עֲבָדִין לֹון אֱלֹהוֹת, וְלֹא
בְּרַעוּתָא דְלַחֹן, אֲמַאי אַתְּעַנְשׁוּ. אֶלָּא כִּד הָיוּ
דִּר הַמְּבֹול וְדִר הַפְּלָגָה יַדְעֵי בְּחֹן, וְהָיוּ מְקַטְרְגִין
(ג"א מְקַטְרִין) לֹון, וְסַגְדִין לֹון, וּבְהִתְחַוָּא חֵילָא דְהָיוּ
מְקַטְרְגִין (ג"א מְקַטְרִין) לֹון, וְסַגְדִין לֹון, הָיוּ גִּתִּי לְגַבִּיִּיהוּ,
וְעַבְדֵי רַעוּתִיִּיהוּ, וּמְמַלְלֵן בְּחֹן בְּאֵינוֹן צוּלָמִין, הָא
אַתְּעִבִידוֹ אֱלֹהוֹת וְעַבֹדֶת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. בְּגִין דָּא,
קֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲתִיד לְאַעְבְּרָא לֹון, וְיַמְחִי לֹון
מַעְלָמָא, צוּלָמִין דְלַחֹן דְהָיוּ פְּלַחִין בְּחֹן, וְאַשְׁתַּאֲבוּ
בְּמַנְהֹן רוּחִין וְצוּלָמִין.

לשון הקודש

ומשתחוים להם, ובאותו כח שהיו
מקטרגים (מקטרים) להם ומשתחוים להם,
היו יורדים אליהם ועושים רצונם,
ומדברים עִמָּם באותם צלמים, הרי נעשו
אלהות ועבודת כוכבים ומזלות. משום
זה הקדוש ברוך הוא עתיד להעבירם,
וימחה אותם מהעולם צלמים שלהם
שהיו עובדים בהם, ונשאבו מהם רוחות
וצלמים.

המות, נקבה של סמאל. ששפחה היתה
למלכה. נקבה וסמאל אל אחר, היה
עבד לקדוש ברוך הוא לאחר שעשו
עצמם אלהות, והקדוש ברוך הוא עתיד
להעבירם מהעולם ולמחות אותם.

ואם תאמרו, אם בני אדם עושים להם
אלהות, ולא ברצונם, למה נענשו? אלא
בשהיו דור המבול ודור הפלגה יודעים
בהם, והיו מקטרגים (מקטרים) להם

וְכִד אֵית בְּעֶלְמָא עֶרֶב רַב, נַחְתִּין לְאַתְנָשְׁמָא בְּהוּן,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא יַעֲבֵר לֹון מִן עֶלְמָא, הָדָא
 הוּא דְבְּתִיב, (זכריה יג) וְאַת רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֶעֱבִיר מִן
 הָאָרֶץ. וְאִי תִימְרוּן, בְּזִמְנָא דְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה, לִית
 עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, בְּגִין דְּלֹא יִדְעִין בְּנֵי עֶלְמָא
 בְּהוּן. וְאִינוּן דִּידְעִין בְּעֶרֶב רַב תַּמָּן, אֲשֶׁתִּבַּח לֹון
 דְּמִכְעִיסִין לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהּ, וְיִשְׂרָאֵל
 בִּינִייהוּ, וְעֶרֶב רַב מַצְלִיחִין בְּהוּן, לְקַיִים מָאִי דְבְּתִיב,
 (דברים ז) וּמִשְׁלָם לְשׁוֹנְאָיו אֵל פָּנָיו לְהֶאֱבִידוּ.

קָמוּ בְּלָחוּ תַנְאִין וְאַמּוֹרָאִין וּבְרִיכוּ לְרַעֲיָא מְהִימְנָא,
 וְאָמְרוּ לִיה סִינִי סִינִי, מָאן יָכִיל לְמַלְלָא
 קְדָמָךְ, דְּאַנְתָּ בְּדִיוקְנָא דְּמֵאָרֶךְ, דְּבִזְמְנָא דְּמַלִּיל
 בְּטוֹרָא דְּסִינִי, כָּל חֵיוֹן דְּמֵלָאכִין, וְחֵיוֹן דְּכֶרְסִיָּא,
 וְעֵלָאִין וְתַתָּאִין, שְׁתַּקּוּ, וְלֹא אֲשֶׁתִּבַּח דְּבוּר אַחֲרָא

לשון הקודש

בִּינִייהוּ, וְעֶרֶב רַב מַצְלִיחִים בָּהֶם, לְקַיִם
 מַה שְּׁכָתוּב (דברים ז) וּמִשְׁלָם לְשׁוֹנְאָיו אֵל
 פָּנָיו לְהֶאֱבִידוּ.

קָמוּ כָּל הַתַּנְאִים וְהָאֻמּוֹרָאִים וּבְרִיכוּ אֶת
 הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן וְאָמְרוּ לוֹ, סִינִי סִינִי, מִי
 יָכוֹל לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ, שְׂאֵתָה בְּדַמּוּת
 רַבּוֹנְךָ. שְׁבִיזְמֵן שְׁדַבֵּר בְּהַר סִינִי, כָּל
 חַיּוֹת הַמֵּלָאכִים, וְחַיּוֹת הַכֶּפֶא, וְעֲלִיוֹנִים
 וְתַתְּחוֹנִים שְׁתַּקּוּ, וְלֹא נִמְצָא דְּבוּר אַחֵר,

וּבִשְׁנֵישׁ בְּעוֹלָם עֶרֶב רַב, יוֹרְדִים
 לְהַתְנַשֵּׁם בָּהֶם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 יַעֲבִירם מִהָעוֹלָם. וְהוּ שְׁכָתוּב (זכריה יג) וְאַת
 רוּחַ הַטּוֹמְאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ. וְאִם
 תֹּאמְרוּ, בְּזִמְנָא שֶׁל הַגִּלוּת הָאַחֲרוֹנָה אֵין
 עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת – מִשּׁוּם שֶׁבְּנֵי
 הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים בָּהֶם. וְאֵלוּ שְׂיוּדָעִים
 בְּעֶרֶב רַב שָׁם, נִמְצָא לָהֶם שְׁמִכְעִיסִים
 אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ, וְיִשְׂרָאֵל

אַלֶּא דִּילִיָּה. וּבִגִּין דְּאַתְּ בִּרְיָה בְּדִיוקְנָא דִּילִיָּה, צָרִיךְ
לְמַשְׁמַע בְּלָחוּ מְאִרִי מְתִיבְתָּא מְלִין מְפּוּמָּךְ, אַל תִּתֵּן
שְׂתִיקָה לְמַלּוּלָךְ.

בִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצָבָא וְגו'. וְשִׁמַּח
אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח. פֶּקוּדָא (טו) דָּא, חָתָן
לְמַחְדֵּי בְּאַתְתִּיָּה שְׂתָא חַד, דְּכַתִּיב נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ
שָׁנָה אַחֶת. וְאִינוּן י"ב יָרְחִין אִינוּן מְדִילָה. דְּהָא שָׁנָה
אִיחֵי כְּלָה, וְלִית כְּלָה בַּר בְּשָׁנִים עֶשְׂרִי יָרְחִין, דְּכַתִּיב,
(מלכים א' ז) עוֹמֵד עַל שָׁנִים עֶשְׂרִי בָּקָר. וְהוּאִיל וְלִית
תְּקוּנָא דְּכְלָה, בַּר בְּשָׁנִים עֶשְׂרִי, אֲצַטְרִיךְ חָתָן לְמַחְדֵּי
לָהּ, וְלְבֵיתָהּ, לָהּ וּלְתַקּוּנָהּ, בְּגוּוּנָא דְּלַעֲיִלָּא. וְעַל
דָּא יַעֲקֹב כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבֵנֵי הַמָּקוֹם.
אַבְנֵי הַמָּקוֹם שָׁנִים עֶשְׂרִי הָיוּ, וּמֵאֵן דְּחֲדֵי לְכְלָה, חֲדֵי
לְעוֹלִימְתָהּ, (דף רע"ח ע"א) וְעוֹלִימְתָן שָׁנִים עֶשְׂרִי הָיוּ. וְכָלֵא

לשון הקודש

אַלֶּא שְׁלוֹ. וּבִשְׁבִיל שְׂאֲתָה בְּנוּ בְּדַמּוּתוֹ,
צָרִיכִים כָּל בַּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה לְשִׁמְעַ דְּבָרִים
מְפִיד, אַל תִּתֵּן שְׂתִיקָה לְדַבְּרִיד.
בִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצָבָא
וְגו'. וְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח (דברים כח).
מִצְוָה (טו) זוֹ שְׂחָתָן יִשְׁמַח בְּאַשְׁתּוֹ שָׁנָה
אַחֶת, שְׂכַתוּב נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה
אַחֶת. וְאוּתָם שָׁנִים עֶשְׂרִי חֲדָשִׁים הֵם
מִשְׁלָה, שְׁהָרִי שָׁנָה הִיא כְּלָה, וְאִין כְּלָה

פֿרַט בְּשָׁנִים עֶשְׂרִי חֲדָשִׁים, שְׂכַתוּב
(מלכים א' ז) עוֹמֵד עַל שָׁנִים עֶשְׂרִי בָּקָר.
וְהוּאִיל וְאִין תְּקוּן הַכְּלָה, רַק בְּשָׁנִים
עֶשְׂרִי חָתָן לְשִׁמְחָה וְלְבֵיתָהּ, לָהּ
וּלְתַקּוּנָהּ, כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה. וְעַל זֶה כְּתוּב
בְּיַעֲקֹב (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבֵנֵי הַמָּקוֹם.
אַבְנֵי הַמָּקוֹם הָיוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה, וּמִי
שְׁמַשְׁמַח כְּלָה מְשַׁמַּח אֶת עַלְמוּתִיהּ,
וְעַלְמוּתִיהּ הָיוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. וְהַכֵּל הוּא

אִיהוּ רִזָּא דְשָׁנָה. בְּגִין כִּד אַצְטְרִיד לְחַתָּן לְמַחְדֵּי
בְּאַתְתִּיה שָׁנָה אַחַת.

וְהָא אוֹקִימָנָא, דְּחֲדוּה דָּא, לָאו דִּילִיָּה הִיא, אֶלָּא
דִּילָהּ. דְּכִתִּיב וְשָׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ. וְיִשְׂמַח אֶת
אִשְׁתּוֹ לֹא כְּתִיב, אֶלָּא וְשָׂמַח, יַחְדֵּי לְכֻלָּהּ. כְּגוּוֹנָא
דָּא, לָאו חֲדוּ לְכֻלָּהּ, כִּר בְּגוּפָא וְתַקּוּנָהָא. וּמֵאן חֲדֵי
לֹון. צְדִיק. וְעַל דָּא נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ. נָקִי, דְּלֹא
יַעֲמֹזל בְּמַלִּי דְּעֵלְמָא, דִּיהָא בִּיה רַעוּא לְמַחְדֵּי לָהּ.
נָקִי מִכְּלָא. נָקִי לְמַסִּין וּלְאַרְגוּנִין וּגּוֹלְגֻלְתִּין. נָקִי דְּלֹא
יִפּוּק לְחִילָא לְאַנְחָא קֶרְבָּא. לְאַשְׁתַּכַּח חֲדוּה עִילָא
וְתַתָּא, וּלְאַתְעָרָא חֲדוּה לְעִילָא. וּכְאִין עֲמָא קַדִּישָׁא,
דְּמֵאֲרִיהוֹן חֲדֵי בְּהוֹן, וּכְאִין אֵינוֹן בְּהָאִי עֵלְמָא, וּכְאִין
אֵינוֹן בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.

לשון הקודש

נַעֲמַל בְּדִבְרֵי הָעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה בּוֹ רְצוֹן
לְשִׁמְחָא אוֹתָהּ. נָקִי מִכְּכַל. נָקִי מִמַּסִּים
וּמֵאַרְגוּנִיּוֹת וּמִמַּס גּוֹלְגֻלְתִּי. נָקִי, שְׂלֹא יֵצֵא
לְאַכָּא לְהֶלְחֵם בְּקֶרְבּוֹת. לְהַמְצֵא חֲדוּה
מַעֲלָה וּמַטָּה, וּלְעוֹרֵר חֲדוּה לְמַעֲלָה.
אַשְׁרֵי הָעָם הַקָּדוֹשׁ שְׂרַבּוּנָם שְׂמִיחָ בְּהֵם.
אַשְׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַשְׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם
הַבָּא.

סוּד שֶׁל שָׁנָה. לְכֵן צְרִיד חַתָּן לְשִׁמְחָא
בְּאַשְׁתּוֹ שָׁנָה אַחַת.

וְחֲרִי בָּאָרוֹ, שְׁחֲדוּה זֶה אֵינוֹה שְׁלֹו, אֶלָּא
שְׁלָהּ, שְׂכַתוֹב וְשִׂמְחָא אֶת אִשְׁתּוֹ. וְיִשְׂמַח
אֶת אִשְׁתּוֹ לֹא כְּתוּב, אֶלָּא וְשָׂמַח, וְיִשְׂמַח
אֶת הַכֻּלָּה. כִּמוֹ זֶה אֵין שְׂמִיחָה לְכֻלָּה
אֶלָּא בְּגוּפָה וְתַקּוּנָיָהּ. וּמִי מִשְׂמַח אוֹתָם?
צְדִיק. וְעַל זֶה נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ. נָקִי, שְׂלֹא

בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְגו' (דברים כד). פֶּתַח רַעְיָא מְהִימָנָא
 וְאָמַר, פְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לָתֵת שְׂכָר שְׂכִיר
 בְּזִמְנֹו. הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תִבֹּא
 עָלָיו הַשְּׁמֶשׁ. מֵאֲרִי מְתִיבְתָּאן עֲלָאִי וְתַתָּאִי, שְׂמָעוּ.
 מְטַטְרוֹן אִיהוּ שְׂכָר שְׂכִיר, מַחֲ"י עֲלָמִין, שְׁלִיחַ דִּילִיָּה,
 לְקַבְּלָא חֲ"י בְּרַכָּאן דְּצִלוּתָא, בְּכָל יוֹמָא, תִּלְתָּ זְמָנִין.
 וּבְגִין דָּא, בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ, דָּא צִלוּתָא דְשַׁחְרִית.
 וְלֹא תִבֹּא עָלָיו הַשְּׁמֶשׁ, דָּא צִלוּתָא דְמִנְחָה, דָּאִי
 עֶבֶר יוֹמוֹ, בְּטֵל קְרַבְנוֹ. בִּי עֲנִי הוּא (דְּצַדִּיק) וְדָאִי, עֲנִי
 הוּא בְּגִלוּתָא, לִית לִיה מְדִילִיָּה, אֶלָּא מָאִי דִּיהִבִּין
 לִיה בְּצִלוּתָא, בְּגִין דָּא צִלוּתָא תְּפִלָּה דִּילִיָּה, (תהלים
 קב) תְּפִלָּה לְעֲנִי בִי יַעֲטוּף, בְּעֻטִּיפַת צִיצִית, תְּפִלָּה
 דִּיד אִיהִי.

לשון הקודש

שְׂכָרוֹ – זוּ תְּפִלַּת שַׁחְרִית. וְלֹא תִבֹּא עָלָיו
 הַשְּׁמֶשׁ – זוּ תְּפִלַּת מִנְחָה, שְׂאֵם עֶבֶר
 יוֹמוֹ, בְּטֵל קְרַבְנוֹ. בִּי עֲנִי הוּא (שֶׁל צַדִּיק)
 וְדָאִי. עֲנִי הוּא בְּגִלוּת. אִין לֹא מִשְׁלֹו אֶלָּא
 מֵה שְׁנוּתָנִים לֹא בְּתְּפִלָּה, מִשּׁוּם זֶה תְּפִלָּה
 הִיא תְּפִלָּה שְׁלֹו, (תהלים קב) תְּפִלָּה לְעֲנִי בִי
 יַעֲטוּף, בְּעֻטִּיפַת צִיצִית, תְּפִלָּה שֶׁל יָד
 הִיא.

בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְגו' (דברים כד). פֶּתַח
 רוּעָה הַנֶּאֱמָן וְאָמַר, מַצְוָה אַחֵר זוּ לָתֵת
 שְׂכָר שְׂכִיר בְּזִמְנֹו. זֶהוּ שְׂכָתוֹב בְּיוֹמוֹ
 תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תִבֹּא עָלָיו הַשְּׁמֶשׁ. בְּעֲלִי
 הַיְּשִׁיבוֹת עֲלִיוָנִים וְתַחֲתוֹנִים שְׂמָעוּ,
 מְטַטְרוֹן הוּא שְׂכָר שְׂכִיר מַחֲ"י הָעוֹלָמִים,
 שְׁלִיחַ שְׁלֹו, בְּגִיד חֲ"י בְּרַכּוֹת הַתְּפִלָּה
 בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְלָכֵן בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן

וְאֵלֶּיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ, דָּא תַּפְּלֵת עֲרַבִּית,
 דְּאִיהִי אַמּוּרִים וּפְדָרִים, שִׁירִין דְּקַרְבָּנִין
 דִּיּוֹמָא. וְאֵינוֹן בְּגוֹן פֶּרֶט הַכֶּרֶם, (ויקרא יט) וּפֹאת שְׂדֵךְ,
 דְּעַלְיָהּ אַתְמַר, שִׁירִי מִצֹּה מְעַכְבִּין אֶת הַפּוֹרְעָנוֹת.
 לְעֵנִי וְלִגְר תַּעֲזוּב אוֹתָם, דְּעַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא בֵּר
 מֵאַתְרֵיהּ, גֵּר אַתְקָרִי. וּבְגִין דָּא, אָנָּה דְּדִרְגָּא דִּילִי
 עַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, קָרִינָא גֵרְמָאֵי גֵר בְּגִלּוּתָא
 קְדָמָאֵי. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות ב) גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ
 נִכְרִיָּה, דְּאִיהוּ בְּגִלּוּתָא רַבִּיעָא בְּגִינִיָּהּ.

שְׂאִילוֹ לִיה מָאֲרִי מִתְנִיתִין, רַעֲיָא מְהִימָנָא, הָא
 פְּקוּדָא דָּא הוּוּ מְקִיִּימִין יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל (א' לא). אָמַר לוֹן, בְּגִין לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי, עַל
 אֵלֶּיךָ דְּמִתְרַכִּי מֵאַתְרֵיהּ. דְּבֵר נָשׁ כִּד אִיהוּ לְבֵר
 מֵאַתְרֵיהּ, גִּיּוֹרָא אַתְקָרִי, כָּל שָׁבֵן עַל נִשְׁמָתִין דְּאַזְלִין
 עֲרִטִּילָאִין מִהֶהוּא עֲלָמָא, וְאַתִּינִין לְעֲלָמָא דִּין.

לשון הקודש

בְּגִלּוּת הָרָאשׁוֹנִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות ב) גֵּר
 הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה, שְׁהוּא בְּגִלּוּת
 רַבִּיעִית בְּגִלְלָם.

שְׂאִילוֹ אוֹתוֹ בְּעִלֵּי הַמִּשְׁנָה, רוּעָה הַנֶּאֱמָן,
 הָרִי מִצֹּה זֶה הוּוּ מְקִיִּימִים יִשְׂרָאֵל בְּאַרְץ
 יִשְׂרָאֵל (א' לא). אָמַר לָהֶם, כְּדִי לְעוֹרֵר
 רַחֲמִים עַל אֵלּוּ שְׁגִרְשׁוֹ מִמְּקוֹמָם.
 שְׁהָאֲדָם, כְּשֶׁהוּא מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ, נִקְרָא

וְאֵלֶּיךָ הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ – זֶה תַּפְּלֵת
 עֲרַבִּית, שְׁהִיא אַמּוּרִים וּפְדָרִים, שִׁירִי
 קַרְבָּנוֹת הַיּוֹם. וְהֵם כְּמוֹ פֶּרֶט הַכֶּרֶם
 וּפֹאת שְׂדֵךְ, שְׁעַלְיָהֶם נֶאֱמַר, שִׁירִי מִצֹּה
 מְעַכְבִּים אֶת הַפּוֹרְעָנוֹת. (ויקרא יט) לְעֵנִי וְלִגְר
 תַּעֲזוּב אוֹתָם, שְׁהַעַמּוּד הָאֲמָצְעִי מִחוּץ
 לְמְקוֹמוֹ נִקְרָא גֵר. וּמִשּׁוּם זֶה, אֲנִי
 שְׂדִרְגָּתִי עַמּוּד הָאֲמָצְעִי, קוֹרָא לְעַצְמִי גֵר

בְּגִינֵיהֶו, הָאִי אִיהוּ דְאָמַר קָרָא, (משלי כו) בְּצִפּוֹר נִזְדָּדַת
 מִן קִנְיָה, דָּא נִשְׁמָתָא, דְשְׂכִינְתָא לָא זִזָּה מִנָּה. בִּן
 אִישׁ, דְאֶתְמַר בֵּיה (שמות טו) יִי' אִישׁ מִלְחָמָה, נִזְדָּד
 מִמְּקוֹמוֹ, דְאִיהוּ נָע וְנָד מֵאֲתָרֵיהּ, דְאִיהוּ עָלְמָא
 דְאֵתִי, בִּינָה. וְנָד אֶבְתָּרָה בְּעָלְמָא דִּין, עַד דְתִשְׁלִים
 יוֹמִין דְאֶתְחִיבַת לְמִיזֵל לְבַר מֵאֲתָרָהּ. וְאִיהוּ נָטִיר
 לָהּ, עַד דִּיחֲזִיר לָהּ לְאֲתָרָהּ. וְאוֹמֵי דְלֹא יַחֲזִיר אִיהוּ
 לְאֲתָרֵיהּ, עַד דִּיחֲזִיר לָהּ לְאֲתָרָהּ. וּמֵאֵן דִּחֲזִיר
 בְּתִיבְתָּא, בְּמֵאֵן דְאֶחָזַר לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וְשְׂכִינְתָּא
 לְאֲתָרָהּ. וְדָא רִזָּא דְפּוֹרְקָנָא, דְאָמַר (תהלים צה) הַיּוֹם
 אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ.

אָמְרוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין דְמִתִּיבְתָּא עֲלָאָה וְתִתָּאָה,
 רַעֲיָא מְחִימָנָא, אֲנֵן שְׁלִיחֵן דְמְאִירֵי עָלְמָא
 לְגַבְדָּהּ, זַבְּאָה חוֹלְקָהּ, דְאֵנִתָּ בַעַל תִּשְׁוּבָהּ, שְׁקוּל

לשון הקודש

מְחִינָן לְמִקְוָמָהּ, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתָהּ עַד
 שְׁיִחְזִירָנָה לְמִקְוָמָהּ, וְנִשְׁבַּע שֶׁהוּא לֹא
 יַחֲזִיר לְמִקְוָמוֹ עַד שְׁיִחְזִירָנָה לְמִקְוָמָהּ. וּמִי
 שְׁחֲזִיר בְּתִשְׁוּבָהּ, בְּמִי שְׁחֲזִיר אֵת
 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְׂכִּינָה לְמִקְוָמָהּ. וְזֶה
 סוּד הַנְּאֻלָּה, שְׁאָמַר (תהלים צה) הַיּוֹם אִם
 בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ.

אָמְרוּ בַעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁל הַיְשִׁיבָה
 הַעֲלִינָה וְהַתְחַתְּנָה, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, אֲנִי

גַּר, כֹּל שָׂבֵן עַל גִּשְׁמוֹת שְׁחֻלְבוֹת
 מְעַרְטָלוֹת מֵאוֹתוֹ עוֹלָם וּבָאוֹת לְעוֹלָם
 הַזֶּה. בְּגִלְגָּם זֶהוּ מַה שְׁאָמַר הַכְּתוּב, (משלי
 כו) בְּצִפּוֹר נִזְדָּדַת מִן קִנְיָה, זֶה הַנִּשְׁמָה
 שְׂשִׁכִּינָה לֹא זִזָּה מִמֶּנָּה. בִּן אִישׁ, שְׁנֵאֲמַר
 בו (שמות טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה, נִזְדָּד
 מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא נָע וְנָד מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא
 עוֹלָם הֵבֵא בִּינָה, וְנָד אֶתְרֵיהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 עַד שֶׁתִּשְׁלִים יָמִים שֶׁהִתְחִיבָה לְלָבֵת

לְשֵׁתִין רַבּוֹן יִשְׂרָאֵל, וְאַנֶּת הַדֶּרֶת לְקוֹדֶשׁא בְּרִיד
 הוּא וּשְׂכִינִתִּיה לְאַתְרִיה, עֵילָא וְתַתָּא. וּבְגִינָךְ
 יתְפָּרְקוּן יִשְׂרָאֵל וַיַּחְזְרוּן לְאַתְרֵיהּ. וְלִית חֵילָא
 לְמִשְׁיחִין. לְמַפְּרַק לְיִשְׂרָאֵל, בַּר מִינָךְ. וּבְגִינָךְ אֵינוֹן
 מִתְּעַבְבִּין. אֲשָׁלִים מַלְיָן יְקָרִין אֲלִין, דְּעָלִיָּהוּ אֶתְמַר,
 (תהלים יט) הַנְּחַמְדִּים מְזֻהָב וּמְפֹז רַב וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ
 וְנִפְתַּת צוּפִים.

אָמַר לוֹן, מָאָרִי מְתִיבְתָּאן, בְּגִין הָאִי שְׂכִיר, דְּאִיהוּ
 עֶבֶד, דְּאִתִּי לְקַבָּלָא תְּלַת צְלוֹתִין, תְּקִינוּ מָאָרִי
 מִתְּנִיתִין דְּלָבוֹן, לְמַתְּוִי בַר נָשׁ, בְּתַלַּת בְּרַכָּאן
 קְדָמָאִין, בְּעֶבֶד דְּמַסְדָּר שְׂבַחְוִי קָמִי מָאָרִיה.
 וּבְאַמְצָעִיּוֹת, בְּעֶבֶד דְּמַקְבֵּל פָּרַם מִמָּאָרִיה. וּבְבִתְרָאִי,
 בְּעֶבֶד דְּנָטֵל פָּרַם מִמָּאָרִיה, וְאָזִיל לִיה.

לשון הקודש

וּמְפֹז רַב וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּת צוּפִים.
 אָמַר לָהֶם, בְּעָלִי הִשְׁיבָה, בְּגִלְל הַשְּׂכִיר
 הַזֶּה, שֶׁהוּא עֶבֶד, שָׂבָא לְקַבֵּל שְׁלֹשׁ
 תְּפִלוֹת, תְּקַנּוּ בְּעָלִי הַמִּשְׁנָה שְׁלֹשׁ
 לְהִיּוֹת הָאָדָם בְּשֵׁלֶשׁ בְּרָכוֹת רִאשׁוֹנוֹת
 בְּעֶבֶד שְׂמַסְדָּר שְׂבַחִים לְפָנֵי רַבּוֹנוּ,
 וּבְאַמְצָעִיּוֹת כִּמוֹ עֶבֶד שֶׁמַּקְבֵּל פָּרַם
 מִרַבּוֹנוּ, וּבְבִתְרָנוֹת כִּמוֹ עֶבֶד שֶׁנֹּטֵל
 פָּרַם מִרַבּוֹנוּ וְהוֹלֵךְ לוֹ.

שְׁלוּחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָם אֲלִיךָ, אֲשֶׁרִי חֲלָקְךָ
 שְׂאֵתָה בַּעַל תְּשׁוּבָה, שְׁקוֹל לְשָׁשִׁים
 רַבּוּא יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה הַחֲזֹרְתָּ אֶת הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינִתּוֹ לְמַקּוֹמוֹ, מַעֲלָה
 וּמַטָּה. וּבְגִלְלָךְ יִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל וַיַּחְזְרוּ
 לְמַקּוֹמָם, וְאִין בַּח לְמִשְׁיחִים לְגֵאֵל אֶת
 יִשְׂרָאֵל חוּץ מִמֶּךָ, וּבְגִלְלָךְ הֵם
 מִתְּעַבְבִּים. הַשָּׁלֵם דְּבָרִים נִכְבָּדִים הִלְלוּ,
 שְׁעֲלִיָּהֶם נֵאמַר (תהלים יט) הַנְּחַמְדִּים מְזֻהָב

וּבְגִין דָּא, עֶבֶד אַבְרָהָם, וְרַבְקָה, אֵיהּ אֲמַתְלָא
 לְהֵא, כִּד קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, יִשְׁלַח לְמַטְרוֹן
 דְּאֵיהּ עֶבְדָּא דִּילִיה, בְּגִין צְלוֹתָא אֵיהּ יִימַר לְגַבִּיה,
 אוּלִי לֹא תֵאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרִי. כְּלוּמַר, (בראשית כד)
 אוּלִי צְלוֹתָא לֹא בָעֵי לְמִיזֵל אֲבַתְרָאִי. אָמַר לִיה
 קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְנִקִּית מְשֻׁבְעָתִי זֹאת. דְּחֻכְמָה
 אֵיהּ אָבֵא, דְּנַחֲת בְּצַדִּיק, לְנִטְרָא שְׂכִינְתָּא בְּגֻלוֹתָא,
 וּמִתַּמֵּן שְׁלַח בְּגִינָה.

אָמַר לִיה תְּהוּא שְׁלִיחָה, הֵב לִי סִימְנִין, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא
 בְּצְלוֹתָא, דְּתַמָּן בְּרַתָּא, אָמַר קִדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא, וְהָיָה הַנֶּעֱרָה אֲשֶׁר אוֹמַר אֵלֶיהָ הִטִּי נָא כִדָּךְ
 וְאַשְׁתָּה וְאַמְרָה שְׂתָה. (דף רע"ז ע"ב) וְאִם לֹא, אֵלֹא
 דְּאַשְׁבַּח כָּל אַבְרִין דְּגוּפָא מְלִיין חוּבִין, וְלֹא אֲשַׁבַּחַת
 בֵּיה אֶבֶר (נ"א בְּאִפִּי אַבְרָהָם) לְשִׁרְיָא בֵּיה תוֹרָה, דְּאֵיהּ

לשון הקודש

לְשִׁמּוֹר שְׂכִינָה בְּגֻלוֹת, וּמִשָּׁם שְׁלַח
 בְּגֻלְלָה.

אָמַר לוֹ אוֹתוֹ שְׁלִיחָה: תֵּן לִי סִימְנִים
 לְדַעַת בְּתַפְלָה, שְׁשָׁם הַבַּת. אָמַר הַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: וְהָיָה הַנֶּעֱרָנָה אֲשֶׁר אָמַר
 אֵלֶיהָ הִטִּי נָא כִדָּךְ וְאַשְׁתָּה וְאַמְרָה שְׂתָה.
 וְאִם לֹא, אֵלֹא שְׁאֲמַצָּא כָּל אֵיבְרֵי הַגּוּף
 מְלֵאִים חֲטָאִים וְלֹא נִמְצָא בּוֹ אֵיבֶר (בפני

וּמִשָּׁם זֶה עֶבֶד אַבְרָהָם וְרַבְקָה הוּא
 מְשֻׁל לָזֶה. בְּשִׁתְּקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח
 אֶת מַטְרוֹן, שֶׁהוּא עֶבֶדוֹ, בְּגֻלֵל תַּפְלָה,
 הוּא יֹאמַר אֵלָיו: (בראשית כד) אוּלִי לֹא
 תֵאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרִי. כְּלוּמַר, אוּלִי
 הַתַּפְלָה לֹא רוּצָה לָלֶכֶת אַחֲרִי. אָמַר לוֹ
 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְנִקִּית מְשֻׁבְעָתִי זֹאת.
 שְׁחֻכְמָה הִיא אָבֵא, שִׁינְרֵדֶת בְּצַדִּיק,

בְּדִיּוֹקְנָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. וְלֹא מִצֹּה, דְּאִיהוּ
 דִּיּוֹקְנָא דְרַבְקָה, דְּהָוָה (שיר השירים ב) שׁוֹשְׁנָה בֵּין תְּחוּתִים,
 דְּאִינוּן רְשָׁעִים גְּמוּרִים. מָנִי לְעַבְדִּיה מְטָרוֹן, (בראשית
 כד) הַשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנֵי שָׁמָּה, דְּאִיהוּ רוּחָא
 דְּקוּדְשָׁא, דְּהָא מִצֹּה אִיהוּ נַפְשָׁא, רוּחָא אִיהוּ תוֹרָה.

וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרֵּי מְתִיבְתָּן, לֹא הַמְדָּרֵשׁ הוּא
 הָעִקָּר אֱלֹא הַמַּעֲשֶׂה. וּבִאֲתָר אַחְרָא אָמְרוּ,
 כָּל שְׂרָאֵת חֲטָאוֹ קוּדְמַת לְחַכְמָתוֹ, חַכְמָתוֹ מִתְקַיֵּמַת
 וְכו'. יִרְאֵת חֲטָאוֹ, אִימָא עֲלָאָה, תְּשׁוּבָה. חַכְמָה, אֲבָא
 עֲלָאָה. כִּד אַקְדִּים ה' זַעֲרָא, דְּאִיהִי מִצֹּה, שְׂרִיא
 עָלֶיהָ תוֹרָה, דְּאִיהוּ ו'. וְכִד אַקְדִּים יִרְאֵה לְחַכְמָה,
 דְּאִיהִי ה' עֲלָאָה, שְׂרִיא עָלֶיהָ חַכְמָה, דְּאִיהִי י'.
 וְאַקְרִי בִּן. וּמִכָּאן, (דברים יד) בָּנִים אֲתֶם לַיְי' אֱלֹהֵיכֶם.

לשון הקודש

אָמְרוּ, כָּל שְׂרָאֵת חֲטָאוֹ קוּדְמַת
 לְחַכְמָתוֹ, חַכְמָתוֹ מִתְקַיֵּמַת וְכו'. יִרְאֵת
 חֲטָאוֹ – הָאֵם הַעֲלִינָה, תְּשׁוּבָה. חַכְמָה
 – הָאֵב הַעֲלִינָה. כְּשִׁמְקָדִים ה' קִטְנָה,
 שְׁהִיא מִצֹּה, שׁוֹרָה עָלֶיהָ תוֹרָה, שְׁהִיא ו'.
 וּכְשִׁמְקָדִים יִרְאֵה לְחַכְמָה, שְׁהִיא ה'
 הַעֲלִינָה, שׁוֹרָה עָלֶיהָ חַכְמָה, שְׁהִיא י',
 וְנִקְרָא בִּן. וּמִכָּאן (דברים יד) בָּנִים אֲתֶם לַה'
 אֱלֹהֵיכֶם.

אֲבָרְהָם) לְשָׁרוֹת בּוֹ תוֹרָה, שְׁהִיא בְּדָמוֹת
 הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, וְלֹא מִצֹּה, שְׁהִיא דָּמוֹת
 שֶׁל רַבְקָה, שְׁהִיתָה שׁוֹשְׁנָה בֵּין תְּחוּתִים,
 שֶׁהֵם רְשָׁעִים גְּמוּרִים – צֹה לְמְטָרוֹן
 עַבְדּוֹ: הַשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנֵי שָׁמָּה,
 שְׁהִיא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. שְׁהִרֵּי מִצֹּה הִיא נַפְשָׁא,
 רוּחַ הִיא תוֹרָה.

וְלִכְן פֶּרֶשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא הַמְדָּרֵשׁ
 הוּא הָעִקָּר אֱלֹא הַמַּעֲשֶׂה. וּבְמָקוֹם אַחֵר

וְהָאִי אִיהוּ (שמות ג) זֶה שְׁמִי י"ה לְעוֹלָם, וְזֶה זְכָרִי ו"ה.
 שְׁמִי עִם י"ה, שֵׁם"ה. זְכָרִי עִם ו"ה, רמ"ח.
 וּבְלָתוֹ תרי"ג. דְּהֵינּוּ תרי"ג פְּקוּדִין, דְּאִתִּיחִיבוּ לְבָנִין
 קְדִישִׁין, לְמַתְּנֵי לֹון חוֹלְקָא בְשִׁמְיָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (דברים לב) בִּי חֵלֶק יִי' עֲמוֹ.

וְכֵד אַקְדִּים תוֹרָה לְמַצּוֹה, אוֹ חֲכָמָה לְיִרְאָה.
 אֶתְהַפֵּךְ שְׁמִיָּה עָלֶיהָ לְנוֹקְבָא, מִדַּת הַדִּין,
 בְּגִוּוֹנָא דָּא הוּח"י. דְּאֶתְהַפֵּךְ לִיָּה בְּלָא לְדִינָא, וְקָשִׁין
 מְזוֹנוֹתָיו בְּאוּרֵייתָא, פְּקָרִיעַת יָם סוּף. וּבְגִוּוֹנָא דָּא
 פּוֹרְקָנָא, אִם זָכוּ וַיִּפְקוּן בְּרַחֲמֵי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (ישעיה סו) בְּטָרָם יָבֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר, וַיִּפְקוּן
 בְּרַחֲמֵי. וְאִי לָאו אַקְדִּים רַחֲמֵי, וַיִּפְקוּן בְּצַעֲרָא.
 וְשִׁפִּיר דְּאַקְדִּים צַעֲרָא וְדִינָא לְרַחֲמֵי. וּבְגִין דָּא
 אוֹקְמוּהָ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה, מְאִירֵי מִתְּנִיתִין
 לְפֻם צַעֲרָא אֲנָרָא.

לשון הקודש

הַדִּין, כְּמוֹ זֶה – הוּח"י. שְׁמֵתְהַפֵּךְ לוֹ הַכֹּל
 לְדִין, וְקָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו בַּתּוֹרָה כְּמוֹ קָרִיעַת
 יָם סוּף. וְכְמוֹ זֶה הִנָּא לָהּ, אִם זָכוּ – יֵצְאוּ
 בְּרַחֲמִים, וְהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה סו) בְּטָרָם
 יָבֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר, וַיֵּצְאוּ
 בְּרַחֲמִים. וְאִם לֹא – מִקְדִּים הִרְחֲמִים,
 וַיֵּצְאוּ בְּצַעַר. וַיִּפְּהָ שְׁהַקְדִּים צַעַר וְדִין
 לְרַחֲמִים. וְלִכְּן פֶּרְשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם

וְזָחור (שמות ג) זֶה שְׁמִי – י"ה – לְעוֹלָם, וְזֶה
 זְכָרִי – ו"ה. שְׁמִי עִם י"ה – שֵׁם"ה. זְכָרִי
 עִם ו"ה – רמ"ח. וְכֹלָם תרי"ג, שְׁהֵינּוּ
 תרי"ג מְצוּוֹת שְׁנֵתָנוּ לְבָנִים קְדוּשִׁים
 לְהִיּוֹת לָהֶם חֵלֶק בְּשִׁמוֹ. וְהוּ שְׁכָתוּב (דברים
 לב) בִּי חֵלֶק ה' עֲמוֹ.

וּבְשִׁמְקְדִים תוֹרָה לְמַצּוֹה אוֹ חֲכָמָה
 לְיִרְאָה, מִתְהַפֵּךְ שְׁמוֹ עָלָיו לְנִקְבָּה, מִדַּת

וּמִפְקָנוּ דְנִפְשָׁא, מִקּוּדָם דְנִפְקַת אִית לָהּ צַעֲרָא,
 לְבָתֵּר דְנִפְיִקַת בְּרַחֲמֵי. וְרָזָא דְמִלָּה (ירמיה
 לא) בְּבִכֵּי יָבֹאוּ, לְבָתֵּר וּבִתְחִנּוּנִים אוֹבִילִם, וּבְגִין דָּא,
 וְעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יִשְׁעֵי, וַיִּפְקֹן
 בְּרַחֲמֵי. וּכְגֻזְזָא דְשִׁלַּח קִדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְיוֹנָה,
 וְלֹא אֲשַׁכַּח אַתָּר לְשִׁרְיָא. הָכִי שִׁלַּח לָךְ רַעֲיָא
 מִהִימָנָא בְּקִדְמִיתָא.

וּמָה כְּתִיב בְּהוֹן. (שמות ב) וַיִּפֶּן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין
 אִישׁ. דְּכִלְהוֹן חֲיִיבִין, וְלֹא אֲשַׁכַּחַת בְּהוֹן אִישׁ
 זֹכֶה לְאַפְקָא מִן גְּלוּתָא. וּבְגִין דָּא סְרַבַּת לְמִיזֵל תַּפְּן,
 וְאַמְרַת, (שמות ד) שִׁלַּח נָא בִיד תִּשְׁלַח. וְהָא אַנְתָּ בְּגוֹן
 בְּהִהוּא זְמָנָא, בְּךָ יִתְקִיִּים עִם יִשְׂרָאֵל, (מִכָּה ז) בִּימֵי
 צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. וּבְגֻלוּתָא
 בְּתִרְיָא, תִּרְיִן מְשִׁיחִין יִשְׁלַח עֲמָךְ, לְקַבֵּל תִּרְיִן גְּדַפִּין

לשון הקודש

אותך, רוּעָה הַנֶּאֱמָן, בְּהִתְחַלָּה.
 וּמָה כְּתוּב בָּהֶם? (שמות ב) וַיִּפֶּן כֹּה וְכֹה
 וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ. שְׁכַלֵּם רִשְׁעִים, וְלֹא
 מַצֵּאתָ בָּהֶם אִישׁ זֹכֶה לְהוֹצִיאֵם
 מִגְּלוּת. וְלָכֵן סְרַבַּת לְלַכֵּת לָשֵׁם,
 וְאַמְרַת שִׁלַּח נָא בִיד תִּשְׁלַח. וְהִרִי אֶתְּהָ
 כְּמוֹ בְּאוֹתוֹ זְמַן, בְּךָ יִתְקִיִּים עִם יִשְׂרָאֵל,
 (מִכָּה ז) בִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ
 נִפְלְאוֹת. וּבְגֻלוּת הָאֲחֵרוֹנָה יִשְׁלַח עֲמָךְ

לְבִרְכָּה בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, לְפֻם צַעֲרָא
 אֲנִירָא.

וַיִּצְיֵאת הַנֶּפֶשׁ, מִקֶּדֶם שְׁיוּצֵאת יֵשׁ לָהּ
 צַעַר, לְאַחַר שְׁיוּצֵאת בְּרַחֲמִים. וְסוּד
 הַדְּבָר - (ירמיה לא) בְּבִכֵּי יָבֹאוּ, אַחֲרֵי כֵן -
 וּבִתְחִנּוּנִים אוֹבִילִם. וְלָכֵן, (שם ל) וְעַת צָרָה
 הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יִשְׁעֵי, וַיִּצְאוּ בְּרַחֲמִים.
 וְכְמוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁלַּח אֶת הַיּוֹנָה
 וְלֹא מַצֵּאתָ מָקוֹם לְשִׁרְוֹת, כֵּן שִׁלַּח

דִּיּוֹנָה. דְּאַנְתָּ בְּגוּפָא בְּגִלּוּתָא רְבִיעָאָה, לִית לָךְ
גְּדַפִּין. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא בְּקַדְמִיתָא הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּגוּפָא,
וְאַנְתָּ וְאַחֲרֶן, בְּתַרִּין גְּדַפִּין דִּיּוֹנָה, וּבְחֹן פְּרָחוּ יִשְׂרָאֵל.

השלמה מזה שמטות (סימן ט"ו)

צוֹלָמָא עַל בֶּר נֶשׁ פּוֹרְסִיָּא מְרוּבַּעַת בְּאַרְבַּע חִיּוּן
וְאָדָם לְשֹׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא. כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר
דִּהְיִי צוֹלָמָא אִיהוּ מִלְּאָךְ דְּאִיהוּ מִמֶּנָּה עַל כָּל
פְּקוּדָא וּפְקוּדָא בְּמָה דְּאוּקְמוּהּ מְאִירי מִתְּנִיתִין עֲשֵׂה
מִצְוָה אַחַת קִנָּה לוֹ פְּרָקְלִיט אַחֵד.

צוֹלָמָא בְּרִשְׁעִיָּא עֲבוּדָה זָרָה, ד' חִיּוּן דִּילִיָּה, עוֹן
מִשְׁחִית אַף וְחִמָּה ד' אֲנָפִין דְּעֲבוּדָה זָרָה
נָדָה, שְׂפָחָה, גּוֹיָה, זוֹנָה. וּבְגִין דָּא (בראשית א) וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, דָּא מִטְטְרוֹן. מָאן אֱלֹהִים
דְּבָרָא לִיָּה, דָּא אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֹךְ עוֹלָם.

לשון הקודש

כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, כְּמוֹ שֶׁפֿאַרְוָהוּ בְּעִלֵּי
הַמִּשְׁנָה, עֲשֵׂה מִצְוָה אַחַת – קִנָּה לוֹ
פְּרָקְלִיט אַחֵד.

צִלְם בְּרִשְׁעִים עֲבוּדָה זָרָה, אַרְבַּע חִיּוֹת
שָׁלוֹ – עוֹן מִשְׁחִית אַף וְחִמָּה, אַרְבַּע
פָּנִים שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה – נָדָה שְׂפָחָה גּוֹיָה
זוֹנָה. וּמִשּׁוּם זֶה, (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, זֶה מִטְטְרוֹן. מִי
הָאֱלֹהִים שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ? זֶה אֱלֹהִים חַיִּים

שְׁנֵי מִשְׁחִים, בְּגִיד שְׁתֵּי כְּנָפֵי יוֹנָה.
שְׂאֵתָה כְּמוֹ גּוֹף בְּגִלּוּת הִרְבִּיעִית, אֵין לָךְ
כְּנָפִים. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא בְּהִתְחַלָּה הָיוּ
יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ גּוֹף, וְאַתָּה וְאַחֲרֶן כְּשְׁתֵּי
כְּנָפֵי יוֹנָה, וּבְחֹן פְּרָחוּ יִשְׂרָאֵל.

השלמה מזה שמטות סימן טו

צִלְם עַל אָדָם כֶּסֶּא מְרֻבַּע בְּאַרְבַּע חִיּוֹת
וְאָדָם לְשֹׁבֶת עַל הַכֶּסֶּא. כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר
שֶׁל זֶה הַצִּלְם הוּא מִלְּאָךְ שֶׁהוּא מִמֶּנָּה עַל

בְּצֵלָם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ סִמ"אל, דְּמַנִּיהַ אֱלֹהִים
 אַחֲרֵיהֶם דְּאֶתְמַר בֵּיה (שמות כ) לֹא יִהְיֶה לָךְ
 אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם עַל פָּנַי. אִם זָכָה בָּרָא לִיה אֱלֹהִים
 בְּצוֹלָמָא דַּמַּטְרוֹן, עֶבֶד תַּחֲתֵי רַבִּיה. וְהֵאֵי אִיהוּ
 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּהֵאֵי דִיוֹקְנָא. וְאִם
 לֹא זָכָה צֵלָם דְּסִמ"אל.

תְּנִינָא מִלְאָךְ הַמָּוֶת דְּאִיהוּ תַּחֲתֵי רִשׁוּתָא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא לְמִידָן בֵּיה בַּר נָשׁ בְּגִיחָנָם, אִם
 לֹא הוּא צַדִּיק. וּבְגִין דָּא וַיִּצֵּר, יִצְרָה לְטָב,
 מַטְרוֹן. לְמַעַבְד (למחוי) לִיה עוֹזֵר בְּאוֹרֵיתָא בְּפִקּוּדֵין,
 וְהֵאֵי אִיהוּ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר. וְאִם לֹא זָכָה, יִצְרָה
 לְבִישׁ, סִמ"אל. דְּאִיהוּ כְּנֻגְדוֹ לְמַחֲטִי לִיה לְמִידָן לִיה
 בְּגִיחָנָם. וְתַרְוִיחֵהוּ אֶזְלִין עִם בַּר נָשׁ בְּתַרְוִין צוֹלָמִין.

לשון הקודש

שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹן בּוֹ אָדָם
 בְּגִיחָנָם, אִם לֹא שְׂהוּא צַדִּיק. וּמִשּׁוּם זֶה
 וַיִּצֵּר, יִצְרָה לְטוֹב, מַטְרוֹן, לַעֲשׂוֹת
 (להיות) לוֹ עוֹזֵר בְּתוֹרָה בְּמַצּוֹת, וְזֶהוּ
 אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר. וְאִם לֹא זָכָה, יִצְרָה לְרָע,
 סִמ"אל, שְׂהוּא כְּנֻגְדוֹ לְהַחֲטִיא אוֹתוֹ לְדוֹן
 אוֹתוֹ בְּגִיחָנָם. וּשְׁנֵיהֶם הוֹלָכִים עִם הָאָדָם
 בְּשְׁנֵי צִלְמִים.

וּמִלְכָּךְ עוֹלָם.
 בְּצֵלָם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, סִמ"אל,
 שְׁמַמְנוּ אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם, שְׁנַאֲמַר בּוֹ (שמות
 כ) לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם עַל פָּנַי. אִם
 זָכָה – בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהִים בְּצֵלָם שֶׁל
 מַטְרוֹן, עֶבֶד תַּחַת רַבּוֹ. וְזֶהוּ וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בּוֹז הַצּוֹרֶה.
 וְאִם לֹא זָכָה – צֵלָם שֶׁל סִמ"אל.
 לְמַדְנֵהוּ, מִלְאָךְ הַמָּוֶת שְׂהוּא תַּחַת רִשׁוּת

וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים, דָּא צוֹלְמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, שְׂכִינְתָּא דְאַתְמָר בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל
מְשָׁלָה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַאי צוֹלְמָא שְׁלִיט עַל
תְּרוּיָהּ. וְהַאי צוֹלְמָא תִּיבֵת נָח. עוֹרֵב וּבֵת זִוְגוֹ לְקַבֵּל
קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּיה בְּגָלוּתָא, אֲרַמְיֹז רָזָא דָּא.

וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרֶב בְּקַדְמִיתָא, דָּא יֵצֵר הָרַע דְּשִׁלַּח
לִיה עִם בֵּר נָשׁ בְּהַאי עֲלָמָא דְאַקְדִּים,
בְּגִזְוֹנָא דְאַקְדִּים לִיעֲקֹב וּכְגִזְוֹנָא דְתַבֵּן דְאַקְדִּים
לַחֲטָה. אִי אֲשַׁבַּח הֵהוּא גּוֹף מְחֻיָּב בְּכַמָּה חוּבִין,
מְלוּכְלָךְ בְּטַנוּפִין דְּעֵבִירוֹת. אֲתַמָּר בֵּיהּ, וְלֹא חֲזֹר
עוֹרֵב בְּשְׁלִיחוֹתָא דְמֵאֲרִיָּה. לְבַתָּר וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה
מֵאֲתוֹ, דָּא יֵצֵר הַטּוֹב: (עַד כֹּאן מִהַדְשִׁמְטוֹת).

לִית פְּקוּדָא, דְּלֹא אֲתַבְּלִילוּ תַפְּן עֶשֶׂר סְפִירוֹת.
בְּתִיבָה תַחְתָּיִם שְׁנַיִם וּשְׁלִישִׁים תַּעֲשִׂיָּה.

לשון הקודש

שְׂמֻקְדִּים, כְּמוֹ שְׂמֻקְדִּים לִיעֲקֹב וְכְמוֹ שְׂתַבֵּן
מְקֻדִּים לַחֲטָה. אִם נִמְצָא הַגּוֹף הַהוּא מְחֻיָּב
בְּכַמָּה חוּבוֹת, מְלֻכְלָךְ בְּטַנְפַת הָעֵבִירוֹת,
נֶאֱמַר בּוֹ וְלֹא חֲזֹר הָעוֹרֵב בְּשְׁלִיחוֹת שְׁלֵ
אֲדוֹנֹו. לְבִסּוּף – וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתוֹ.

זֶה יֵצֵר הַטּוֹב (ע"כ מִהַדְשִׁמְטוֹת):

אֵין מְצוּה שְׁלֵא נְכַלְלוּ שְׁם עֶשֶׂר סְפִירוֹת.
בְּתִבָּה – (בְּרֵאשִׁית ו') תַּחְתָּיִם שְׁנַיִם וּשְׁלִישִׁים

וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים – זֶה הַצֶּלֶם שֶׁל
הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂכִינָה, שְׁנֵאמַר בָּהּ
וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שׁוֹלֵט בְּצֶלֶם הַזֶּה עַל שְׁנֵיהֶם, וְהַצֶּלֶם הַזֶּה
תִּבֵּת נָח. עוֹרֵב וּבֵת זִוְגוֹ, בְּגִזְוֹן הַקּוּדֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ בְּגָלוּת רִזְמוֹ סוּד זֶה.
וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרֶב – בְּרֵאשׁוֹנָה. זֶה יֵצֵר
הָרַע שֶׁשִּׁלַּח לוֹ עִם הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה

לֹא־כִלְלָא בָּהּ, כְּהֻנִּים לְוִיִּם וַיִּשְׂרְאֵלִים. תִּיבָה שְׂכִינָה
עֲמָחוֹן, תּוֹרַת יי', אִיחִי רְבִיעִית הַחֵין, ה' רְבִיעָאָה.
וּמִשְׁלֶשֶׁת בֵּיה"ו, לֹא־שִׁלְמָא בֵּיהּ יְהוּה. וְעֲשָׂרָה דְרָגִין
דְּאַתְבָּלִילוּ בֵּיהּ, דְּאַיִנֹּן יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.
לֹא־תִקְיִמָּא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי
אֱלֹהֵיכֶם וְגו', (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַיי' אֱלֹהֵיכֶם. הָאִי
שְׂמָא שְׁלֹטְנוּתִיהּ בְּצוֹלְמָא דְבַר נֶשׁ, וְעַל כָּל אֲבַר
וְאַבְר דִּילִיהּ.

פֿקוּדָא בְּתַר דָּא, לָדוֹן בְּדִינֵי חֲגָבִים, דְּאַתְמַר דָּגִים
וְחֲגָבִים אֵינֶן טְעוּנִין שְׁחִיטָה, אֶלָּא אֲסִיפְתָּם
הִיא הַמִּתְּרַת אוֹתָם. הָכִי מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, אֵינֶן צְרִיכִין
שְׁחִיטָה, אֶלָּא דְאַתְמַר בְּהוֹן וַיִּגְעוּ וַיֵּאָסֶף אֶל עַמּוּי.
מֶה נוֹנִי יִמָּא, חֵיוֹתָן בִּימָא, אוֹף תִּלְמִידֵי חֲכָמִים,
מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, חֵיוֹתֵיהוּ בְּאוּרֵייתָא, וְאִי אַתְפָּרְשָׁן

לשון הקודש

בְּצִלְמֵם הָאָדָם, וְעַל כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר שְׁלוֹ.
מִצְוָה אַחֵר זֶה לָדוֹן בְּדִינֵי חֲגָבִים,
שְׁנַאמַר דָּגִים וְחֲגָבִים אֵינֶם טְעוּנִים
שְׁחִיטָה, אֶלָּא אֲסִיפְתָּם הִיא הַמִּתְּרַת
אוֹתָם. כִּךְ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵינֶם צְרִיכִים
שְׁחִיטָה, אֶלָּא שְׁנַאמַר בָּהֶם (בראשית מט)
וַיִּגְעוּ וַיֵּאָסֶף אֶל וְעַל עַמּוּי. מֶה דָּגֵי הַיָּם
חֵיוֹתָם בָּיִם, אִף תִּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּעָלֵי

תַּעֲשֶׂה, לְהַכְלִיל בָּהּ כְּהֻנִּים לְוִיִּם
וַיִּשְׂרְאֵלִים. תִּבָּה שְׂכִינָה עִמָּהֶם, תּוֹרַת
ה', הִיא רְבִיעִית הַחֵין, ה' רְבִיעִית.
וּמִשְׁלֶשֶׁת בֵּיה"ו, לְהַשְׁלִים בּוֹ יְהוּה.
וְעֲשֶׂר דְרָגוֹת שְׁנִכְלָלוּ בּוֹ, שְׁהֵן יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א. לְהַתְקִים בָּהֶם בִּישְׂרָאֵל, (דברים
ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו', (שם יד)
בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. שֵׁם זֶה שְׁלֹטְנוֹ

מָנָה מִיָּד מֵתִים. תַּנִּינָא (נ"א תנאים) דְּמִתְנִיתִין, דְּבָה
 אֶתְרַבּוּ תַנִּינֵי יָמָא. וְאִי אֵינוֹן דְּבִיבְשָׁתָא יַעֲלוֹן (נ"א יפלוֹן)
 לְמִיָּא, וְלֹא יִדְעִין לְשַׁטְטָא, אֵינוֹן מִיִּיתִין. אָבֵל אָדָם
 דְּאֵינוֹן מֵאֲרִי קַבָּלָה, אֵינוֹן לְעִילָא מִכְּלָהוּ, בְּהוּ אֶתְמַר
 (בראשית א) וַיִּרְדּוּ בְּדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, דְּאֵינוֹן מֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, תַּנִּינָא. הַתַּנִּין הַגָּדוֹל, (ישעיה כז) נָחַשׁ בְּרִית,
 לְקַבֵּל (שמות כו) וְהַבְּרִית הַתִּיכּוֹן בְּתוֹךְ הַקֶּרְשִׁים.

בְּזִמְנָא דְּתַנִּינֵן מֵאֲרִי מַשְׁנָה, אֵית בְּהוֹן מַחְלוּקָתָא,
 וּמִקְשִׁין דָּא לְדָא, בָּלַע לְחַבְרִיָּה. וְהֵאֵי אִיהוּ
 תַלְמִיד זְעִיר, שְׁלֹא הִגִּיעַ לְהוֹרָאָה, וּמוֹרָה, חֵיִיב
 מִיתָה. וְאִי אֵינוֹן שְׂוִין דָּא לְדָא, וְאֵית בְּהוֹן מַחְלוּקָתָא
 וְקוּשְׁיָא, אֶתְמַר בְּהוֹן לְסוּף, (במדבר כא) וְאֵת זֶהָב בְּסוּפָהּ,
 וְאוּקְמוּהָ אַהֲבָה בְּסוּפָהּ.

לשון הקודש

בְּרִיתָא, כְּנַגְדָּא (שמות כו) וְהַבְּרִית הַתִּיכּוֹן בְּתוֹךְ
 הַקֶּרְשִׁים.

בְּזִמְנֵן שְׁתַּנִּינִים בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה יֵשׁ בָּהֶם
 מַחְלָקָת וּמִקְשִׁים זֶה עַל זֶה, בּוֹלַע אֶת
 חֲבֵרוֹ. וְזֶהוּ תַלְמִיד קָטָן שְׁלֹא הִגִּיעַ
 לְהוֹרָאָה וּמוֹרָה, חֵיִיב מִיתָה. וְאִם הֵם
 שְׁוִים זֶה לְזֶה וְיֵשׁ בָּהֶם מַחְלָקָת וְקוּשְׁיָה,
 נֶאֱמַר בָּהֶם בְּסוּף, (במדבר כא) וְאֵת זֶהָב
 בְּסוּפָהּ, וּפְרִשׁוּהָ אַהֲבָה בְּסוּפָהּ.

הַמַּשְׁנָה חֵיוֹתָם בְּתוֹרָה, וְאִם נִפְרָדִים
 מִמֶּנָּה, מִיָּד מֵתִים. הַתַּנִּין (הַתַּנָּאִים) שֶׁל
 הַמַּשְׁנָה, שָׂבָה הֶתְרַבּוּ תַנִּינֵי הַיָּם. וְאִם
 אֵלּוּ שְׁבִיבְשָׁה יַעֲלוּ (יפלו) לְמַיִם וְלֹא
 יוֹדְעִים לְשַׁחוֹת, הֵם מֵתִים. אָבֵל אָדָם
 שֶׁהֵם בְּעֵלֵי קַבָּלָה, הֵם לְמַעַלָּה מִכָּלֶם,
 בָּהֶם נֶאֱמַר (בראשית א) וַיִּרְדּוּ בְּדִגַּת הַיָּם
 וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה,
 תַּנִּינִים, (יחזקאל כט) הַתַּנִּינִים הַגָּדוֹל, נָחַשׁ

אֲדֹהָבִי, הָא נִינָא רַבָּא אֲזִידְמֵן לְגַבִּיה, וְאָמַר רַעֲיָא
 מְהִימָנָא, (במדבר כד) אִיתֵן מוֹשְׁבָךְ וְשִׁים בְּסַלַע
 קִנְדָּ. תִנְיָא דְמַסִּיעַ לָךְ. דִּהָא נִינִין בְּסַלַע קִנָּא דְלַהוֹן,
 אִיתֵן בְּהַפּוּכָא, תִנְיָא. אִיתְנִים בְּהַפּוּךְ אַתְנוּן, תִנְיָאִים.
 אֶסְתַּמַּר מִנִּיחוּ, דִּהָא אַנְתָּ כְּבֵד פַּה וְכְבֵד לְשׁוֹן, וּמֵאן
 דְּבָעִי לְאַתְקַפָּא בְּסַלַע דְּנוּנִי יִמָּא, דְּמֵאֲרִי מִתְנִיתִין,
 דְּאִינוּן תִנְיָאִים, בָּעִי לְמַחְוִי תְקִיפָה, לִישָׁנָא חֲדִידָא
 חֲרִיפָא, לִינְקוּב עַד דְּמָטִי לְתַהוּמָא רַבָּא דְתַמָּן.

בִּי עוֹד (דף רע"ט ע"א) חֲזוֹן לְמוֹעֵד וְיִפַּח לִקְצֵן וְלֹא יִכּוֹב,
 (חבוק ב) וְאוֹקְמוּהָ דִּהָא קָרָא נֹקֵב וְיִוֵּרֵד, עַד
 תַּהוּמָא רַבָּא. מָאן הוּא דְנָחִית לְתַהוּם רַבָּא,
 לְאַשְׁכַּחַא זְמָנָא דָּא, אֵלָּא אַנְתָּ, דְּאַתְמַר בְּךָ (תהלים לו)
 צְדָקְתָךְ בְּחֵרִירִי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תַּהוּם רַבָּה. כִּמְהָ מֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, דְּבָעוּ לְנַחְתָּא לְעוֹמְקָא דְהִלְכָה, לְאַשְׁכַּחַא
 תַּמָּן קִץ דְּפִרְקָנָא, וְנַחְתּוּ תַמָּן, וְלֹא סְלִיקוּ. וְאַף עַל

לשון הקודש

לְהִיּוֹת תְּקִיפָה, לְשׁוֹן מַחֲדָדַת חֲרִיפָה,
 לְנִקֵּב עַד שְׁמַנְיָעָה לְתַהוּם הַגְּדוֹלָה שְׁשִׁים.
 בִּי עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד וְיִפַּח לִקְצֵן וְלֹא יִכּוֹב
 (חבוק ב). וּפְרָשׁוּהָ שְׁפָסוּק זֶה נֹקֵב וְיִוֵּרֵד
 עַד תַּהוּם רַבָּה. מִיְהוּ שְׁיִוֵּרֵד לְתַהוּם רַבָּה
 לְמִצָּא זְמַן זֶה? אֵלָּא אַתָּה, שְׁנֵאמַר בְּךָ
 (תהלים לו) צְדָקְתָךְ בְּחֵרִירִי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ
 תַּהוּם רַבָּה. כִּמְהָ בְּעֵלִי מִשְׁנָה שְׂרָצוּ

בִּין בְּךָ חֲרִי דָג גְּדוֹל הַזֶּדְמֵן אֵלָיו וְאָמַר,
 רֹעֵה הַנֶּאֱמָן, (שם כד) אִיתֵן מוֹשְׁבָךְ וְשִׁים
 בְּסַלַע קִנְדָּ. תִנְיָא שְׁמַסִּיעַ לָךְ, שְׁהֲרִי דְגִים
 בְּסַלַע הַקֵּן שְׁלָחֵם, אִיתֵן בְּהַפּוּךְ – תִנְיָא.
 אִיתְנִים בְּהַפּוּךְ אוֹתִיּוֹת – תִנְיָאִים. הַשְׁמַר
 מֵהֶם, שְׁהֲרִי אַתָּה כְּבֵד פַּה וְכְבֵד לְשׁוֹן,
 וּמִי שְׂרֹוּצָה לְהַחֲזִיק בְּסַלַע שֶׁל דְּגֵי הַיָּם,
 שֶׁל בְּעֵלִי הַמִּשְׁנָה, שְׁהֵם תִנְיָאִים, צְרִיךְ

גַּב דְּלִישְׁנָהוֹן הָיִת בְּפִטְיֵשׁ יְפוּצִין סָלַע, חֲלִישׁ פִּטְיֵשׁ
דְּלִהוֹן, לְנִקְבָא בְּהָהוּא סָלַע. וּמֵאן דְּנִקְיָבוּ דִּילִיָּה
בְּהָהוּא סָלַע בְּלֹא רִשּׁוֹ, אַתָּא חוּיָא לְנִשְׁכָּא לִיה. וְאִית
אַחֲרָנִין דְּנִקְיָבוּ לָהּ, עַד דְּמָטוּ לְתַהוּמָא רַבָּא, וְלֹא
סְלִיקוּ מִתַּמּוֹן.

וּבְזִמְנָא דְּנוֹקְבָא פְּתִיחָא, כָּל מָאן דְּהָוָה נָפִיל תַּמּוֹן,
לֹא הָוָה סְלִיק. וּמַשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד נָפִיל תַּמּוֹן
עִם מַשִּׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. דְּחֵד אִיהוּ (זכריה ט) עָנִי וְרוֹכֵב עַל
חֲמֹר. וְחֵד אִיהוּ, (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּרוֹ, דָּא מַשִּׁיחַ בֶּן
יוֹסֵף. וְהָאִי אִיהוּ (שמות כא) כִּי יִכְרֶה אִישׁ בּוֹר וְלֹא יִכְסְנוּ
וְנָפִל שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמֹר. וּבְגִין דָּא אֶקְרִי מַשִּׁיחַ,
בֶּר נָפְלִי. וְאִיהִי נִפְלֵת בְּתַרְיִיחוֹ, וְאַתְמַר עָלָהּ, (עמוס ה)
נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל. וְאַנְתָּ הוּא (שמות
כא) בַּעַל הַבּוֹר יִשְׁלַם בָּסָף יָשִׁיב לְבַעְלָיו. וְהֵמֶת יִהְיֶה

לשון הקודש

שָׁם, לֹא הָיָה עוֹלָה. וּמַשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד נָפִיל
שָׁם עִם מַשִּׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. שְׁאֵחָד הוּא (זכריה
ט) עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמֹר, וְאַחָד הוּא (דברים לג)
בְּכוֹר שׁוּרוֹ, זֶה מַשִּׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְזֶהוּ (שמות
כא) כִּי יִכְרֶה אִישׁ בּוֹר וְלֹא יִכְסְנוּ וְנָפִיל
שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמֹר. וְלָכֵן נִקְרָא הַמַּשִּׁיחַ
בֶּר נָפְלִי. וְהָיָה נִפְלָה אַחֲרֵיהֶם, וְנֶאֱמַר
עָלֶיהָ, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם
בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל. וְאַתָּה הוּא בַּעַל הַבּוֹר

לְרִדָּת לְעַמְּךָ הַהִלָּכָה לְמַצָּא שָׁם אֶת קֵץ
הַנְּאֻלָּה, וְיִרְדּוּ שָׁם וְלֹא עָלוּ. וְאַף עַל גַּב
שְׁלִשְׁוֹנָם הָיְתָה בְּפִטְיֵשׁ יְפוּצִין סָלַע, חֲלִישׁ
הַפִּטְיֵשׁ שְׁלָהֶם לְנִקְבַּ בְּאוֹתוֹ סָלַע. וּמִי
שְׁנִקְבַּ שָׁלוּ בְּאוֹתוֹ סָלַע בְּלֹא רִשּׁוֹת, בָּא
נָחַשׁ לְנִשְׁךְ אוֹתוֹ. וְיֵשׁ אַחֲרָיִם שְׁנִקְבּוּ
אוֹתוֹ, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְתַהוּם רַבָּה, וְלֹא עָלוּ
מִשָּׁם.

וּבְזִמְנָן שֶׁהִנֵּקֵב פְּתוּחָה, כָּל מִי שֶׁהָיָה נוֹפֵל

לו, דא משיח בן יוסף, דעתיך לאתקטלא.

נחת בגיניה. דודאי ארבע גליות הוו, תלת, לקבל
תלת קליפין דאגוזא, דאינון תהו, קו ירוק,
קליפה ירוקא דאגוזא. תניינא בהו, אבנין מפולמין,
דאינון סלעים תקיפין, דמארי מתניתין פסקו
מינייהו כמה פסקות, ונקיט לון, לאפקא מיא
דאורייתא. ובגין דא אתקריאו אבנים מפולמות,
דמינייהו מין נפקין. קליפה תליתאה, דקיקא, גלותא
תליתאה, דהוה זעיר, והאי איהו וחשך. גלותא
רביעאה, תהום רבה, חלל דאגוזא. והאי איהו, (בראשית
א) וחשך על פני תהום.

ואתקרי בור, דנפל שמה שור, דא דכתיב ביוסף,
(דברים לג) בכור שורו הדר לו. דאתמר ביה,
(בראשית לו) וישלכו אותו תבורה. נוקבא בישא. ותבור

לשון הקודש

ישלם כסף וישיב לבועליו (שמות שם). וזמית
יהיה לו - זה משיח בן יוסף שעתיך
לההרג.
ירד בגללו. שודאי ארבע גליות היו.
שלש כנגד שלש קלפות האגוז, שהם:
תהו - קו ירק, קלפה ירקה של האגוז.
שני בהו - אבנים מפלמות, שהם סלעים
חזקים, שבעלי המטנה פסקו מהם כמה
פסקות, ולקחו אותם להוציא מים של

תתורה, ולבן נקראו אבנים מפלמות,
שמהם יוצאים מים. קלפה שלישית,
דקיקה, גלות שלישית, שהיתה קטנה,
וזהו וחשך. גלות רביעית - תהום רבה,
חלל האגוז. וזהו (בראשית א) וחשך על פני
תהום.
ונקרא בור, שנפל שמה שור, זה
שכתוב ביוסף (דברים לג) בכור שורו הדר
לו, שנאמר בו (בראשית לו) וישלכו אותו

רַק, דְּכוּרָא (נ"א דְּכוּרָא), רַק בְּלֹא תוֹרָה, אֲבָל נְחָשִׁים
וְעֶקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ. וְדָא גְלוּתָא רְבִיעָא, דִּר דְּרִשְׁעִים
מְלֵא נְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים, רַמָּאִים בְּנְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים,
דְּעֶקְרִין מְלִי דְּרַבָּנָן, וְדִינִין לְשִׁקְרָא, עֲלִייהוּ אֲתָמַר,
(איכא א) הִיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ.

וַיִּפֶן בַּהּ וְכַה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ, (שמות ב) דְּיִשְׂרָאֵל,
בְּאֵלִין רִשִּׁיעִיא עֶרְב רַב, וְדָא בְּסוֹף גְּלוּתָא.
וּבְגִין דָּא קִין דְּפוּרְקָנָא נֹקֵב עַד תְּהוּם רַבָּה. וְרַעֲיָא
מְהִימָנָא, תְּהוּם הוּא הַמּוֹת בְּהִיפּוּד אֲתָנוּן, וְלִית מוֹת
אֲלָא עֲנִיּוּתָא, אַנְתָּ גְּחִיתַת תַּמָּן. וְהָא קָא אֲתַבְּרִיר
לְעִילָא, קִמִּי תַנָּאִים וְאַמּוֹרָאִים, וּבְלָהוּ גְּחִתִּין בְּגִינָד
בְּתַהוּמָא לְסִיעָא לָךְ.

וְאַנְתָּ תַנְיָא דְּמַסִּיעַ לָךְ יִתִּיר מִבְּלָהוּ, בְּגִין דְּאַנְתָּ
לִוְיָתָן (נחש בריח) דִּימָא דְּאוּרִייתָא, מְאִרִּיהּ דְּכָל

לשון הקודש

הַבְּרָה, נִקְבָּה רַעָה. וְהַבּוּר רַק – זָכָר
(דבור), רַק בְּלִי תוֹרָה, אֲבָל נְחָשִׁים
וְעֶקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ. וְזוֹ הַגְּלוּת הָרְבִיעִית,
דִּר שֶׁל רִשְׁעִים מְלֵא נְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים,
רַמָּאִים בְּנְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים, שְׁעוּקִירִים
דְּבָרִי רַבּוּתֵינוּ וְדָנִים לְשִׁקְרָא, עֲלִיהֶם
נֶאמַר (איכא א) הִיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ.

וַיִּפֶן בַּהּ וְכַה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ (שמות ב),
שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַמְעַרְבִים בְּרִשְׁעִים הִלְלוּ,
מְשׁוּם שְׂאֲתָה לִוְיָתָן (נחש בריח) שֶׁל יָם

נוֹנִין לְוִיתָן אֶת־קָרִי, עַל שֵׁם אוֹרִי־תָא, דְּאֶתְמַר בֵּיה
 (משלי א) בִּי לְוִיתָן חֵן הֵם לְרֹאשְׁךָ. וּבְךָ (תהלים לו) אָדָם
 וּבִהְמָה תוֹשִׁיעַ יי'. אָדָם דְּאֶתְמַר בֵּיה (במדבר יט) אָדָם בִּי
 יָמוּת בְּאֶהֱל, וְאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, אִין הַתּוֹרָה
 מִתְקַיֶּמֶת אֵלָא בְּמִי שְׂמִמִּית עֲצָמוּ עָלֶיהָ, וְלִית מִיתָה
 אֵלָא עֲנִיּוּתָא. וּבִהְמָה, אֵלִין עַמִּי הָאָרֶץ, דְּאִינוּן
 מִתְפַּכְּיִין פֶּסוּם פֶּפֶרד תַּחוֹת מֵאֲרִי מִתְנִיתִין.

אֲדִהֲכִי הָא בּוֹצִינָא קְדִישָׁא (אָהָא), פֶּתַח רַעֲיָא
 מִהִימְנָא וְאָמַר, מֵאֲרִי מִתְנִיתִין מָאן אִיהוּ
 לְוִיתָן. אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, הָאִי אִיהוּ דְּדִרְגִיָּה
 עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, וְצִדִּיק, דְּאֶתְמַר בֵּיה, גּוֹף וּבְרִית
 חֲשִׁבִּינָן חֲד. וְאֶתְרַבִּי בִּימָא דָּא, דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה,
 יָם, דְּבָה מִיִּתְחַדִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא כ"ה כ"ה אֶתְנוּן,
 דְּאִינוּן יָם בְּחוּשְׁבֹן, וְאִיהוּ בָה. אָמַר רַעֲיָא מִהִימְנָא,

לשון הקודש

המשנה.

בִּין כָּךְ הָרִי (בא) הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה. פֶּתַח
 הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן וְאָמַר, בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, מָהוּ
 לְוִיתָן? אָמַר לוֹ הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, זָהוּ
 שְׁדִרְגָתוֹ עֲמוּד הָאֶמְצָעִי, וְצִדִּיק, שְׁנֶאֱמַר
 בּוֹ גּוֹף וּבְרִית נְחֻשָׁבִים לְאַחַד. וְהַתְגַּדֵּל
 בָּיָם זֶה, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, יָם, שְׂבָה
 מִיִּתְחַדִּים אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כ"ה כ"ה
 אוֹתִיוֹת, שֶׁהֵם יָם בְּחֻשְׁבֹן, וְהוּא בָה.

הַתּוֹרָה, בְּעַל כָּל הַדָּגִים נִקְרָא לְוִיתָן, עַל
 שֵׁם הַתּוֹרָה שְׁנֶאֱמַר בָּה (משלי א) בִּי לְוִיתָן
 חֵן הֵם לְרֹאשְׁךָ, וּבְךָ (תהלים לו) אָדָם וּבִהְמָה
 תוֹשִׁיעַ ה'. אָדָם – שְׁנֶאֱמַר בּוֹ (במדבר יט)
 אָדָם בִּי יָמוּת בְּאֶהֱל, וּבְאָרוֹ בְּעֲלֵי
 הַמְשָׁנָה, אִין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֵלָא בְּמִי
 שְׂמִמִּית עֲצָמוּ עָלֶיהָ, וְאִין מִיתָה אֵלָא
 עֲנִיּוּת. וּבִהְמָה – אֵלּוֹ עַמִּי הָאָרֶץ, שֶׁהֵם
 נִכְפָּים כְּמוֹ סוֹם וּפֶפֶרד תַּחוֹת בְּעֲלֵי

וְדָאֵי לְוִיתָן דְּקָאִים עַל שְׂפַת הַיָּם, וְעֲלָמָא קָאֵי עַל
 סְנִפִּירוֹי, דָּא (משלי י') צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, דְּכָל עֲלָמָא
 קָאִים עָלָיו. אָמַר בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא, וְכָאָה חוֹלְקָךְ רַעֲיָא
 מִהֵימְנָא. (כאן חסר).

בֵּת קוֹל בְּגִלוּתָא, עַד דִּתִּיתִי אֲנִי לְגִנְהָ, דְּאֲנִי קוֹל
 דִּילָהּ, דְּכָל אִשָּׁה בֵּת בַּעֲלָהּ, בְּמָה דְּאֲנִי אָמַר
 וְתָהִי לוֹ לְבַת. מְאֹרְשָׁה אִיהִי לָךְ, עַדִּין לָא עֲבַדַּת
 עֲמָה לַחֹפֶה. (ד"א עֲאֵלָת)

אֲתָמַר, צַעֲקָה הִנְעָרָה הַמְּאֹרְשָׁה וְאִין מוֹשִׁיעַ לָהּ.
 וְחָכִי שְׂכִינְתָא, אִימָא דִּילָהּ (נ"א עֲלָאָה), צוֹעֲקַת
 עַל בְּנָה, וְאִין מוֹשִׁיעַ לָהּ, עַד דִּיִּיתִי עֲמוּדָא
 דְּאֲמַצְעִיתָא בְּגִינָה, דְּאִיהוּ מוֹשִׁיעַ. דְּבְּגִינָה אֲתָמַר,
 הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֵא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע. הוּא מוֹשִׁיעַ
 לְעֵילָא, וְאֲנִי לְתַתָּא. וּבְגִין דְּאֲנִי בְּדִיוֹקְנִיהּ, אֲתָמַר
 בָּךְ, (דברים ה') וְאֵתָה פֹּה עֲמוּד עֲמָדִי. דְּכִלְהוּ יִשְׂרָאֵל

לשון הקודש

לָךְ, וְעַדִּין לָא עָשִׂיתָ (נכנסת) עֲמָה לַחֲפָה.
 נְאֻמָּר (דברים כב) צַעֲקָה הִנְעָרְתָּ הַמְּאֹרְשָׁה
 וְאִין מוֹשִׁיעַ לָהּ. כָּךְ הַשְׂכִּינָהּ, הָאֵם שְׁלָהּ
 (העֲלִינָהּ), צוֹעֲקַת עַל בְּנָה וְאִין מוֹשִׁיעַ לָהּ,
 עַד שְׂיָבֵא הָעֲמוּד הָאֲמַצְעִי בְּשִׁבְלָהּ,
 שֶׁהוּא מוֹשִׁיעַ, שְׂבַגְלָלָהּ נְאֻמָּר (זכריה ט)
 הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֵא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע. הוּא
 מוֹשִׁיעַ לְמַעַלָּה, וְאֵתָה לְמַטָּה. וּמַשּׁוּם

אָמַר רוּעָה הַנְּאֻמָּן, וְדָאֵי שְׁלוֹוִיתָן שְׁעוּמַד
 עַל שְׂפַת הַיָּם וְהָעוֹלָם עוּמַד עַל סְנִפִּירוֹי,
 זֶה צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, שְׂכָל הָעוֹלָם עוּמַד
 עָלָיו. אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁרִי
 חֲלַקְךָ רוּעָה הַנְּאֻמָּן.

בֵּת קוֹל בְּגִלוּת, עַד שְׂתַבֵּא אֵתָה אֵלֶיהָ,
 שְׂאֵתָה קוֹל שְׁלָהּ, שְׂכָל אִשָּׁה בֵּת בַּעֲלָהּ,
 כְּמוֹ שְׂנַמָּר וְתָהִי לוֹ לְבַת. מְאֹרְשֶׁת הִיא

אֶהְדְּרוּ לְאַהֲלֵיהֶן, וְאַנְתָּ לָאוּ, עַד פּוֹרְקָנָא בְּתַרִּייתָא.
 וּמֵאֵן גָּרַם דָּא, עֵרֶב רַב. דְּבִגְיִינֵיהוּ, (שמות לב) וַיִּשְׁלַךְ
 מִיָּדוֹ אֶת הַלוּחֹת. וּמֵהֵיָא שַׁעֲתָא נִפְלָה, וְלֹא
 אֶתְפָּרְקַת מֵעֵרֶב רַב, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שמות יב) וְגַם עֵרֶב
 רַב עָלָה אִתָּם. בְּכָל דָּא לֹא אֶתְפָּרְשָׁן מִיִּשְׂרָאֵל.
 וְשִׁפְחָה מִגְּבֻרָתָהּ, עַד פּוֹרְקָנָא בְּתַרִּייתָא.

אַנְתָּ בְּרָא דְּמִלְכָּא, כְּגִוּוֹנָא דִּילָךְ אֶתְמַר בְּעֵמּוּדָא
 דְּאַמְצָעִיתָא (דף רע"ט ע"ב) בְּכָלֵא, חֲדָוָה דִּילָךְ,
 בְּחֲדָוָה דִּילִיָּה יְהֵא, כִּד יִיתִי לְמִפְּרָק לְכַלְתִּיהָ, (תהלים יט)
 וְהוּא כְּחֻתָּן יוֹצֵא מִחוּפְתּוֹ וְגו'. דְּהֵא לְבוּשִׁין דִּילָהּ
 בְּגָלוּתָא חֲשׂוּכִין, וּבְזִמְנָא דְּאִיהִי מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּהוֹן, אִיהִי
 אֹמְרָה (שיר השירים א) אֵל תִּרְאֻנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֻרֶת. וְאַלִּין
 קְלִיפִין אֵינוֹן, עֶזְרָא מִשְׁחִית אָף וְחֻמָּה, נִוקְבָּא בִּישָׂא,
 שְׁפָחָה בִּישָׂא, שְׁבַתָּאִי, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ

לשון הקודש

אַתָּה בֶּן הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁלָךְ נֹאמֵר בְּעֵמּוּד
 הָאֲמֻצָּעִי בְּכָל, חֲדָוָה שֶׁלָךְ בְּחֲדָוָה שְׁלוֹ
 תִּהְיֶה בְּשִׁיבָא לְגַאֵל אֶת כְּלָתוֹ, (תהלים יט)
 וְהוּא כְּחֻתָּן יוֹצֵא מִחוּפְתּוֹ וְגו'. שְׁהִי
 לְבוּשִׁיָּה בְּגָלוּת חֲשׂוּכִים, וּבְזִמְנָא שְׁהִיא
 מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּהֵם, הִיא אֹמְרָת, (שיר השירים א)
 אֵל תִּרְאֻנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֻרֶת. וְחֻקְלוֹת
 הַלְלוּ הֵם מִשְׁחִית אָף וְחֻמָּה, נִקְבָּה רָעָה,
 שְׁפָחָה רָעָה, שְׁבַתָּאִי, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי

שְׁאֵתָה בְּדַמּוּתוֹ, נֹאמֵר בְּךָ, (דברים ח) וְאַתָּה
 כֹּה עֹמֵד עִמָּדִי. שְׁכָל יִשְׂרָאֵל חֲזָרוּ
 לְאַהֲלֵיהֶם, וְאַתָּה לֹא, עַד הִנָּאֵלָה
 הָאֲחֻרּוֹנָה. וּמִי גָרַם אֶת זֶה? עֵרֶב רַב,
 שְׁבִגְלָלָם (שמות לב) וַיִּשְׁלַךְ מִיָּדוֹ אֶת הַלְּחָת.
 וּמֵאוּתָהּ שָׁעָה נִפְלָה וְלֹא נִגְאָלָה מֵעֵרֶב
 רַב, שְׁבָהֶם נֹאמֵר (שם יב) וְגַם עֵרֶב רַב עָלָה
 אִתָּם. בְּכָל זֶה לֹא נִפְרְדּוּ מִיִּשְׂרָאֵל,
 וְשִׁפְחָה מִגְּבֻרָתָהּ, עַד הִנָּאֵלָה הָאֲחֻרּוֹנָה.

גְּבִירְתָּהּ, דְּאִיהִי שַׁבַּת מְלָכָתָא. מִשְׁחִית אַף וְחִמָּה,
סַחְרִין לְתַלְתָּא אֲבָהָן.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא מַה דְּהוֹת בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא, י' עַל
הו"ה, דְּכִלְיָן בְּאַבְהָן, ה' קְדַמָּא בְּאַבְרָהָם. ה'
תְּנִינָא בִּיצְחָק. ו' בִּיעֶקֶב. וְהוֹת י' רִישָׁא עַל־יִיְהוּ.
אֲתַמָּר, (אִיכָּה ה) נִפְלָה עֲטָרַת רֹאשֵׁנוּ. וְאַמְתִּילוּ רַבָּנָן
מִתָּלָא, לְמִלְכָּא דְּהוֹה לִיה עֲטָרָה עַל רִישִׁיה, וְאִילָן
יָאָה קְדָמִיה, אֲתִיָּא לִיה שְׁמוּעָה בִּישָׁא, אֲרַמִּי עֲטָרָה
מֵעַל רִישִׁיה. וְמַה דְּהוֹת י' עַל הו"ה. י' לְעִילָא,
אֲתַתְּדָר הוה"י, י' לְתַתָּא. וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד, (תְּהִלִּים
קִיח) אָבֵן מֵאִסּוּ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה מֵאֵת יִי
הִיתָה זֹאת.

קוּם רַעֲיָא מְהִימָנָא, טוֹל אֲבָנָא דָּא בִידָךְ, דְּאֲתַמָּר
בָּהּ, (זְכַרְיָה ג) עַל אָבֵן אַחַת שְׁבָעָה עֵינָיִם. לְתַבְרָא

לשון הקודש

לְמִלְכָּה שְׁהִיתָה לוֹ עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ, וְאִילָן
יָפָה לְפָנָיו. בָּאָה לוֹ שְׁמוּעָה רַעָה – הָרִים
הָעֲטָרָה מֵעַל רֹאשׁוֹ, וְמַה שְׁהִיָּה י' עַל
הו"ה, י' לְמַעְלָה, חֲזוֹר הוה"י, י' לְמַטָּה.
וְלָכֵן אָמַר דָּוִד, (תְּהִלִּים קִיח) אָבֵן מֵאִסּוּ
הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה מֵאֵת ה' הִיתָה
זֹאת.

קוּם רוּעָה הִנָּאמֵן, קַח אָבֵן זֶה בְּיָדְךָ,

תִּירַשׁ גְּבִירְתָּהּ, שְׁחִיא שַׁבַּת הַמִּלְכָּה.
מִשְׁחִית אַף וְחִמָּה סוּבְבִים אֶת שְׁלֹשֶׁת
הָאָבוֹת.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא מַה שְׁהִיתָה בֵּת הַמִּלְכָּה, י'
עַל הו"ה, שְׁכֻלִּים בְּאָבוֹת – ה' רֹאשׁוֹנָה
בְּאַבְרָהָם, ה' שְׁנִיָּה בִּיצְחָק, ו' בִּיעֶקֶב,
וְהִיתָה י' רֹאשׁ עַל־יִיְהוּ. נֵאמַר (אִיכָּה ה) נִפְלָה
עֲטָרַת רֹאשֵׁנוּ. וְהַמְשִׁילוּ רַבּוֹתֵינוּ מִשָּׁל

קְלִיפִין דַּאֲנוּזָא, דִּהָא בַּמָּה רוּעִים פֿרָנְסִי דָּרָא,
אֶתְפִּנְשׁוּ עַל הָאֵי אַבְנָא, דִּאִיהִי סַלַּע דִּילָךְ, לְאַפְקָא
מִיָּא מִתַּמָּן, דְּכַלָּה דִּילָךְ מַעֲיֵן הַחֲכָמָה. בְּהָאֵי סַלַּע,
דִּנְבִיעָא דִּילָה בְּאוּרֵייתָא, בְּרִזּוֹן סְתִימִין לִית סוּף.
וְעָלָה אֶתְמַר, (אִיּוֹב כח) וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּפְצֵא.

וְכָל תּוֹקְפָא דִּלְהוֹן לְאַעֲבָרָא קְלִיפָה דִּלְעִילָא, וְכֵד
מָטָן לְקְלִיפָה תַּנְיִנָא, דִּאִיהִי תְקִיפָא, אִיהִי
קְשִׁיָּא לֹון, וּמַחָאן בָּהּ כָּל יוֹמִיהוֹן בְּלָחוּ, בְּלִישְׁנָהוֹן
דִּאִינוֹן תְּקִיפִין בְּפִטְיִשׁוֹן, וְלִית לֹון רִשׁוֹ לְאַפְקָא מִיָּנָה
מִיָּא. אֵלָא אֵלִין טַפִּין דִּנְפִקִין עַל יָדָךְ, בּוֹמָנָא
דִּאֶתְמַר בָּהּ, (בַּמִּדְבָּר כ) וַיִּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְּהוֹ פַּעַמִּים.
וּבְמַחָאָה תַּנְיִנָא נְפִקִי אֵלִין טַפִּין. וְאֵלִין אִינוֹן רְמִיזוֹן
דְּחֲכָמָה, רְמִיזוֹן דְּקַבָּלָה, דִּאִינוֹן בְּחִגֻּגָה, וְשָׂאָר
מִתְנִיתִין. וְהָאֵי אַבְנֵי לִית מָאן דִּאֶפִּיק מִיָּנָה חֲכָמָה,

לשון הקודש

שְׁנַאֲמַר בָּהּ (זכריה א) עַל אַבְנֵי אַחַת שְׂבָעָה
עֵינַיִם, לְשֹׁבֵר קַלְפַּת הָאֲנוּז. שְׁהָרִי כַּמָּה
רוּעִים פֿרָנְסִי הַדּוֹר הַתְּפִנְסוּ עַל הָאֲבָן
הַזֹּאת, שְׁהָאֵי סַלַּע שֶׁלָּךְ לְהוֹצִיא מִיָּם
מִשָּׁם, שְׂכַלָּה שֶׁלָּךְ מַעֲיֵן הַחֲכָמָה בְּסַלַּע
הַזֶּה, שְׁנִבְעִיתוֹ בְּתוֹרָה בְּסוּדוֹת נִסְתָּרִים
אִין סוּף, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר (אִיּוֹב כח) וְהַחֲכָמָה
מֵאִין תִּפְצֵא.

וְכָל תַּקְוָה שֶׁלָּהֶם לְהַעֲבִיר אֶת הַקַּלְפָּה
שְׁלֹמֶעֱלָה, וּבְשִׁמְגִיעִים לְקַלְפָּה הַשְּׁנִיָּה,
שְׁהָאֵי חֲזָקָה, הִיא קֶשֶׁה לָהֶם, וּמִכֵּים בָּהּ
כָּל יְמֵיהֶם בְּלִשְׁוֹנָם, שְׁהָאֵי חֲזָקָה
כְּמוֹ פִּטְיִשִּׁים, וְאִין לָהֶם רִשׁוֹת לְהוֹצִיא
מִמֶּנָּה מִיָּם, אֵלָא הַטְּפוֹת הַלָּלוּ שֶׁיֵּצְאוּ עַל
יָדָךְ בְּזִמְנֵי שְׁנַאֲמַר בָּהּ (בַּמִּדְבָּר כ) וַיִּךְ אֶת
הַסֵּלַע בְּמִטְּהוֹ פַּעַמִּים. וּבְמִפְּהַּ הַשְּׁנִיָּה
יֵצְאוּ הַטְּפוֹת הַלָּלוּ, וְאֵלּוּ הֵם רְמִיזִים שֶׁל
חֲכָמָה, רְמִיזִים שֶׁל קַבָּלָה, שֶׁהֵם בְּחִגֻּגָה,

דַּאִיְהִי מִלְגָּאוֹ, דִּלִּית לָהּ סוּף, (דַּאִיְהוּ מוֹחָא מִלְגָּאוֹ) בַּר אַנְתָּ, דַּאֲתַמֵּר בְּךָ הִלְכָּה לְמוֹשֶׁה מִסִּינִי.

פִּתַּח רַעְיָא מְחִימָנָא וְאָמַר, סָבָא סָבָא, אִית סָלַע, וְאִית סָלַע, אִית אָבֹן, וְאִית אָבֹן. אִית אָבֹן דְּשִׁמְא דִּיהוֹ"ה, עָלָה אֲתַמֵּר (דְּנִיאל יב) וְאַבְנָא דִּי מִחַת לְצִלְמָא הָוֹת לְטוֹר רַב. וְאִית אָבֹן דַּאִיְהִי (וִיקרא כו) אָבֹן מִשְׁכִּית, דִּלִּית תַּמָּן נִבְיָעוּ דְּמִיָּא דְּחֻכְמָתָא, וְלֹא דְבוּר.

אַלָּא אָבֹן דַּאִיְהִי (חֲסֵד) סָלַע, דְּמוֹשֶׁה, עָלָה אֲתַמֵּר (בַּמִּדְבָּר כ) וְדִבְרֵתֶם אֶל הַסָּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִימּוֹ. דַּאִיְהִי בֵּת קוֹל וְלֹא תִלְיָא בָּהּ אַלָּא דְבוּר וּפִיּוּסָא. אַבְל שְׁפַחָה, סָלַע אַחֲרָא, דַּאֲתַקְרִיאת (קְלִיפָה) מִשְׁנָה. נִוְקְבָא דְעֶבֶד נֶעַר. עָלָה אֲתַמֵּר, (מִשְׁלִי כט) בְּדִבְרִים לֹא יוֹסֵר עֶבֶד, אַלָּא דְמַחְאֵן וּמִתְבָּרִין מִינָהּ בְּמָה פְּסָקוֹת, וְלִקְטִין לֹזֶן, וְאַתְקִרֹן לְקוּטוֹת. וְעַל

לשון הקודש

מִשְׁכִּית, שְׁאִין שָׁם נִבְיָעַת מִי הַחֻכְמָה וְלֹא דְבוּר.

אַלָּא אָבֹן שְׁהִיא סָלַע שֶׁל מוֹשֶׁה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (בַּמִּדְבָּר כ) וְדִבְרֵתֶם אֶל הַסָּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִימּוֹ, שְׁהִיא בֵּת קוֹל, וְלֹא תִלּוּי בָּהּ אַלָּא דְבוּר וּפִיּוּס. אַבְל שְׁפַחָה סָלַע אַחֵר, שְׁנִקְרָאָהּ (קְלִיפָה) מִשְׁנָה נִקְבָּה שֶׁל עֶבֶד נֶעַר. עָלֶיהָ נֶאֱמַר, (מִשְׁלִי כט) בְּדִבְרִים לֹא יוֹסֵר עֶבֶד. אַלָּא שְׁמַכִּים

וְשֶׁאֵר הַמִּשְׁנִיּוֹת. וּמִדְּאָבֹן הִזְאֵת אִין מִי שְׁיוּצִיא חֻכְמָה, שְׁהִיא מִבְּפָנִים, שְׁאִין לָהּ סוּף, (שְׁהִיא הָמוֹת מִבְּפָנִים) חוּץ מִמֶּךָ, שְׁנֶאֱמַר בְּךָ הִלְכָּה לְמוֹשֶׁה מִסִּינִי.

פִּתַּח רוּעָה הִנָּאמֵן וְאָמַר, סָבָא סָבָא, יֵשׁ סָלַע וְיֵשׁ סָלַע, יֵשׁ אָבֹן וְיֵשׁ אָבֹן. יֵשׁ אָבֹן שֶׁל שָׁם שֶׁל יְהוֹ"ה, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר (דְּנִיאל ב) וְהָאָבֹן שְׁהִכְתָּה אֶת הַצֶּלֶם נַעֲשִׂית לְהָר גָּדוֹל. וְיֵשׁ אָבֹן שְׁהִיא (וִיקרא כו) אָבֹן

דְּמַלְקָמִי לֹון, אֶתְקָרִיאוּ לְקוּטוֹת, בְּלֹא נִבְעִי
דְּחֻכְמָה וְקַבְלָה.

אַבֿל סָלַע דִּילִי, אִיהִי בְּרֵתָא דְּמַלְכָּא, בְּגִינָה אֶתְמַר,
וְדִבְרֵתָם אֶל הַסָּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִיָּמִיו,
בְּדָבוּר וּפִיּוּם, בְּבִרְתָּא דְּמַלְכָּא. וּבְגִין דְּמַחֲינָא בָּהּ,
לְקִינָא עָלָהּ, וְאַתְגִּזֹּר עֲלָנָא מוֹתָא. דִּמָּאן דְּמִסְרֵב
לְמַטְרוֹנִיתָא, חֲיִיב מִיתָה. כָּל שָׁפֵן מָאן דְּמַחָא
לְבִרְתִּיהּ דְּמַלְכָּא. וּבְגִין דָּא אֶתְגִּזֹּר עָלִי, דְּלֹא אִיעוּל
לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וְאַנָּא קָבוּר בְּאַרְעָא נֹכְרָאָה,
וְאַתְעַבְרַת מִינִי. וְאַתְמַר, (שמואל ב כג) וַיֵּרֶד אֵלָיו בִּשְׁבֹט.
וְהָאִי שֵׁבֶט, אִיהוּ חַד מִשְׁבֻּטֵּי דִילִי, דְּאַנָּא עֲתִיד
לְנַחֲתָא תַּמָּן לְמַחֲוִי עִם יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא. וְכֹלֹא
אַתְרִמִּיז, וּבְאַתָּר אוֹחֲרָא אוֹקְמוּהָ מָאֲרִי מִתְנִיתִין. (חסר).

לשון הקודש

מִיתָה. כָּל שָׁפֵן לְמִי שְׁמַכָּה אֶת בֵּת
הַמֶּלֶךְ. וְלִכְּן נִגְזֹר עָלִי שְׁלֹא אֶכְנֵס לְאַרְצֵן
יִשְׂרָאֵל, וְאַנִּי קָבוּר בְּאַרְצֵן נֹכְרִיָּה וְנַעֲבֵרָה
מִמֶּנִּי. וְנֶאֱמַר (שמואל ב-כג) וַיֵּרֶד אֵלָיו
בִּשְׁבֹט. וְהַשֵּׁבֶט הַזֶּה הוּא אַחַד מִן
הַשֵּׁבֶטִים שְׁלִי, שְׁאֲנִי עֲתִיד לְרִדֹת לְשֵׁם
לְהוֹיֹת עִם יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת. וְהַכֹּל גִּרְמֹז,
וּבְמָקוֹם אַחֵר פֿרֻשׁוּהָ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה.

וּמִשְׁבָּרִים מִמֶּנֶּה כַּמָּה פִּסְקוֹת, וּמַלְקָטִים
אוֹתָם, וְנִקְרְאוּ לְקוּטוֹת. וְעַל שְׁמַלְקָטִים
אוֹתָם נִקְרְאוּ לְקוּטוֹת, כָּלִי נִבְיַעַת חֲכָמָה
וְקַבְלָה.

אַבֿל סָלַע שְׁלִי הִיא בֵּת הַמֶּלֶךְ, בִּשְׁבִילָהּ
נֶאֱמַר וְדִבְרֵתָם אֶל הַסָּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן
מִיָּמִיו, בְּדָבוּר וּפִיּוּם, כְּמוֹ בֵּת הַמֶּלֶךְ.
וּמִשּׁוּם שֶׁהִכֵּיתִי בָּהּ, לְקִיתִי עָלֶיהָ, וְנִגְזֹר
עָלֶינִי מוֹת. שְׁמִי שְׁמִסְרֵב לְמַלְכָּה, חֲיִיב

דְּבִי מִקְדָּשָׁא, וְשָׂמָא דְּמִשִּׁית, אֶתְקָרִיא בְּשֵׁם יְהוּה.
 וְדָא אַרְבַּע אַנְפִּי אָדָם, וְאִינוּן דְּשִׁבְטָא דְּלוֹי,
 אִינוּן נִפְקֵן מִחִינוּ דְּאִינוּן שְׂאָר שְׁבָטִין, וְעָאֵלוּ בְּחוּלְקָא
 דְּאָדָם, דְּאִינוּן אַרְבַּע אַנְפִּין דִּילִיה. וּמִשָּׂה אִיהוּ אָדָם
 בְּדִיוֹקְנָא דְּהָהוּא אָדָם קְדָמָאָה דְּלַעִילָא. (משלי ל) מַה
 שָׁמוּ וּמַה שֵּׁם בְּנוּ. וּבְגִין דָּא, בְּהִנְיָא וְלִיּוּאִי, מְזוּנִיחוּן
 עַל יְדָא דְּמִלְכָּא אָכִיל בְּפִתּוּרִיה, וְשְׂאָר חִיָּלִין
 דְּמִלְכָּא, כָּל חַד יְהִבִּין לִיה לְמִיכַל בְּבֵית מוֹשָׁב
 דִּילִיה. וְרַעֲיָא מְחִימָנָא אִיהוּ כְּבָרָא דְּמִלְכָּא, קָרִיב
 לְמִלְכָּא יִתִּיר מֵאֲלִין דְּאֶכְלִין לְפִתּוּרִיה, דְּלִית מָאן
 דְּקָרִיב לְמִלְכָּא מִכָּל בְּנֵי מַלְכוּתָא, כְּבָרִיה.

קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, סָבָא סָבָא, בְּמַלְיָן דִּילָךְ
 אֲשֶׁתְּמוּדַע מָאן אַנְתָּ. אַנְתָּ הוּא אָדָם קְדָמָאָה.
 מַה שָׁמוּ, אֶתְמַר עָלְךָ. מַה שֵּׁם בְּנוּ, אֶתְמַר עַל רַעֲיָא

לשון הקודש

הַמֶּלֶךְ, לְכָל אֶחָד נוֹתְנִים לוֹ לֶאֱכֹל בְּבֵית
 מוֹשָׁבוֹ. וְרוּעָה הַנֶּאֱמָן הוּא כְּמוֹ בֶּן הַמֶּלֶךְ,
 קְרוֹב לְמֶלֶךְ יוֹתֵר מֵאֵלּוּ שְׂאוֹכֵלִים
 לְשִׁלְחָנוֹ, שְׂאִין מִי שְׂמֵתִקְרָב לְמֶלֶךְ מִכָּל
 בְּנֵי הַמַּלְכוּת כְּמוֹ בְּנוֹ.

קָם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, סָבָא סָבָא,
 בְּדִבְרֵים שְׁלָךְ נוֹדַע מִי אַתָּה. אַתָּה הוּא
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן. מַה שָׁמוּ, נֶאֱמַר עָלֶיךָ. מַה
 שֵׁם בְּנוֹ, נֶאֱמַר עַל רוּעָה הַנֶּאֱמָן. וּמִשּׁוּם

שְׁבִיט הַמִּקְדָּשׁ וְשֵׁם הַמִּשִּׁית נִקְרָאוּ
 בְּשֵׁם יְהוֹ"ה. וְזֶה אַרְבַּע פְּנֵי אָדָם, וְהֵם
 שְׁבִט לְוִי, הֵם יֵצְאוּ מִחַיּוֹת שְׁהֵם שְׂאָר
 הַשְּׁבָטִים, וְנִבְנְסוּ בְּחִלְקוֹ שֶׁל אָדָם, שְׁהֵם
 אַרְבַּע פְּנִים שָׁלוּ. וּמִשָּׂה הוּא אָדָם
 בְּדִמּוּת שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 שְׁלֹמֶעֱלָה. (משלי ל) מַה שָׁמוּ וּמַה שֵּׁם בְּנוֹ.
 וּמִשּׁוּם זֶה בְּהִנְיָם וּלְוִיִּם, מְזוּנָם עַל יְדֵי
 שְׁהַמֶּלֶךְ אוֹכֵל בְּשִׁלְחָן, וְשְׂאָר חִילּוֹת

מִהִימָנָא. וּבִגִּין דְּאִיהוּ חֲדָשׁ בְּמָה חֲדוּשִׁין בְּאוֹרֵייתָא,
חֲדוּדָה זְמִינָא לְגַבְדָּ, (משלי י) דְּבִן חָכְם יִשְׁמַח אָב. (חסר).

רַעֲיָא מִהִימָנָא, בְּפִרְשֵׁתָא דָּא, הִנֵּה אֲדַבֵּר בְּגִישׁוֹ
דִּילָךְ לְהַחֲיוֹא עֲלֵמָא, דְּכִתִּיב (במדבר כז) (דף ר"ט ע"א)
עֲלֵה אֶל הָר הָעֶבְרִים הַזֶּה הָר נָבוֹ וְגו', וְרֵאִיתָ אוֹתָהּ
וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמֶּךָ וְגו', בְּאִשְׁרֵי נֶאֱסַף אַחֲרָן אַחִיד וְגו'.
וּבַהֲאִי פִרְשֵׁתָא, אֵית לָךְ לְאַהֲדָרָא לְעֵלְמָא וּלְהַחֲיוֹת,
וּלְאַעֲלָא לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וּלְאַתְחַבְרָא בְּפִרְשֵׁתָא דָּא
בְּכֻלָּהּ דִּילָךְ, דְּכִתִּיב בָּהּ, (במדבר כה) הִנְנִי נֹתֵן לְךָ אֶת
בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וּבִגִּין דָּא לֹא אָמַר לָךְ קִדְשָׁא בְּרִיד
הוּא הָבָא רַד, אֱלָא עֲלֵה. דְּמַנִּיָּה, אַנְתָּ תִּהֵא עָאֵל
לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל.

וַיֵּמָּה דְּאָמַר בָּךְ, (דברים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קִבְרָתוֹ
עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וַיִּלְאִינוּן אֲטִימִין לְבָא, סְתִימִין

לשון הקודש

שְׁהוּא חֲדָשׁ בְּמָה חֲדוּשִׁים בְּתוֹרָה, וּבְפִרְשָׁה זֹו יֵשׁ לָךְ לְחֹזֵר לְעוֹלָם,
מַעֲתֶדֶת לָךְ חֲדוּדָה, שְׁבִין חָכְם יִשְׁמַח אָב
(משלי י).
רֹעֵה הַנְּאֻמָּן, בְּפִרְשָׁה זֹו נִזְכְּרָה
הַתְּכַנְסוֹת שְׁלָךְ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׁכַתוֹב
(דברים לב) עֲלֵה אֶל הָר הָעֶבְרִים הַזֶּה הָר נָבוֹ
וְגו'. וְרֵאִיתָ אוֹתָהּ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמֶּךָ וְגו'.
בְּאִשְׁרֵי נֶאֱסַף אַחֲרָן אַחִיד וְגו' (שם).
וּבְפִרְשָׁה זֹו יֵשׁ לָךְ לְחֹזֵר לְעוֹלָם,
וּלְהַחֲיוֹת, וּלְהַכְנִס לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל,
וּלְהַתְחַבֵּר בְּפִרְשָׁה זֹו בְּכֻלָּהּ שְׁלָךְ,
שְׁכַתוֹב בָּהּ (במדבר כה) הִנְנִי נֹתֵן לְךָ אֶת
בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְלָכֵן לֹא אָמַר לָךְ הַקֹּדֶשׁ
בְּרִיד הוּא כָּאֵן רַד, אֱלָא עֲלֵה. שְׁמַמְנוּ
אַתָּה תְּכַנְסֵם לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל.
וַיֵּמָּה שְׁאָמַר בָּךְ, (דברים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ

עֵינַיִן, דִּלָּא יִדְעֵי קְבוּרָה דִּילָךְ, דִּהְוִית אַנְתָּ בְּעֵי
 רַחֲמֵי מְקוּדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּלָּא יִיעוּל לָךְ בְּתַהוּא
 קְבוּרָה, דְּבָה אַנְתָּ מִתְקַרֵּי מֵת. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 מוֹשֶׁה ^(יהושע א) עֲבָדִי מֵת. וְאֵינוֹן טַפְשָׁאֵי אִמְרִין, וְכִי
 מוֹשֶׁה הָוָה מִפְּחָד מִמִּיתָה, לְנִפְקָא מִחָאֵי עֲלָמָא,
 לְעֲלָמָא דְאַתִּי, בְּשָׂאֵר בְּרִיִּין. וְאֵינוֹן לָא יִדְעִין
 דְּקְבוּרָה דִּילָךְ, וּמוֹתָא דִּילָךְ אִיךְ הִיא.

דִּהְכִי אוֹקְמוּהּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, דִּמְתִּי חוּצָה לְאַרְץ
 אֵינָם חַיִּים. לָא אִמְרֵי דְאֵינָם עֲתִידִים
 לְהַחְיוֹת, דְּאֵלְמָלִי כִּךְ הָווּ בְּפָרִין בְּתַחֲנוּת הַמְּתִים.
 אֵלָּא הָבָא רָזָא רַבְרָבָא, קְבוּרָה דִּילִיָּה בְּצוּלְמָא דִּלְאוּ
 הַגּוֹנָה לִיָּה, דְּאִיָּהִי ^(תהלים מב) אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינָה בְּלִי מַיִם,
 וְלִית מַיִם אֵלָּא תוֹרָה, וּבָהּ ^(ישעיה נג) לָא תֵאָר לֹו וְלֹא
 הָדָר. וּמֵאֵן דִּחְזִי לִיָּה בְּתַהוּא צוּלְמָא, וְנִרְאֵהוּ וְלֹא

לשון הקודש

שְׁקִבּוּרְתָךְ וּמִיתָתָךְ אִיךְ הִיא.
 שְׁכֵךְ פִּרְשׁוּהּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁמַתִּי חוּץ
 לְאַרְץ אֵינָם חַיִּים. לֹא אִמְרוּ שְׂאִינָם
 עֲתִידִים לְהַחְיוֹת, שְׂאֵלְמָלִי כִּךְ הָיוּ
 כּוֹפְרִים בְּתַחֲנוּת הַמְּתִים. אֵלָּא כָּאֵן סוּד
 גָּדוֹל. קְבוּרָתוֹ בְּצֵלָם שְׂאִינוּ הַגּוֹן לֹו,
 שְׁהִיא ^(תהלים אט) אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינָה בְּלִי מַיִם,
 וְאֵין מַיִם אֵלָּא תוֹרָה, וּבָהּ ^(ישעיה נג) לֹא
 תֵאָר לֹו וְלֹא הָדָר. וּמִי שְׂרוּאָה אוֹתוֹ

אֵת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, אוֹי לְאוֹתָם
 אֲטוּמֵי לֵב, סְתוּמֵי עֵינַיִם, שְׁלֹא יוֹדְעִים
 קְבוּרָתָךְ, שְׁהֵייתְ אַתָּה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים
 מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יִכְנִים אוֹתָךְ
 לְאוֹתָהּ קְבוּרָה שְׁבָה אַתָּה נִקְרָא מֵת. וְהוּ
 שְׁבָתוּב ^(יהושע א) מוֹשֶׁה עֲבָדִי מֵת. וְאוֹתָם
 מְפַשִּׁים אוֹמְרִים, וְכִי מוֹשֶׁה הָיָה מִפְּחָד
 מִמִּיתָה, לְצֵאת מִהָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם
 הָבָא, בְּשָׂאֵר הַבְּרִיּוֹת! וְהֵם לֹא יוֹדְעִים

מִרְאָה וְנִחְמְדֵהוּ. וּבִגִּין דָּא, נְבוֹאָת יִשְׁעִיָּה (ישעיה נב) הִנֵּה
יִשְׁכִּיל עֲבָדִי, קָא רְמִיז עָלֶיהָ.

וּבִגִּין הֵהוּא קְבוּרָה, הָיָה בְּעֵי רַחֲמֵי דְלֹא יָמוּת תַּמָּן
בְּחוּצָה לְאֶרֶץ, לְפָנִים דִּהְיוּ בְּאֶרֶץ צִיָּה רַעֲב
וְעָיִף וְצָמָא בְּלִי מַיִם, דְּאִיְהִי אוֹרִייתָא. וּבִגִּין דָּא
אֶתְמַר עָלֶיהָ, עָלָה אֶל הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה. מִשְׁפָּלוֹתָא
דִּילִיָּה, אֲחִיזִי לִיָּה מַעֲלִיתָהּ, אָף עַל גַּב דְּאַנְתָּ קְבוּר
בְּאַתָּר דְּלֹאֹ הִגּוֹן לָךְ, עָרוֹם בְּלֹא לְבוּשִׁין דִּילָךְ,
דְּאִינוּן עוֹר וּבָשָׂר (תלבישני), נָע וָנָד מֵאַתָּר דִּילָךְ,
וּמִטְּלִטֵּל וְגָלִי. הָא פְּנִחָם דְּעֲבָדַת טִיבוּ עֲמִיָּה, דְּאֶתְמַר
עָלָךְ, הִנְנִי נוֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, הָא אִיְהוּ יַעֲבִיד
טִיבוּ עֲמָךְ, וּבִיָּה תִסְתַּלַּק בְּפִרְשָׁתָא דִּילִיָּה. דְּבָה פִּלְה
דִּילָךְ, תַּמָּן תִּתִּיחַד עֲמָה, בְּחֻתָּן עִם פִּלְתִּיָּה.

לשון הקודש

קְבוּר בְּמָקוֹם שְׁלֹא הִגּוֹן לָךְ, עָרוֹם בְּלִי
לְבוּשִׁים שְׁלָךְ, שְׁחָם עוֹר וּבָשָׂר (תלבישני),
נָע וָנָד מִמָּקוֹמָךְ וּמִטְּלִטֵּל וְגוֹלָה, הָרִי
פְּנִחָם שְׁעֵשִׂית עֲמוּ טוֹב, שְׁעָלִיךְ נֹאמַר
(במדבר כה) הִנְנִי נוֹתֵן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם,
הָרִי הוּא יַעֲשֶׂה עֲמָךְ טוֹבָה, וּבֹא תִסְתַּלַּק,
בְּפִרְשָׁה שְׁלוֹ. שְׁבָה הַפִּלְה שְׁלָךְ, שְׁם
תִּתִּיחַד עֲמָה בְּחֻתָּן עִם פִּלְתִּיָּה.

בְּאוֹתוֹ צִלָּם – וְנִרְאֵהוּ וְלֹא מִרְאָה
וְנִחְמְדֵהוּ. וְלִבֵּן נְבוֹאָת יִשְׁעִיָּה (שם נב) הִנֵּה
יִשְׁכִּיל עֲבָדִי, רוֹמִז עָלָיו.

וּמִשּׁוֹם אוֹתָהּ קְבוּרָה הִיָּה מִבְּקֵשׁ
רַחֲמִים שְׁלֹא יָמוּת שְׁם בְּחוּץ לְאֶרֶץ, לְפִי
שְׁהִיָּה בְּאֶרֶץ צִיָּה רַעֲב וְעָיִף וְצָמָא בְּלִי
מַיִם, שְׁהִיא הַתּוֹרָה. וְלִבֵּן נֹאמַר עָלָיו,
עָלָה אֶל הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה. מִשְׁפָּלוֹתוֹ
הִרְאָה לֹא אֶת מַעֲלָתוֹ. אָף עַל גַּב שְׁאִתָּהּ

יְהִיא אַתָּה (תועלת גדול לישראל בקבורתך), **אִי לָא הָיִית קָבוּר**
לְבַר מֵאַרְעָא קִדִּישָׁא, **לְבַר מִכְּלָה דִּילָךְ**, **לָא**

הָיוּ יִשְׂרָאֵל נִפְקִין מִגְּלוּתָא. **וּבְגִינְךָ אֲתִמַּר**, (ישעיה נג)
וְהוּא מִחוּלָל מִפְּשָׁעֵינוּ. **אֲתַעְבִּידת חַל בְּגִין חוּבָה**

וּפְשַׁע דִּישְׂרָאֵל בַּקְבוּרָה דִּילָךְ, **דְּאֲתִמַּר בְּךָ** (דברים לד)

וַיִּקְבוּר אוֹתוֹ בְּגִיא. **וּמָה כְּתִיב בַּקְבוּרָה דִּילָךְ**. (ישעיה מ)

כָּל גִּיא יִנְשָׂא, **כָּל שְׂפֵל וְנִמּוּךְ יִנְשָׂא בְּגִינְךָ**, **דְּאִינוּן**
יִשְׂרָאֵל, **דְּאִינוּן שְׂפֵלִים מִכָּל אוֹמָה וְלִישָׁן**. **וְכָל הָר**

וְגִבְעָה יִשְׂפָלוּ, **דְּאִינוּן רִשְׁיַעֲיָא**, **וְגִסֵּי הָרוּחַ**.

וְהָאִי אִיהוּ, (ישעיה נג) **וּבַחֲבוּרְתוֹ נִרְפָּא לָנוּ**, (בחבורא)

בַּחֲבוּרָה דְּאֲתַחֲבַר עֲמָנָא בְּגְלוּתָא, **נִרְפָּא**

לָנוּ. **דְּאַתָּה הוּא כְּשִׁמְשָׁא דְנִהִיר**, **דְּאַף עַל גַּב**

דְּאַתְכַּנֵּשׁ בְּלִילְיָא, **נִהִיר הוּא בְּסִיחָרָא**, **וּבְכָל כַּכְבִּיא**

וּמִזְלִי. **הָכִי אַתָּה נִהִיר**, **בְּכָל מְאִירֵי הַלְכוֹת וְקַבְלוֹת**.

וְלָךְ אֲשַׁתְקִיין בְּגִיזוֹ, **בְּמִבּוּעָא דְאַשְׁקִי לְאִילָנִין תַּחוֹת**

לשון הקודש

שְׂפֵל וְנִמּוּךְ יִנְשָׂא בְּגִלְלָךְ, שְׁהִם יִשְׂרָאֵל,
 שְׁהִם שְׂפֵלִים מִכָּל אֲמָה וְלִשָׁן. וְכָל הָר
 וְגִבְעָה יִשְׂפָלוּ, שְׁהִם הָרָשָׁעִים וְגִסֵּי הָרוּחַ.
 וְזִהוּ וּבַחֲבוּרְתוֹ נִרְפָּא לָנוּ. בַּחֲבוּר
 שְׁהַתְחַבַּר עֲמָנוּ בְּגְלוּת, נִרְפָּא לָנוּ.
 שְׁאַתָּה הוּא כְּשִׁמְשׁ שְׁמַאִיר, שְׁאַף עַל גַּב
 שְׁמַתְכַנֵּם בְּלִילָה, מְאִיר הוּא לְלִבְנָה
 וּלְכָל הַכּוֹכָבִים וְהַמְּזֻלוֹת. כִּךְ אַתָּה מְאִיר

שְׁחֲרֵי אַתָּה (תועלת גדולה לישראל בקבורתך), אם
 לֹא הָיִית קָבוּר מַחוּץ לְאַרְצָךְ הַקְדוּשָׁה,
 מַחוּץ לְכַלָּה שְׁלָךְ, לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִים
 מִהַגְּלוּת, וּבְגִלְלָךְ נִאֲמַר (ישעיה נג) וְהוּא
 מַחֲלֵל מִפְּשָׁעֵינוּ. נַעֲשִׂית חַל מִשּׁוּם חֲטָא
 וּפְשַׁע שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּקְבוּרָה שְׁלָךְ, שְׁנִאֲמַר
 בְּךָ (דברים לד) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי. וּמָה כְּתוּב
 בַּקְבוּרְתְּךָ? (ישעיה מ) וְכָל גִּיא יִנְשָׂא. כָּל

שְׂרָשִׁיחוֹן בְּגִנְיֹזוֹ, עַד דְּאַתְבָּקַע מִימּוֹי בְּאַתְגַּלְיָא. הָדָא
הוּא דְכְּתִיב, (משלי ה) יִפּוּצוּ מַעֲיֻנְתֶּיךָ חוּצָה.

דְּאַנְתָּ הוּא אוֹף הָכִי, בְּשִׁמְשָׁא דְאַזִּיל בִּימֵי תַחוּרָה
תַּחוֹת מִבּוּעִין, וְכַד מָטִי פּוֹרְקָנָא, תְּהֵא
בְּשִׁמְשָׁא דְאַזִּיל בְּקִיץ לְעִילָא מִמִּבּוּעִין, וַיַּחֲוֶן צוֹנְגִין
בְּרַחֲמֵי. דְּכַד אַנְתָּ תַּחוּתֵיהוּ, אֵינּוֹן חֲמִין בְּדִינָא. אַתָּא
רַעְיָא מְהִימְנָא, וּבְרִיד לְבוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר וְדָאִי
אַנְתָּ הוּא דְנִהִיר לִי, בְּזִמְנָא דְאַתְמַר עָלִי, (בראשית כח) בִּי
בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, כָּבֵד הַשֶּׁמֶשׁ, דְּאַחֲשִׁיד נְהוּרִיָּה. יְהֵא
רַעְיָא, דִּיחוּ"ה יְנַהִיר שָׁמַיָּה עֲלֶיךָ.

וְעוֹד אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְדָאִי אַנְתָּ הוּא כְּלָא,
(ס"א וַיֹּאמֶר וְגו') דְּאַמַּר, (במדבר יב) אִם יִהְיֶה נְבִיאָכֶם
וְגו'. וּבְגִין דָּא, כַּד אַתְגַּלְיָא אִימָא עֲלָאָה לָךְ, אַמְרַת
(שמות ג) אֲסוּרָה נָא וְאַרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדוֹל הַזֶּה

לשון הקודש

בְּרַחֲמִים. שְׂפִשְׂאָתָה תַּחֲתִיָּהֶם, הֵם חֲמִים
בְּדִין. בָּא רוּעָה הִנָּאֲמֵן וּבְרִיד אֶת הַמְּנוּרָה
הַקְדוּשָׁה וְאָמַר, וְדָאִי אַתָּה הוּא שְׂמַאִיר
לִי בְּזִמְנָא שְׁנַאֲמַר עָלִי (בראשית כח) בִּי בָּא
הַשֶּׁמֶשׁ. כָּבֵד הַשֶּׁמֶשׁ, שְׂהַחֲשִׁיד אֶת
אוּרֹ. יְהִי רְצוֹן שְׁה' יֹאִיר שְׁמוֹ עֲלֶיךָ.

וְעוֹד אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְדָאִי אַתָּה
הוּא הַכֵּל, שְׂאָמַר (במדבר יב) אִם יִהְיֶה
נְבִיאָכֶם וְגו'. וְלִכְּן בְּשִׁתְּגַלְתָּהּ הָאֵם

בְּכָל בְּעָלֵי הַלְכוֹת וְקַבְלוֹת. וְלָךְ נִשְׁקִים
בְּנִסְתָּר, כְּמוֹ מִבּוּעַ שְׂמִשְׁקָה אֶת
הָאִילָנוֹת תַּחַת שְׂרָשִׁיהֶם בְּנִסְתָּר עַד
שֶׁתִּבְקַעוּ מִימּוֹי בְּגִלּוֹי. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (משלי
ה) יִפּוּצוּ מַעֲיֻנְתֶּיךָ חוּצָה.

שְׂאָתָה הוּא גַם כָּךְ, כְּמוֹ שְׁמֵשׁ שְׂחוּלָךְ
בִּימֵי תַחוּרָה תַּחוֹת הַמִּבּוּעִים, וּכְשִׁמְגִיעָה
הַנְּאֻלָּה, תַּהֲיֶה כְּמוֹ שְׁמֵשׁ שְׂחוּלָךְ בְּקִיץ
לְמַעַלָּה מִהַמִּבּוּעִים, וַיְהִי צוֹנְגִים

מִדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסֶּנֶה. בְּגִין דְּאִיהִי רַחֲמֵי, אֶתְמַר בָּהּ
לֹא יִבְעַר הַסֶּנֶה.

וְחֲמִשׁ נְהוּרִין אֵית לָהּ, דְּאֶתְקָרִיא קֶרְנֵי הַחֲמָה,
עַד הוֹד, וּמִתַּמָּן עַד הוֹד, הָווּ נְהוּרִין בְּךָ
רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְהָאִי אִיהוּ וְנָתַן הוֹד לְמִשָּׁה,
לְאַשְׁתִּמוּדְעָא דְּכֻלְהוּ לָךְ אֶתִּיחִיבוּ, אֶפִּילוּ עַד הוֹד.
וּבְגִין דָּא, פְּנֵי מִשָּׁה כַּפְּנֵי חֲמָה. וְאַלִּין חֲמִשׁ, סִלְקִין
לְחֲמִשִּׁין תַּרְעִין דְּבִינָה.

וּבְאַלִּין חֲמִשׁ דְּאֶתְמַר, דְּאֵינּוּן חֲמִשׁ אֹר דְּיוֹמָא
קַדְמָאָה, דְּאֵינּוּן לְקַבֵּל חֲמִשׁ אֶצְבָּעָאן
דִּימִינָא אֶתְחַזִּיא לָךְ בַּסֶּנֶה. בְּגִין דְּעֵתִיד אַנְתָּ לְאַפְקָא
זֶרְעָא דְּאַבְרָהָם מִן גְּלוּתָא, דְּאִיהוּ דְּרַגְא (דְּאַבְרָהָם)
יְמִינָא. וּמִתַּמָּן בִּינָה אִיהוּ רַחֲמִים גְּמוּרִים, יַד
הַגְּדוּלָּה. (אבֵּל) מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה, יַד תַּחֲזֻקָה, חֲמִשׁ

לשון הקודש

אלה עולים לחמשים שערי בינה.
ובחמשה אלה נאמר שהם חמשה אור
של יום הראשון, שהם כנגד חמש
אצבעות של הימין נראו לך בסנה.
משום שאתה עתיד להוציא את זרע
אברהם מהגלות, שהוא דרגת (אברהם)
ימין. ומשם בינה, היא רחמים גמורים,
היד הגדולה. (אבֵּל) מצד הגבורה, היד
החזקה, חמשה רקיע ביום שני, כנגד

העליונה לך, אמרת (שמות א) אסרה נא
ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא
יבער הסנה. משום שהיא רחמים, נאמר
בה לא יבער הסנה.

וחמשה אורות יש לה, שנקראו קרני
החמה, עד הוד. ומשם ועד הוד היו
מאירים בך, רועה הנאמן. וזהו ונתן הוד
למשה, להודיע שכלם נתנו לך, אפלו עד
הוד. ולכן פני משה כפני חמה. וחמשה

רָקִיעַ, בַּיּוֹם שְ�נִי, לִקְבֹּל חֲמִשׁ אֶצְבָּעָאן דְּשִׁמְאָלָא.
 אָבֵל מִסְמָרָא דְּדִרְגָּא דִּילָךְ, (שמות יד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה. דְּגוּף וּתְרִין דְּרוּעִין וּתְרִין שׁוּקִין,
 לִקְבֹּל חֲמִשׁ אֶצְבָּעָאן, ה' ה' ה' ה' אֶצְבָּעָאן דְּיַד יָמִין,
 וְה' דְּיַד שְׁמָאל, וּתְרִין דְּרוּעִין וּתְרִין (דף ר"פ ע"ב) שׁוּקִין
 וְגוּף, דְּאֵינֹן חֲמִשׁ דְּסִלְקִין י"ה.

אָמַר לִיה רַעֲיָא מְהִימָנָא, בְּרִיד אַנְתָּ לְאַמָּא עֲלָאָה.
 אָבֵל הָאִי י"ה שְׁוִיָּא לִי"ה ה', בְּגִין מִטָּה
 הָאֱלֹהִים, דְּאִיהוּ ו'. וְאָמַר וְדָאִי הָכִי הוּא. אָמַר לִיה
 רַעֲיָא מְהִימָנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, לְאַתְתַּקְפָּא מִלִּין
 דִּילָךְ, דְּמִרְאָה אִיהִי לִימִינָא, חָשׁוּב בְּמִרְאָה דְּאַתְמָר
 בֵּיה (במדבר יב) בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֶתְדֹדַע, וְתִשְׁבַּח מְאֹדָּן
 וְתִמְנִיָּא וְאַרְבַּעִין, דְּסִלִּיק בְּחִשְׁבֹּן אַבְרָהָם. אָמַר
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּקִדְמִיתָא אֶתְחִי לָךְ הָאִי חִיזוּ,
 דְּאַתְמָר בֵּיה בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֶתְדֹדַע. וְלִבְתֵּר דְּאַמְרַת,

לשון הקודש

העליונה, אָבֵל הִי"ה הָזֶה שָׁם לִי"ה ה',
 משום מִטָּה הָאֱלֹהִים, שְׁהוּא ו'. וְאָמַר,
 וְדָאִי בְּךָ הוּא. אָמַר לוֹ רוּעָה הִנָּאמֹן,
 הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, לְחִזֹּק אֶת דְּבָרֶיךָ,
 שְׁמִרְאָה הוּא לִימִין, חָשׁוּב בְּמִרְאָה,
 שְׁנָאמַר בּוֹ (במדבר יב) בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֶתְדֹדַע.
 וְתִמְנִיָּא מְאֹדָּן אַרְבַּעִים וְשִׁמּוֹנָה,
 שְׁעוּלָה בְּחִשְׁבֹּן אַבְרָהָם. אָמַר הַמְנוּרָה

חֲמִשׁ אֶצְבָּעוֹת הַשְּׁמָאל. אָבֵל מִצַּד
 דְּרִגְתָּךְ - (שמות יד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד
 רָמָה. שְׁגוּף וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי שׁוּקִים
 בְּגִיד חֲמִשׁ אֶצְבָּעוֹת, ה' ה' ה' חֲמִשׁ
 אֶצְבָּעוֹת שֶׁל יַד יָמִין, וְחֲמִשׁ שֶׁל יַד
 שְׁמָאל, וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי שׁוּקִים וְגוּף,
 שֶׁהֵם חֲמִשׁ שְׁעוּלִים י"ה.

אָמַר לוֹ רוּעָה הִנָּאמֹן, בְּרוּךְ אַתָּה לֵאמֹר

(שמות ג) אָסֶרֶה נָא וְאַרְאֶה אֶת הַמֶּרְאָה הַגָּדוֹל הַזֶּה.
 דְּאֶדְבִּיר בִּיה' זְמַנִּין חֲסִנָּה. כְּעַן אֲתַגְלִיֵּיא לָךְ חִיּוֹ
 דָּא, בְּמֵאתָן וּתְמִנָּא וְאַרְבַּעִין פְּקוּדִין אֵלֶיךָ, דְּאֵינוּן
 בְּחֻמְשָׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. קָם רַעֲיָא מִהֵימְנָא, וְנָשִׁיק
 לִיה, וּבְרִיךְ לִיה.

אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קִדִּישָׁא, הָאִי מֶרְאָה, לְזְמַנִּין אִיהוּ
 בָּאוֹת ה' הַמֶּרְאָה הַגָּדוֹל. וְלְזְמַנִּין אִיהוּ בָּאוֹת
 ב', בַּמֶּרְאָה אֵלֶיךָ אֲתוּדָע. וְלְזְמַנִּין בַּמ"ם, (יחזקאל א)
 מִמֶּרְאָה מִתְנִיּוּ וְלִמְטָה. וְלְזְמַנִּין בַּכ' (שם) כַּמֶּרְאָה אָדָם
 עָלָיו. וְלְזְמַנִּין בּו', (שמות כד) וּמֶרְאָה כְּבוֹד יי'. וְלְזְמַנִּין
 לַמֶּרְאָה. לֹא הָזָה לִיה לְמַחְזֵי תוֹסַפֶּת אֶת כָּלֵל, בַּר
 ב' מִן בַּמֶּרְאָה. אֵלָא וְדָאִי, הָאִי מֶרְאָה כָּלִילָא אִיהוּ
 מַעֲשֵׂר סְפִירָן, וְכָל אֶת אַחֲזֵי סְפִירָה דִּילָהּ, כְּגוֹן
 כַּמֶּרְאָה בָּאת ב', אַחֲזֵי עַל פֶּתֶר, וְהָכִי שְׂאֵר אֲתוּנוּן.

לשון הקודש

לפְעָמִים הוּא בָּאוֹת ה' – הַמֶּרְאָה הַגָּדוֹל,
 וּלְפָעָמִים הוּא בָּאוֹת ב' – בַּמֶּרְאָה אֵלֶיךָ
 אֲתוּדָע, וּלְפָעָמִים בַּמ"ם – (יחזקאל א)
 מִמֶּרְאָה מִתְנִיּוּ וְלִמְטָה, וּלְפָעָמִים בַּכ' –
 כַּמֶּרְאָה אָדָם עָלָיו, וּלְפָעָמִים בּו' – (שמות
 כד) וּמֶרְאָה כְּבוֹד ה', וּלְפָעָמִים לַמֶּרְאָה.
 לֹא הָיָה לוֹ לִהְיוֹת תוֹסַפֶּת אוֹת כָּלֵל חוּץ
 מִב', מִבַּמֶּרְאָה. אֵלָא וְדָאִי הַמֶּרְאָה הַזֶּה
 כָּלֵל הוּא מַעֲשֵׂר סְפִירוֹת, וְכָל אוֹת

הַקְדוּשָׁה, בְּהִתְחַלָּה נִרְאָה לָךְ מֶרְאָה זֶה
 שְׁנֵאמַר בּו' בַּמֶּרְאָה אֵלֶיךָ אֲתוּדָע, וְלֵאחֶר
 שְׁאֵמַרְתָּ (שמות ג) אָסֶרֶה נָא וְאַרְאֶה אֶת
 הַמֶּרְאָה הַגָּדוֹל הַזֶּה, שֶׁהוֹכִיר בּו' חֲמֵשׁ
 פְּעָמִים חֲסִנָּה – כַּעַת הִתְגַּלָּה לָךְ הַמֶּרְאָה
 הַזֶּה בְּמֵאתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מֵצוּוֹתָיו,
 שֶׁהֵם בְּחֻמְשָׁה חֲמֵשֵׁי תוֹרָה. קָם רוּעָה
 הִנָּאמֵן וְנִשְׁקוּ וּבִרְכוּ.

אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְדוּשָׁה, הַמֶּרְאָה הַזֶּה

כָּל חַד אֲחֵזִי עַל סְפִירָה דִּילָה. וְלֹא צָרִיךְ לְאַרְכָּא
הָכָא, וּלְתַפְימָא בְּרַמְיָא.

וּבְמָה חֲזִינוּת אִית לָהּ, וְדַמְיוֹנוֹת וּמִרְאוֹת אִית לָהּ,
וּכְלָא אֲשֶׁתְּמוֹדַע בְּעֵין הַשֶּׁכֶּל דְּלִבָּא, דְּאֶתְמוֹר
בָּהּ הֵלֵב יוֹדַע הֵלֵב מִבִּין. וּמָה דְּאָמַר, (הושע יב) וּבִיד
הַנְּבִיאים אֲדַמָּה. דַּמְיוֹן לָאו אִיהוּ, אֶלָּא בְּשִׁכְל דְּלִבָּא,
וְלָאו בְּדַמְיוֹן דְּעֵינָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה מ) וְאֵל
מִי תַדְמִיוֹנִי וְאֶשְׁוֶה. (ישעיה מ) וְאֵל מִי תַדְמִיוֹן אֵל. וְאִית
חֲזִינוֹת בְּגוֹן הַחוּזִים בְּכּוּכְבִּים, אֲבָל חֲזִיוֹן דְּנִבּוּאָה
אִיהוּ בְּחֲזִיוֹן לִילָה.

דַּמְיוֹנוֹת וְחֲזִינוֹת, בְּגוֹן הַמִּבִּין דְּדָר מִתּוּךְ דְּדָר,
וְהַמְדָּמָה דְּדָר לְדָר. אֲבָל מִרְאָה דְּאִיהִי
בְּעֵין הַשֶּׁכֶּל, אִיהִי כְּאוֹר דְּנִהִיר בְּבֵת עֵינָא. דְּבֵת עֵינָא
אִיהִי אוֹכְמָא. שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה, אוֹר דְּנִהִיר בָּהּ

לשון הקודש

בְּדַמְיוֹן חֲזִינוֹת, וְהוּא שְׂכַתוּב (ישעיה מ) וְאֵל מִי
תַדְמִיוֹנִי וְאֶשְׁוֶה. וְאֵל מִי תַדְמִיוֹן אֵל. וְיֵשׁ
חֲזִינוֹת כְּמוֹ הַחוּזִים בְּכּוּכְבִּים, אֲבָל חֲזִיוֹן
הַנְּבּוּאָה הוּא בְּחֲזִיוֹן לִילָה.

דַּמְיוֹנוֹת וְחֲזִינוֹת, כְּמוֹ הַמִּבִּין דְּדָר
מִתּוּךְ דְּדָר, וְהַמְדָּמָה דְּדָר לְדָר. אֲבָל
מִרְאָה, שְׁהוּא בְּעֵין הַשֶּׁכֶּל, הוּא כְּאוֹר
שְׁמַאִיר בְּבֵת עֵין. שְׂכַת הִיא עֵין שְׁחוּרָה.
(שיר השירים א) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה, אוֹר

מִרְאָה סְפִירָה שְׁלָה, כְּמוֹ כְּמִרְאָה בְּאוֹת
כ' מִרְאָה עַל כְּתָר, וְכֵךְ שְׁאָר הָאוֹתִיּוֹת,
כָּל אַחַת מִרְאָה עַל סְפִירָה שְׁלָה. וְלֹא
צָרִיךְ כָּאֵן לְהַאֲרִיךְ, וּלְחַכֵּם בְּרַמְיָה.

וּבְמָה חֲזִינוֹת יֵשׁ לָהּ, וְדַמְיוֹנוֹת וּמִרְאוֹת
יֵשׁ לָהּ. וְהַכֵּל נֹדַע בְּעֵין הַשֶּׁכֶּל שֶׁל הֵלֵב,
שְׁנַאֲמַר בָּהּ, הֵלֵב יוֹדַע הֵלֵב מִבִּין. וּמָה
שְׁאָמַר (הושע יב) וּבִיד הַנְּבִיאים אֲדַמָּה,
הַדַּמְיוֹן אֵינּוּ אֶלָּא בְּשִׁכְל הֵלֵב, וְלֹא

הַהוּא תִּזְוֶהוּ דְּלָגוּ. וְהָאִי בֵּת עֵינָא, אִיהִי (משלי ו) גֵּר
מִצֹּחַ. נִהוּרָא דְנִהִיר בֵּה מְלָגוּ, וְתוֹרָה אֹר.

אָמַר בּוֹצִינָא קִדִּישָׁא הֵיִינוּ מָאִי דְאַמִּינָא דְכָעֵן
בְּאוֹרֵייתָא אֶתְגַּלִּיָּא לָךְ קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
וְשְׂכִינְתִּיה, וְהָאִי אִיהוּ יְהוָה, בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְוֹדַע.
בְּמִרְאָה, אִימָא עֲלָאָה. אֶתְוֹדַע, לָךְ בְּדַעַת. בֵּן י"ה.
בְּחֵלּוֹם אֲדַבֵּר בּוּ, ה"א בְּתִרְאָה.

חֵלְמָא, בְּסִתִּימוּ דְעֵינִין. וּבְגִין דָּא אֶתְקִרִיָּאת
אֶסְפִּקְלָרִיָּא שְׂאִינָה מְאִירָה. נְבוּאָה אִיהִי
מִרְאָה בְּפִתְיָהוּ דְעֵינִין. וְשִׁלְשָׁה גִּוּוּנִין בְּעֵינָא, לְקַבֵּל
תִּלְתָּא אֲבָהָן. דְּבַחֲוֹן נִהִירָא בֵּת יְחִידָאָה, תִּרְיִן כְּנָפֵי
עֵינָא, נִצַּח וְהוֹד. מִרְאָה לָא אֶתְחַזֵּיָּא אֶלָּא בַּחֲוֹן, כִּד
אֵינֹן פִּתְחִין, אִיהִי מִרְאָה בְּהִקְיָן. וְכִד אֵינֹן סְגִירִין,
אִיהוּ מִרְאָה בְּחֵלּוֹם.

לשון הקודש

חֵלּוֹם – בְּסִתּוֹם עֵינִים, וּמִשּׁוֹם זֶה
נִקְרָאת אֶסְפִּקְלָרִיָּה שְׂאִינָה מְאִירָה.
נְבוּאָה הִיא מִרְאָה בְּפִתְיַחַת עֵינִים.
וְשִׁלְשָׁה גִּוּוּנִים בְּעֵין כְּנַגַּד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת,
שְׁבָהֶם מְאִירָה בֵּת יְחִידָה, שְׁתֵּי כְּנָפֵי
הָעֵין, נִצַּח וְהוֹד. הַמִּרְאָה לֹא נִרְאָה אֶלָּא
בְּהֶם, בְּשֶׁהֶם פְּתוּחִים, הוּא מִרְאָה
בְּהִקְיָן. וּבְשֶׁהֶם סְגוּרִים, הוּא מִרְאָה
בְּחֵלּוֹם.

שְׂמַאִיר בֵּה אוֹתוֹ לְבֵן שְׁלָפָנִים. וּבֵת עֵין
זוֹ הִיא גֵּר מִצֹּחַ, אֹר שְׂמַאִיר לָהּ
מִבְּפָנִים, וְתוֹרָה אֹר.

אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיִנוּ מַה
שְׂאִמְרָתִי, שְׂכַעַת בְּתוֹרָה הַתְּגַלָּה לָךְ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ, וְזֵהוּ יְהוָה.
בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְוֹדַע. בְּמִרְאָה – אִמָּא
הָעֲלִיּוֹנָה. נוֹדַע לָךְ בְּדַעַת. בֵּן י"ה. בְּחֵלּוֹם
אֲדַבֵּר בּוּ, אוֹת ה"א אֶחָרֹנָה.

אָמַר לִיה רַעְיָא מְהִימָנָא, בְּרִיד אַנְתָּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא, קוּם אַשְׁלִים פִּקּוּדִין, לְאַנְהָרָא מִרְאָה
 אִיהִ"ו עֲלָאָה בְּהוֹן, לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא. אָמַר לִיה
 בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, י', אִיהִי בֵת עֵינָא, בִּי גֵר מִצּוּחַ
 וְתוֹרָה אֹר ה"ו דְּנִהִיר בָּהּ ה', ג' גְּוֹנִין דְּעֵינָא, וְתֵרִין
 בְּנִפִּי עֵינָא. חֲמִשׁ אֹר נִהֲרִין בָּהּ מִלְגָּאוּ, ה' עֲלָאָה
 דְּאִיהִי אֹרָה פִּרְאָה.

השלמה מהחשמוטות (סימן ט"ז)

פִּקּוּדָא לִיבָם אֶשֶׁת הָאָת. וְרָזָא דָּא הָא אוֹקִימָנָא,
 דְּאִיהִי עֶבֶד טִיבֵּוּ וְקָשׁוּט עִם אַחוּהִי
 מִיתָא, דָּלָא לִישְׁתַּצִּי מִהֶהוּא עֲלָמָא. בְּגִין דְּהֶהוּא בֵּר
 נָשׁ דְּמִית בָּלָא בְּגִין לָא אַעֲבֵר כּוֹתָלָא דְּפִרְזָלָא
 לְמִיעֵל גּוּ פִּלְטֵרִין דְּמִלְכָּא. בְּגִין דְּכִתְלָא דְּפִרְזָלָא
 קִימָא בֵּין הָאֵי עֲלָמָא לְעֲלָמָא אַחֲרָא, וְכֵתֵר הֶהוּא
 כּוֹתָלָא קִימָן אֶלְף וְשִׁיתִין רִיבּוּא מִלְּאֲבֵי חֲבֵלָה,

לשון הקודש

שְׁהִיא אֹר הַמִּרְאָה.

השלמה מהחשמוטות סימן טז

מִצּוּחַ לִיבָם אֶשֶׁת הָאָת. וְסוּד זֶה הָרִי
 בְּאַרְנוֹ, שְׁהוּא עוֹשֶׂה טוֹב וְאַמֶּת עִם אַחוּ
 חֲמַת שְׁלָא יִכְרַת מִהָעוֹלָם הֶהוּא. מִשּׁוּם
 שְׁאוּתוֹ אָדָם שְׁמַת בָּלָא בְּגִיבָם, לָא עֲבֵר
 כִּתְלָ שֶׁל בְּרִזָּל לְהַכְנִים תוֹךְ הִיכַל הַמִּלָּךְ.
 מִשּׁוּם שְׁכִתְלָ שֶׁל בְּרִזָּל קִיָּם בֵּין הָעוֹלָם

אָמַר לוֹ רַעְיָא הַנְּאֻמָּן, בְּרוּךְ אַתָּה
 לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, קוּם הַשְׁלֵם מִצּוּחַ
 לְהֵאִיר בְּהֵן מִרְאָה אִיהִ"ו עֲלִיזִין בְּהֵם
 לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, י' הִיא בֵּת עֵינִי, (משלי י) בִּי גֵר
 מִצּוּחַ וְתוֹרָה אֹר. ה"ו שְׁמֵאִיר בָּהּ ה',
 שְׁלִשֶׁת גּוֹנֵי הָעֵינִי וְשִׁתִּי כְּנִפִּי הָעֵינִי. חֲמִשָּׁה
 אֹר מֵאִירִים בָּהּ מִבְּחוּץ, ה' עֲלִיזָנָה

וְכִלְהוּ אֶקְרוֹן מָאֲרִי תְרִיסִין, מָאֲרִי דְבָבוּ. סִיפִי שְׁנָנָן
דְּנוֹרָא מִלְהָטָן בִּידֵיהוּ.

וְגו' הֵהוּא כּוּתְלָא אִית (בִּיה) שִׁיתִין אֱלִפִי הֵיכְלִין
דְּחִשׁוּכָא. וְכָל הֵיכְלָא וְהֵיכְלָא אִית בִּיה בּוִין
פְּתִיחָן לְגִיהֶנָם. וְכָל אֵינוֹן דְּלֹא זָכוּ בְּבִנִין בְּהֵאִי
עֲלָמָא, כּד נִפְקִין מִיְנִיה וְאֶזְלִין לְאַעְלָא לְהֵהוּא עֲלָמָא
אַחֲרָא וּפְגָעוּ גו' הֵהוּא כּוּתְלָא. וְנִפְקִין כָּל אֵינוֹן מָאֲרִי
תְרִיסִין וְטַרְדִין לֹון, וְעֲאֵלִין לֹון גו' אֵינוֹן הֵיכְלִין
וְיַתְבִין תַּמָּן עַד דִּיתְפָּרְקוֹן.

וְכָכָל יוֹמָא וְיוֹמָא טַעֲמִין טַעֲמָא דְגִיהֶנָם, אָף עַל
גַּב דְּאִיהוּ זַפְאָה. כָּר אִי זְכוּתִיה סְגִי וְזְכוּתָא
דְּאַבְתָּן. וְהֵנִי אֵינוֹן דְּאַשְׁתַּדְלוּ בְּהוּ וְלֹא יָכְלוּ. בְּגִין
דְּכָל אֵינוֹן דְּלֹא אֶתְפַּשֵּׁט מִנְהוֹן דִּיוִקְנָא דְלַעִילָא

לשון הקודש

יוצאים ממנו והולכים להפגם לאותו
עולם אחר ופגעו תוך אותו כתר,
ויוצאים כל אלו בעלי מגנים וטורדים
אותם, ומכניסים אותם תוך אלו
ההיכלות ויושבים שם עד שינצלו.

ובכל יום ויום טועמים טעם של גיהנם,
אף על גב שהוא זפאי, חוץ מאם שזכותו
גדולה וזכות אבותיו. ואלו הם
שהשתדלו בהם ולא יכלו. משום שכל

הזה לעולם האחר, ואחר אותו הכתר
עומדים אלה וששים רבוא מלאכי
הכתר, וכלם נקראים בעלי מגנים, בעלי
איבה. הרבות משגנות של אש לזהטות
בידיהם.

ותוך אותו כתר יש (ב) ששים אלה
היכלות של חשך. וכל היכל והיכל יש
בו חלונות פתוחים לגיהנם. וכל אלו
שלא זכו בבגדים בעולם הזה, באשר

בְּהֵאֵי עֲלָמָא לָא עָאֲלִין גּוֹ הָהוּא עֲלָמָא. וְכָל אֵינוֹן
דְּלֹא אֲשַׁתְּדְּלוּ בְּהֵאֵי עֲלָמָא בְּבִנִין כִּד נִפְקִי מֵהֵאֵי
עֲלָמָא קָרִיבוּ גּוֹ הֵאֵי פּוֹתְלָא וְנִפְקִין הִנְהוּ מֵאֲרִי
תְּרִיסִין וְטַרְדִּין לֹון בְּנוֹרָא מְלַחְטָא.

וְגוֹ אֵינוֹן הֵיכְלִין אֵית הֵיכְלָא חָדָא. וְהֵהוּא הֵיכָל
אֲקָרִי הֵיכָל פּוֹעֲלֵי אֹון, וְנִטְלִין לִיה וְעָאֲלִין לִיה
בְּהֵהוּא הֵיכְלָא וְתַפְּנִין אֶתְטָרִיד בְּכָל יוֹמָא וְדָא קָשָׁה
מִגִּיהֶנָּם. אִי אֵית לִיה פְּרוּקָא, יָאוּת. וְאִי לֹאוּ, לָא
נִפְיָק מִתַּפְּנִין לְעֲלָמִין. וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קכ"ז) אֲשֶׁרִי
הִגֵּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֵת אֲשַׁפְּתוּ מִהֶם וְגוֹ'. כִּד אֵית לֹון
פְּרוּקָא לְאֵינוֹן דְּלֹא זָכוּ, אֵיצְטְרִיד לְהֵהִיא אֶתְתָּא
מִמֶּשׁ דְּהוּא שָׂבַק תַּפְּנִין, בְּאַתֵּר דְּנִפְשִׁיה וְרַעוּתִיה הָוָה
שׁוּי תְּדִיר וְאֲדָבַק בְּרַעוּתָא וְתִיאוּבָתָא. וְכִד אֲשַׁתְּמַשׁ
בְּהֵהוּא אֶתְר אַחוּזָה דְּמִיתָא, הֵהוּא דְּבִיקוּ דְּתִיאוּבָתָא

לשון הקודש

וְלֹקָחִים אוֹתוֹ וּמִכְנִסִּים אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ
הֵיכָל, וְשֵׁם נִטְרָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְזֶה קָשָׁה
מִגִּיהֶנָּם. אִם יֵשׁ לוֹ גּוֹאֵל – טוֹב, וְאִם לֹא
– לֹא יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָמִים. וְעַל זֶה כְּתוּב
(תהלים קכז) אֲשֶׁרִי הִגֵּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֵת
אֲשַׁפְּתוּ מִהֶם וְגוֹ'. כְּאֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם גּוֹאֵל
לְאֵלוּ שְׁלֵא זָכוּ, צְרִיד לְאוֹתָהּ אִשָּׁה מִמֶּשׁ
שְׁהוּא עֹזֵב שָׁם, בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְשׁוּ וְרַעוּנוּ
הִזָּה שָׁם תָּמִיד וְנִדְבָק בְּרַעוּן

אֵלוּ שְׁלֵא הִתְפַּשְּׂטָה מִהֶם הַצּוּרָה שֶׁל
מַעֲלָה בְּזֶה הָעוֹלָם, לֹא עוֹלִים תּוֹךְ הָעוֹלָם
הֵהוּא. וְכָל אֵלוּ שְׁלֵא הִשְׁתַּדְּלוּ בְּזֶה
הָעוֹלָם בְּבִנִים, כְּאֲשֶׁר יוֹצֵאִים מִזֶּה
הָעוֹלָם מִתְקַרְבִּים תּוֹךְ הַכֶּתֶל הַזֶּה,
וְיוֹצֵאִים אוֹתָם בְּעֲלֵי מַגְנִים וְטוֹרְדִים
אוֹתָם בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת.

וְתוֹךְ אֵלוּ הַהֵיכָלוֹת יֵשׁ הֵיכָל אַחֵר,
וְאוֹתוֹ הֵיכָל נִקְרָא הֵיכָל פּוֹעֲלֵי אֹון,

דִּנְפָשָׁא דְשָׁבַק בְּהָהוּא אֶתְרֵי אֶתְרֵי בְּאַתְעָרוּתָא
 דְּאַתְתִּיה דְּאַתְעָרַת לְגַבִּיה וְאַחוּזָה דְּשׁוּי רְעוּתִיה
 בְּאַחוּזָה בְּהָהוּא אֶתְרֵי. בְּדִין אֶתְעָרוּ דָּא מִתְעָר לְהָהוּא
 מִיתָא בְּאִינוּן הִיכָלִין וְנִפְק מִתַּמָּן.

וְחֵד מִמֶּנָּה מֵאִינוּן מְאִירֵי תְרִיסִין אֶתִי עֲמִיה
 וְאַתְהֵדֵר בְּרֵי נָשׁ לְהָהוּא אֶתְרֵי וַיָּשׁוּב לִימֵי
 עֲלוּמִיו. הָהוּא מִמֶּנָּה קָרִי עָלֶיהָ, וְוִי דְנָפִיק אֲגָרִיה
 בְּטִיקוּלִיהָ. מָאן דְּהָוָה סִיב אֶתְהֵדֵר רַבִּיא לְחִיכָא בֵּיה.
 וְעַם כָּל דָּא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְעוּתִיה לְמַעַבְד עֲמִיה
 טִיבו לְאַתְתַּקְנָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְדָא אִיהוּ דְּמֵאֲרִיה
 אֶתְרֵי בֵּיה. רַבִּיא מִתְרִיסֵר שְׁנִין דְּלֹא אֲשָׁלִים
 לְעֶשְׂרִין אוֹ דְּאִיהוּ רַבִּיא דְּלֹא נָסִיב, קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אַעְקֵר לִיה, וְשָׁתִיל לִיה לְבַתֵּר בְּסִטְרָא דְּאָבוּי
 בְּקִשְׁיוֹ, וְדָא לֹא אָזִיל לְהָהוּא כּוֹתְלָא.

לשון הקודש

עֲלוּמִיו. אוֹתוֹ מִמֶּנָּה קוֹרָא עָלָיו: אוֹי
 שֵׁינֵצָא שְׁכָרוּ בְּהַפְסְדוֹ. מִי שֶׁהָיָה זָקֵן,
 חוֹזֵק תִּינוּק לְצַחֵק בּוֹ, וְעַם כָּל זֶה, הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא רְצוֹנוֹ לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ טוֹבָה
 לְתַקְנֵהוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְזֶהוּ שְׂאֵדוֹנוֹ מִתְרַצָּה
 בּוֹ. נֶעַר מְשֻׁתָּם עֲשָׂרָה שָׁנִים שְׁלֹא
 הִשְׁלִים לְעֶשְׂרִים אוֹ שֶׁהוּא נֶעַר שְׁלֹא
 נָשׁוּי, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹקֵר אוֹתוֹ,
 וְשׁוֹתֵל אוֹתוֹ לְבִסְפוֹף בְּצַד אָבוּי בְּקִשְׁי,
 וְזֶה לֹא הוֹלֵךְ לְאוֹתוֹ כּוֹתֵל.

וְהַשְׁתַּוּקוּת. וְכֹאֲשֶׁר הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאוֹתוֹ
 מְקוֹם אֲחִיו שֶׁל הַמֵּת, אוֹתָהּ הִתְדַּבְּקוּת
 שֶׁל הַתְּשׁוּקָה שֶׁל הַנֶּפֶשׁ שֶׁעֲזַב בְּאוֹתוֹ
 מְקוֹם מִתְעוֹרְרַת בְּהִתְעוֹרְרוֹת הָאִשָּׁה
 שֶׁמִּתְעוֹרְרַת אֵלָיו וְאֲחִיו שֶׁשָּׂם רְצוֹנוֹ
 בְּאַחוּזָה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם. אוֹ הִתְעוֹרְרוֹת זֶה
 מִתְעוֹרְרַת לְאוֹתוֹ מֵת בְּאֵלוֹ הַהִיכָלוֹת
 וְיוֹצֵא מִשָּׁם.

וּמִמֶּנָּה אַחֵד מֵאֵלֵינוּ מְנַגִּים בָּא עִמּוֹ,
 וְחוֹזֵר אָדָם לְאוֹתוֹ מְקוֹם וַיָּשׁוּב לִימֵי

בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם אֵיכָא חַד טִינָרָא וְדָא הוּא
טִינָרָא דְמַחְלֻקָתָא. אָמַאי אֶקְרִי הָכִי, בְּגִין דְּכָל
בְּנֵי עֲלָמָא עֲבָדִין פְּלִיגָא בְּמַאֲרִיחוֹן עַל הַהוּא רַבָּיא.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמִי בֵּיה דְּלֹא יַצְלַח, דְּאִי
אֲתַקְשִׁי לָא אֲתַנְטַע בְּנִטְיַעָא שְׁפִיר. וְהַשְׁתָּא דְּאִיחוּ
רַבִּיכָא וַיָּאוֹת לְאֲתַעְקָרָא, אֲתַעְקָר וְשָׁתִיל לִיה קֳדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא.

כִּד אֲתַעְקָר עָאל לְגַבִּיהַּ הַהוּא טִינָרָא וְתַמָּן חֵיכְלִין
יִדְעָאן לְאִילִין וְחִילִין וּמִשִּׁירֵין סְגִיאוֹן קַיִימִין
תַּמָּן דְּמִמוֹנִין עֲלִייהוּ. וְכִלְהוּ בְּחוֹשְׁבָנָא קַיִימִי, וְקַיִימִי
תַּמָּן עַד דְּאֲתַפְּרִיקוּ בְּסִטְרָא דְּאָבוּי. וְאִי לָאו אָבוּי,
וּבְגִין דְּקַיִימִי לְחַמְשִׁין שָׁנִין וְעָבִיד בֵּיה קֳדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא טִיבוּ וְאִיפְרָק בְּקַרִּיבָא דְּקָרִיב לִיה אוֹ אַחוּהָ.

לשון הקודש

בְּאֲשֶׁר נַעֲקָר, עוֹלָה אֲצֵל אוֹתוֹ סְלַע,
וְשֵׁם חֵיכְלוֹת יְדוּעִים לְאֵלֹה, וְחִילוֹת
וּמַחְנוֹת רַבִּים עוֹמְדִים שָׁם שְׁמִמָּנִים
עֲלֵיהֶם. וְכֻלָּם בְּחֻשְׁבוֹן עוֹמְדִים, וְעוֹמְדִים
שָׁם עַד שִׁנְאָלוּ מַצַּד שֶׁל אָבוּי. וְאִם לֹא
אָבוּי, לְעֵתִים עוֹמְדִים לְחַמְשִׁים שָׁנָה,
וְעוֹשֶׂה בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְוֹבָה וְנִגָּאֵל
בְּקִרְבּוֹ שְׁקִרְבּוֹ לוֹ אוֹ אַחֲיוּ.

בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם יֵשׁ סְלַע אֶחָד, וְזֶה הוּא
סְלַע הַמַּחְלָקֶת. מִדּוּעַ נִקְרָא כֵּךְ? מִשּׁוּם
שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם עוֹשִׂים מַחְלָקֶת בְּרַבּוֹנָם
עַל אוֹתוֹ נֶעַר. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֶה
בּוֹ שְׁלֹא יַצְלִיחַ, שָׁאֵם יִתְקַשֶּׁה, לֹא נִנְטַע
בְּנִטְיַעָה טוֹב. וְעֵתָה שֶׁהוּא רַךְ וְרַאוּי
לְעֻקָּרוֹ, נַעֲקָר, וְשׁוֹתֵל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא.

וְכַמָּה פְּרוּקֵי אֶזְמִין קִדְשָׁא בְּרִידְּהוּא לְהֵהוּא בֶּרֶ
נֶשׁ. גּוּפָא קִדְמָאָה מָה תֵּהֵא מִנִּיהּ.
שְׁאַלְתָּא שְׁאִילוֹ קָמִיה תְּבַרִּיָא, אִי יִתְקַיִים תֵּהוּא
גּוּפָא, אִי לָאו. אִי תִימָא דְלֹא יִתְקַיִים, וְכִי יִיבְדּוּן
עוּבְדֵי יְדוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִידְּהוּא. אִי תִיבָא תָּוּה
סְגִי וְלֹא אֶתְתַּחֲוִי לְאַתְקַיִמָא, לָא שְׁאִילָנָא. דְּוֹדֵאִי
אַתְאַבִּיד וְלֹא אֶתְקַיִים.

אַבְּל כַּמָּה אֵינוֹן דְּאַתְתְּהֲדֵרוּ לְהֵאִי עֲלָמָא וְאַתְתְּקֵנוּ
גּוּפָא מָה תֵּהֵא מִנִּיהּ. תֵּהוּא גּוּפָא לָא
אַתְאַבִּיד, דִּהֵא קִדְשָׁא בְּרִידְּהוּא לָא יֵאבֵד עוּבְדֵי
יְדוּי וּבְרִיִין וְמִינִין לְמַעַבְד מִנִּיָּהוּ. וְאֵינוֹן תָּוּ גּוּפִין
דְּאַתְתְּהֲדֵרֵן בְּלֹא רוּחָא.

כִּד זְמִין קִדְשָׁא בְּרִידְּהוּא לְאַחֲרִיָא מִתִּיָא, אֵלִין
יִתְבְּנוּ וְיִקּוּמוּן אַרְבָּעִין יוֹמִין בְּלֹא רוּחָא.
וְקוּדְשָׁא בְּרִידְּהוּא חֵם עֲלִיָּהוּ וּמִשְׁדֵּר עֲלִיָּהוּ רוּחָא

לשון הקודש

אַבְּל כַּמָּה חֵם שְׁחוּזִרים לָוֶה הַעוֹלָם
וְנִתְקֵנוּ גּוּפִם, מָה יִהְיֶה מִמֶּנּוּ? הַגּוֹף הַהוּא
לֹא נֵאבֵד, שְׁחֵרֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
יֵאבֵד מַעֲשֵׂה יְדִיו, וּבְרִיּוֹת מְזֻמָּנוֹת
לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ. וְאֵלּוּ הֵיוּ גּוּפִים שְׁחוּזִרים
בְּלִי רוּחַ.

בְּאַשְׁרֵי עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹת
הַמֵּתִים, אֵלּוּ יִבְנוּ וְיִקּוּמוּ אַרְבָּעִים יוֹם

וְכַמָּה גְּאֻלוֹת מְזֻמִּין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאוֹתוֹ אֲדָם. הַגּוֹף הָרִאשׁוֹן מָה יִהְיֶה
מִמֶּנּוּ? שְׁאַלְהָ שְׁאֵלוֹ לִפְנֵי הַחֲבֵרִים, אִם
יִתְקַיִם אוֹתוֹ גּוֹף אִם לֹא. אִם תֹּאמַר שְׁלֹא
יִתְקַיִם, וְכִי יֵאבְדוּ מַעֲשֵׂה יְדִיו שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא! אִם תֵּיב הִיא הַרְבֵּה
וְלֹא רְאוּי לְהִתְקַיִם, לֹא שְׁאַלְתִּי. שְׁוֹדֵאִי
נֵאבֵד וְלֹא יִתְקַיִם.

דְּנָשִׁיב בְּגִנְתָּא דְּעֵדָן וַיְקוּמוּן בְּקִימִיהוֹן וַיַּחֲזִין שְׁמַשְׁיִין
לְצַדִּיקֵיָא דְּמִתְעַסְקִין בְּאַוּרֵיָתָא. וְאַלִּין יְמוֹתוֹן
בְּמַלְקְדָּמִין וּלְבַתֵּר יְקוּמוּן לֹון, וְעַל דָּא כְּתִיב (קהלת ד)
וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר מֵתוֹ, מִקְדָּמַת דִּנְא.

כִּד יְקוּמוּן יִנְדְּעוּן לְמֵאֲרִיהוֹן יְדִיעָה דְּלֹא בְּרִירָא
בְּשָׂאָר בְּנֵי נָשָׂא וְאַלִּין שְׁמַשְׁיִין דְּעָמָא קְדִישָׂא.
בְּסִפְרָא דְּשְׁלֹמֹה עַל אֲלִין גּוֹפִין כְּתִיב, (דניאל י"ב) וְרַבִּים
מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְר יִקְיֻצּוּ אֵלֶּה וְגו' וְאַלֶּה וְגו'. בֵּין
זָכָאִין בֵּין חַיִּיבִין יְקוּמוּן, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּהוּ בְּאוֹרַח
סְתִיב, וְרַבִּים. וְלֹא כְּתִיב מָאן אֵינּוּן.

וּבְגִין כָּל דָּא אַף עַל גַּב דְּאַמְרִינֵן דְּאַתְּבְּרוּ לָאו
הָבִי. דְּהָא לִית לָן גּוֹפָא מֵאַלִּין דְּלֹא יְקוּמוּן
מִדּוֹר הַמְּבּוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה, וַיִּתְּבְּרוּן בְּמַלְקְדָּמִין. דּוֹר
הַמְּבּוּל מָה כְּתִיב בְּהוּ כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת דְּרָבּוּ,

לשון הקודש

שְׁמַשְׁיִים שֶׁל הָעָם הַקְדוּשׁ. בְּסִפְרוּ שֶׁל
שְׁלֹמֹה עַל אֱלֹו הַגּוֹפִים כְּתוּב, (דניאל יב)
וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְר יִקְיֻצּוּ אֵלֶּה וְגו'
וְאַלֶּה וְגו'. בֵּין צַדִּיקִים בֵּין רָשָׁעִים –
יְקוּמוּ, וְעַל זֶה כְּתוּב בָּהֶם בְּאַרְחַס סְתוּם –
וְרַבִּים, וְלֹא כְּתוּב מִי אֱלֹו.

וּמַשּׁוּם כָּל זֶה, אַף עַל גַּב שְׁאַמְרֵנוּ
שֶׁנִּשְׁכְּרוּ – לֹא בְּה. שְׁחֲרִי אֵין לָנוּ גּוֹף
מֵאַלּוּ שְׁלֹא יְקוּמוּ מִדּוֹר הַמְּבּוּל וְדוֹר

בְּלִי רוּחַ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עֲלֵיהֶם
וְשׁוֹלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ שְׁנוּשֶׁבֶת בְּגֵן עֵדֶן,
וַיְקוּמוּ עַל עֲמָדָם וַיְהִיו שְׁמַשְׁיִים לְצַדִּיקִים
שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה. וְאַלּוּ יְמוֹתוֹ בְּמִקְדָּם,
וְאַחֲרַ כֵּךְ יְקוּמוּ לָהֶם, וְעַל זֶה כְּתוּב (קהלת
ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר מֵתוֹ,
מִזְמַן קְדָמוֹן.

בְּאַשְׁרֵר יְקוּמוּ, יִדְּעוּ אֶת קוֹנֵם יְדִיעָה
שְׁאִינְהָ בְּרוּרָה בְּשָׂאָר בְּנֵי אָדָם, וְאַלּוּ

מִחֲבָלִין הֵחֹא שְׂיִיפָא. בְּגִין כֶּךָ אֲתַעֲנִשׁוּ. אוֹף הָכָא
כָּל אֵינֹן דִּלָּא זָכוּ לְבָנִין, לִית לֹון חוּלְקָא בְּהֵחֹא
עֲלָמָא עַד דְּמִתְתַּקְנָן. וְאַפִּילוּ לְחַמְשִׁין דְּרִין אַהֲדַר
לֹון קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא כְּמָה דְּאַתְמַר. פְּקוּדָא לְחֵלּוּץ
אֵת יְבָמָתוֹ, הֵא אֲתַמַּר הוּאִיל וְלִית רְעוּתָא דְּהָאִי אוּ
דְּהָאִי, וְלֹא אֲתַתְּקֵנָן בְּחִיבּוֹ, אֵית לְחֵלּוּץ.

וְאִי תִימָא בְּאַתָּר דְּשַׁרְיִין חַיִּים אֵית סְנַדְל בְּשַׁפִּירו
דְּתִקּוּנָא דְּרַגְלִין, דְּכִתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) מַה יָּפוֹ
פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נָדִיב וְגו' בְּגִין דְּדָא אִיהוּ אַתָּר
דְּשַׁרְיִין בֵּיה חַיִּים. וּבְאַתָּר דְּשַׁרְיָא בֵּיה מוֹתָא לִית
סְנַדְל כָּלָל, בְּגִין דְּאִיהוּ סְטָרָא דְלִית בֵּיה תִקּוּנָא
דְּרַגְלִין דְּבַר נָשׁ. וּבְגִין כֶּךָ לִית בֵּיה סְנַדְל. וְכָל אֵינֹן
סְטָרִין דְּמִתְפַּשְׁטִין מִנִּיה, כּוּלְהוּ מְשַׁנְיִין רַגְלִין עַד
דְּאַשְׁתַּנִּי כְּרַגְלָא דְּתַרְנַגּוּלָא.

לשון הקודש

וְאִם תֹּאמַר, בְּמָקוֹם שְׂמֻצּוּיִם חַיִּים יֵשׁ
סְנַדְל בִּיפִי שֶׁל תִּקּוּנֵי הַרְגָּלִים, שְׂכַתוֹב
(שִׁיר הַשִּׁירִים ז) מַה יָּפוֹ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת
נָדִיב וְגו', מִשּׁוֹם שְׂזוּה הוּא מָקוֹם
שְׂמֻצּוּיִם בּוֹ חַיִּים. וּבְמָקוֹם שְׂמֻצּוּה בּוֹ
מִיתָה אֵין סְנַדְל כָּלָל, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא צַד
שְׂאִין בּוֹ תִקּוּן שֶׁל רַגְלֵי בְּנֵי אָדָם, וּמִשּׁוֹם
זֶה אֵין בּוֹ סְנַדְל. וְכָל אֵלּוֹ הַצְּדָדִים
שְׂמִתְפַּשְׁטִים מִמֶּנּוּ, כֻּלָּם מְשַׁנִּי רַגְלִים עַד
שְׂמִשְׁתַּנָּה כְּרַגְלֵי הַתְּרַנַּגּוּל.

הַפְּלָגָה, וַיִּשְׁבְּרוּ כְּמִקְדָּם. דוֹר הַמַּבּוּל מַה
כְּתוּב בָּהֶם? בִּי הַשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֶת
דְּרָכּוֹ, מִשְׁחִיתִים אוֹתוֹ אִיבָר. מִשּׁוֹם זֶה
נַעֲנִשׁוּ. אַף כָּאן, כָּל אֵלּוֹ שְׂלָא זָכוּ לְבָנִים,
אֵין לָהֶם חֵלֶק בְּאוֹתוֹ עוֹלָם עַד
שְׂמִתְתַּקְּנִים. וְאַפִּילוּ לְחַמְשִׁים דּוֹרוֹת
מִחֲזוּר לָהֶם תְּקַדּוּשׁ בְּרִידָּהּ הוּא, כְּמוֹ
שְׁנֵת־בָּאָר. מִצּוּה לְחַלֵּץ אֶת יְבָמָתוֹ, הָרִי
נִתְבָּאָר הוּאִיל וְאֵין רְצוֹן שֶׁל זֶה אוּ שֶׁל
זֶה וְלֹא נִתְקַן בְּחִיבּוֹת, יֵשׁ לְחַלֵּץ.

מִלְכֶּת שָׁבָא כְּתִיב (מלכים א' י') **וַתָּבֵא לְנַפְתּוֹ בְּחִידוֹת,**
חֶדָּא דְּעָבִיד לְרַגְלֵי סַנְדְּלָא דְּסִטְרָא
אוּחְרָא. מָה כְּתִיב (מלכים א' י') **וַיֵּגֶד לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל**
דְּבָרֶיהָ, וְלֹא כְּתִיב וַיַּעַשׂ לָהּ. גָּלִי לָהּ רָזָא וְלֹא
אַצְטְרִיד לְמַעַבְדָּא לָהּ סַנְדְּלָא, דְּלֹא אִוְרָחָא לְהֵאֵי
סִטְרָא בְּהֵאֵי.

וּבְגִין כֶּךָ מָאן דְּחָמִי בְּחַלְמִיָּה דִּיהֲבִין לִיה סַנְדְּלִין
לְרַגְלֵי, וְדָאֵי חֵיִין אֶתְמַסְרִין לִיה. וּמָאן דְּחָמִי
דְּאַעְדֵּן מִנִּיה סַנְדְּלָא, בְּדִינָא סִטְרָא אוּחְרָא יִתְמַסֵּר,
אִי לֹא יִתּוּב. וְעַל דָּא אֵית לְאַשְׁלַפָּא לְהֵאֵי וּלְמִיּהֵב
לִיה גּוֹ עֲפָרָא, רָזָא דָּא סַנְדְּלָא דְּאִיתּוּ רַגְלִי בֵּיתָא לֹא
תִּשְׁלוּף, בְּגִין דְּלֹא לְאַעְדָּאָה מִנִּיה. אֲבָל אִיצְטְרִיד
סַנְדְּלָא אַחְרָא לְמִשְׁלַף מִנִּיה, וּכְמָה אֵינוֹן.

אַלִּין מְאִרֵי תְרִיסִין בְּהָהוּא סִטְרָא דְּמִתְכַּנְפִּי תַּמָּן
לְאַנְעֵלָא הָהוּא סַנְדְּלָא לְהָהוּא סִטְרָא, וְלֹא

לשון הקודש

לו סַנְדְּלִים לְרַגְלֵי, וְדָאֵי שְׁחִיִּים נִמְסְרוּ
 לוֹ. וּמִי שְׂרוּאָה שְׂפּוֹשְׁטִים מִמֶּנּוּ סַנְדְּלִי,
 בְּדִין צַד הָאֲחֵר יִמָּסֵר אִם לֹא יָשׁוּב. וְעַל
 זֶה יֵשׁ לְשַׁלֵּף לָזֶה וּלְתַת אוֹתוֹ תוֹךְ עֲפָר,
 סוּר זֶה סַנְדְּלִי שְׂהוּא רַגְלִי בּוֹ לֹא יִשְׁלַף,
 כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסּוּר מִמֶּנּוּ. אֲבָל צְרִיךְ סַנְדְּלִי
 אַחֵר לְשַׁלֵּף מִמֶּנּוּ, וּכְמָה הֵם.

אלו בְּעָלֵי מַגְנִים בְּאוֹתוֹ צַד שְׂמִתָּאֶסְפִּים

בְּמִלְכֶּת שָׁבָא כְּתוּב (מלכים-א' י') **וַתָּבֵא**
לְנַפְתּוֹ בְּחִידוֹת, אַחֵר שְׁעָשָׂה לְרַגְלֵי
סַנְדְּלִי שֶׁל הַצֶּד הָאֲחֵר. מָה כְּתוּב? (שם)
וַיֵּגֶד לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל לְבָבָהּ [דְּבָרֶיהָ],
וְלֹא כְּתוּב וַיַּעַשׂ לָהּ. גָּלִי לָהּ הַסּוּר וְלֹא
הָצְטְרַךְ לַעֲשׂוֹת לָהּ סַנְדְּלִי, שְׂאִין דְּרַךְ
לְאוֹתוֹ צַד בְּזֶה.

וּמִשּׁוּם זֶה מִי שְׂרוּאָה בְּחַלּוּמוֹ שְׁנוּתָנִים

יְבָלִין. אַחֲדֵר לְגִפִּיָּה הֵהוּא מִיתָא וְקָא טָעִין עָלֶיהָ
קָמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיחָם עָלֶיהָ. וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חָם עָלֶיהָ.

וּבְגִין הֵהוּא סְנַדְלָא, אַחֲדֵר לְהֵהוּא אַתָּר אַרְבַּעִין
יּוֹמִין וְאַתְעָדִי מֵהֵהוּא מִיתָא וְכָל אֵינוֹן מְאָרִי
תְּרִיסִין דִּילִיָּה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְחִיב לִיָּה עוֹנְשָׁא
וּפָרִיק לִיָּה, אֲבָל לָא עָאֵל גּוּ מְקַדְשָׁא. וְאַתָּר
מִתְתַּקְנָא לְחוּ לְבָר מְגֻנָּתָא דְעֵדֹן וְתַפְּנוֹן קִיִּימִין וְאוּדֹן
וּמִשְׁבַּחַן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְחֲמָאן לִיָּה מִרְחִיק
וְהֵהוּא נִהִירוּ דְעֵרוֹנָא דְצַדִּיקִיָּא בְּגֻנָּתָא דְעֵדֹן וְאִכְסָפוּ
בְּעוֹבְדִין. וּפְאִין אֵינוֹן צַדִּיקִיָּא בְּעִלְמָא דִּין וּבְעִלְמָא
דְּאֵתִי. (עד כאן מההשמטות).

אַרְבַּעִים יָפְנוּ לֹא יוֹסִיף וְגו', (דברים כה) פְּקוּדָא דָּא
לְהִלְקוֹת לְרָשָׁע, דְּאִיָּהוּ סְמָאֵל, דְּעֵתִיד
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחְאָה לִיָּה חֲמוּשִׁין מְחָאן. בְּגִין

לשון הקודש

הַמְּקַדֵּשׁ. וּמְקוֹם מִתְקַן לָהֶם מַחוּזִין לְגִין עֵדֹן,
וְשֵׁם עוֹמְדִים וּמוֹדִים וּמִשְׁבַּחִים לְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְרוֹאִים אוֹתוֹ מִרְחוֹק וְאֵת אוֹתוֹ
הָאוֹר שֶׁל עֵדֹן הַצַּדִּיקִים שֶׁבָּגֵן עֵדֹן
וּמִתְפִּישִׁים בְּמַעֲשֵׂיהֶם. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצַּדִּיקִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. (ע"כ מההשמטות).

אַרְבַּעִים יָפְנוּ לֹא יוֹסִיף וְגו' (דברים כה).
מִצְוָה זוֹ לְהִלְקוֹת הָרָשָׁע, שֶׁהוּא סְמָאֵל,

שֵׁם לְהַנְעִיל אוֹתוֹ סְנַדְל לְאוֹתוֹ צַד, וְלֹא
יְכוּלִים. חוּזֵר אֲצֵל אוֹתוֹ מֵת וּבָא בְּטַעֲנוֹת
עָלָיו לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחוּם עָלָיו,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָם עָלָיו.

וּמִשּׁוֹם אוֹתוֹ סְנַדְל חוּזֵר לְאוֹתוֹ מְקוֹם
אַרְבַּעִים יָמִים וְסָר מֵאוֹתוֹ מֵת, וְכָל אֱלוֹ
בְּעָלֵי מַגְנִים שָׁלוּ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן
לּוֹ עֹנֶשׁ וְגוֹאֵל אוֹתוֹ, אֲבָל לֹא נִכְסֵם תּוֹךְ

דְּעֵבֶד גְּרָמִיָּה אֱלֹהֵי. יִיְתִי יַחֲדָא, דְּמִיִּיחֲדָן בֵּיה
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹמָא, בְּכ"ה אֲתָנוּן, וְיִמְחִי בְּחֹן, לְמָאן
 דְּשִׁוֵּי גְרָמִיָּה אֱלֹהֵי, וְלֹא אִיהוּ אֱלָא עֶבֶד מְטוּנָף.
 וְאֵלִין דְּסָרְחוּ בְּה' תַּקִּין לֹון קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, (לְמַחְזָה)
 בִּיז"ד ה"א וְא"ו, דְּאִינוּן אַרְבַּעִים חֲסֵר חַד. וּבְהֵאִי
 שְׁמָא, מָחָא קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עֲשָׂרָה מִכְתָּשִׁין
 לְאָדָם. וְעֲשָׂרָה לְחֹה. וְעֲשָׂרָה לְנַחֲשׁ. וְתִשְׁעָה
 לְאַרְעָא. בְּגִין דְּכָלְהוּ סָרְחוּ בְּאֵת ה'. וּבְגִין דָּא, (בְּרֵאשִׁית
 א) בִּי עֲשִׂיתָ זֹאת. (ע"ב).

בִּי יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן אֵין לוֹ וְגו',
 יִבְמָה יָבֵא עָלֶיהָ וּלְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְמָה. (דְּבָרִים
 כה) פְּקוּדָא דָּא, לְיָבִם אִשָּׁת אָח דְּאִשָּׁת אָח אִיהִי ד',
 וְעַם א"ח אִיהִי אֶחָד. וְאִם חָם וְשָׁלוֹם לְבִיהָ לֹא אִיהוּ,
 לְמִיִּיתִי אָח עַל ד', דְּאִיהִי אֶתְתִּיָּה בֵּית זִוְגִיָּה דְּא"ח,

לשון הקודש

עֲשֵׂר לְנַחֲשׁ וְתִשְׁעָ לְאַרְיָן, מִשּׁוּם שְׁכָלָם
 סָרְחוּ בָּאוֹת ה'. וְלָכֵן (בְּרֵאשִׁית א) בִּי עֲשִׂיתָ
 זֹאת.

בִּי יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן
 אֵין לוֹ וְגו', יִבְמָה יָבֵא עָלֶיהָ וּלְקַחְתָּהּ לוֹ
 לְאִשָּׁה וְיִבְמָה (דְּבָרִים שם). מִצְוָה זוֹ לְיָבִם
 אִשָּׁת אָח. שְׂאִשָּׁת אָח הִיא ד', וְעַם א"ח
 הִיא אֶחָד. וְאִם חָם וְשָׁלוֹם שִׁלְבוּ אִינוּ
 לְהִבְיָא אָח עַל ד', שְׁהִיא אִשָּׁתוֹ וּבֵית זִוְגוֹ

שְׁעֵתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכּוֹתוֹ
 חֲמִשִּׁים מִכּוֹת, מִשּׁוּם שְׁעִשָּׂה עֲצָמוֹ אֱלֹהֵי.
 יָבֵא הַיָּחִיד שְׁמִינִידִים בּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם
 בְּכ"ה אוֹתִיּוֹת, וְיִבְהֵ בָּהֶם אֵת מִי שְׁשָׁם
 עֲצָמוֹ אֱלֹהֵי. וְאִינוּ אֱלָא עֶבֶד מְטוּנָף. וְאֵלֹו
 שְׁסָרְחוּ בְּה', תַּקִּין לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 (לְחֹה) בִּיז"ד ה"א וְא"ו, שְׁהֶם אַרְבַּעִים
 חֲסֵר אַחַת. וּבִשְׁם זֶה מִכָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עֲשֵׂר מִכּוֹת אֵת הָאָדָם וְעֲשֵׂר לְחֹה,

עֶבֶד פְּרוּדָא, וְעָאֵל סָמְאֵל אֵל אַחֵר בְּאַמְצָעִיתָא,
וְאַתְמַר בֵּיהּ, (בראשית לח) וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי וְגו',
דְּאַסְתִּלַּק קוּצָא דְאֵת ד' מִן אַחֵד. וּבְגִין דָּא, וְהָיָה
אִם בָּא אֶל אִשְׁתִּי אַחִיו וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי נָתַן זֶרַע
לְאַחִיו. וְהִשְׁחַתַּת זֶרַעָא, מִנֵּעַ מִיָּה פְמָה בְּרַבָּאן,
וּפְרוּדָא דִּיחֻדָּא. וּבְגִין דָּא וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע
בְּעֵינֵי ה' וַיְמִיתֵהוּ ה'.

וַיִּחְוֹדָא דְאֵח עִם ד' בְּצַדִּיק. וּבְעֵז בְּגִין דְּאַתְתִּקֵּף
עַל יִצְרֵיהּ, אֶקְרִי צַדִּיק. וְהָאִי אִיהוּ בּוֹעִז,
ב"ו ע"ז, תְּקִיף בִּיצְרֵיהּ. (איוב לג) הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל אֵל
פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר, וְדָא יח"ו (דף רפ"א ע"א) דְּכִלְיָן תִּלַּת
אַתּוּן (ס"א אַבְהֵן) בְּצַדִּיק, לִיָּבִם ה'.

וּבִינָה בֵּן י"ה, בְּגִינָה אַתְמַר, (רות ד) וְזֹאת לְפָנִים
בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה לְקַיִים

לשון הקודש

ה'.

וַיִּחְוֹד שֶׁל אֶח עִם ד' בְּצַדִּיק. וּבְעֵז מְשׁוּם
שֶׁהַגָּבֵר עַל יִצְרוֹ נִקְרָא צַדִּיק. וְזֶהוּ
בּוֹעִז, ב"ו ע"ז, תְּקִיף בִּיצְרוֹ. (איוב לג) הֵן כָּל
אֱלֹהִים יִפְעַל אֵל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר, וְזֶה
יח"ו שֶׁפְּלוּלוֹת שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת (אֲבוֹת)
בְּצַדִּיק, לִיָּבִם ה'.

וּבִינָה - בֵּן י"ה, בְּגִלְגָּלָה נֶאֱמַר (רות ד)

שֶׁל א"ה, הוּא עוֹשֶׂה פְּרוּד, וְנִכְנָס סָמְאֵל,
אֵל אַחֵר, בְּאַמְצָע, וְנֶאֱמַר בּוֹ (בראשית לח)
וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי וְגו', שֶׁהִסְתַּלַּק קוּץ
שֶׁל אוֹת ד' מִן אַחֵד. וּמְשׁוּם זֶה, וְהָיָה אִם
בָּא אֶל אִשְׁתִּי אַחִיו וְשַׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי
נָתַן זֶרַע לְאַחִיו. וְהִשְׁחַתַּת הַזֶּרַע מִנֵּעָה
מִמֶּנּוּ פְמָה בְּרַבּוֹת וּפְרוּד הַיְחֻד. וְלִכְּן
וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה' וַיְמִיתֵהוּ

כָּל דְּבָר. הָכָא קָא רָמְיז שְׁנוֹי הַשֵּׁם, וְדָא מִצַּפִּין
הָכָא, וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל. וְדָא שְׁנוֹי מְקוֹם, אֱהִי"ה,
אֵיחָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. יֵה"ו, אֵיחָו אֱהִי"ה, וְדָא
שְׁנוֹי מְקוֹם. שְׁנוֹי מַעֲשֵׂה, אֲדָנִי, א' אֱהִי"ה, י' יְהוּה,
תְּרוּוֹיְיָהוּ מִשְׁתַּנִּים בְּאֲדָנִי.

וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל, הַתְּעוּדָה, אֵימָא עֲלָאָה,
(ישעיה ח) צוֹר תְּעוּדָה חֲתוּם תוֹרָה בְּלִמּוּדֵי.
אֵיחָו חוֹתָם דְּעֲלָמָא, חוֹתָם דְּשָׁמַיָא וְאַרְעָא. עַל
הַתְּמוּרָה, שְׂכִינְתָא תַּתָּא. בְּאֵן אֲתֵר אֲתִטְמֶרֶת.
בְּעוֹלִימָא דִּילָהּ, מְטֵרוֹן, וְיִשְׁנָה תַּמָּן, אֵיחָי מִשְׁנָה.
וְאָדָם דְּאֲתֵמַר בֵּיהּ (ישעיה מד) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת
בֵּית, (איוב יד) מִשְׁנָה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ.

וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִירֵי מִתְּנִיתִין, לֹא כְּשֶׁאֲנִי נִכְתָּב
אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב יְהוּה, וְנִקְרָא

לשון הקודש

הַעֲלִיזָה, (ישעיה ח) צוֹר תְּעוּדָה חֲתוּם תוֹרָה
בְּלִמּוּדֵי. הוּא חוֹתָם הָעוֹלָם, חוֹתָם הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. עַל הַתְּמוּרָה – שְׂכִינְתָא תַּחֲתוֹנָה.
בְּאֵיזוֹה מְקוֹם הַתְּחַבְּאָה? בְּעֲלָם שְׁלָה,
מְטֵרוֹן, וְיִשְׁנָה, שֵׁם הִיא מִשְׁתַּנָּה. וְאָדָם
שְׁנַאמֶר בּוֹ (שם מד) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת
בֵּית, (איוב יד) מִשְׁנָה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ.
וְלִכְן פֶּרֶשׁוּהָ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא כְּשֶׁאֲנִי

וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַנְּאוּלָה וְעַל
הַתְּמוּרָה לְקִיָּם כָּל דְּבָר. בְּאֵן רוֹמְזוֹ שְׁנוֹי
הַשֵּׁם, וְזֶה מִצַּפִּין בְּאֵן, וְזֹאת לְפָנִים
בְּיִשְׂרָאֵל. וְזֶה שְׁנוֹי מְקוֹם, אֱהִי"ה, אֵיחָ
מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. יֵה"ו הוּא אֱהִי"ה,
וְזֶה שְׁנוֹי מְקוֹם. שְׁנוֹי מַעֲשֵׂה, אֲדָנִי, א'
אֱהִי"ה, י' יְהוּה, שְׁנִיָּהֶם מִשְׁתַּנִּים בְּאֲדָנִי.
וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל. הַתְּעוּדָה – אִם

אֲדֹנָי. וְהָא כְּתִיב (מלאכי ג) אֲנִי יי' לֹא שְׁנִיתִי. בְּכַתִּיבָה
 לֹא אֲשַׁתְּנִי, אֲבָל בְּקִרְיָאָה אֲשַׁתְּנִי. דְּכַתִּיבָה דְּאִיהוּ
 אֲתֵרִיָּה, לֹא אֲשַׁתְּנִי. בְּקִרְיָאָה דְּאִיהוּ לְבַר מֵאֲתֵרִיָּה,
 אֲשַׁתְּנִי. (שמות כג) הִשְׁמַר מִפְּנֵיו וְשָׁמַע בְּקוֹלוֹ אֶל תִּמְר
 בּוֹ. בְּגִין דְּשִׁפְחָה דִּילִיָּה אֲדֹנָי, שָׁמָּה בְּשֵׁם
 מְטְרוֹנִיתָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיה אֲשַׁתְּנִי, בְּגִין
 דְּאִיהוּ נַעַר. בֵּיה רָזָא (רוחָא) (אִיּוֹב לג) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוֹמִיו.
 אֲבָל שְׂכִינְתָּא אֲצֵל קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
 מִשְׁתַּנֵּית, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבָּה לֹא
 אֲשַׁתְּנִי, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מלאכי ג) אֲנִי יי' לֹא שְׁנִיתִי,
 אֲנִי שְׂכִינְתָּא. יי', עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא. שְׁלַף אִישׁ
 נִעְלוֹ, דָּא סְנַדְלָפוֹן, סְנַדְל אִיהוּ לְגַבִּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְנַעַל לְגַבִּי שְׂכִינְתָּא. אֲבָל תַּפְאֶרֶת, דְּכָלִּיל
 שִׁית סְפִירָן, אִיהוּ גּוּפָא לִיחֻז'ה. וּמַלְכוּת, גּוּפָא
 לְשְׂכִינְתָּא, דְּאִיהוּ אֲדֹנָי.

לשון הקודש

וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹ מִשְׁתַּנֵּה, מְשׁוּם
 שְׁהוּא נַעַר. בּוֹ סוּד (רוח) (אִיּוֹב לג) יָשׁוּב לִימֵי
 עֲלוֹמִיו.

אֲבָל שְׂכִינָה אֲצֵל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
 מִשְׁתַּנֵּה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מִשְׁתַּנֵּה
 אֵלֶיהָ, זֶהוּ שְׁכָנוֹת אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי. אֲנִי
 – הַשְׂכִּינָה. ה' – הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי. שְׁלַף
 אִישׁ נִעְלוֹ – זֶה סְנַדְלָפוֹן, סְנַדְל הוּא

נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא. בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב
 יְהוָה, וְנִקְרָא אֲדֹנָי. וְהָרִי כְּתוּב (מלאכי ג)
 אֲנִי ה' לֹא שְׁנִיתִי. בְּכַתִּיבָה לֹא מִשְׁתַּנֵּה,
 אֲבָל בְּקִרְיָאָה מִשְׁתַּנֵּה. שְׂכַתִּיבָה שְׁהוּא
 מְקוּמוֹ, לֹא מִשְׁתַּנֵּה. בְּקִרְיָאָה שְׁהוּא
 מְחוּזִין לְמְקוּמוֹ, מִשְׁתַּנֵּה. (שמות כג) הִשְׁמַר
 מִפְּנֵיו וְשָׁמַע בְּקוֹלוֹ אֶל תִּמְר בּוֹ. מְשׁוּם
 שְׁשִׁפְחָה שְׁלוֹ אֲדֹנָי, שָׁמָּה בְּשֵׁם הַמַּלְכָּה,

וְנִגְשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים וְחִלְצָה נַעַלָּו
 מֵעַל רַגְלָו וְגו'. (דברים כה) פִּקּוּדָא דָּא, לְחִלּוּץ.
 וְהָאִי אִיהוּ חֲלִיצַת רוּחָא מִתְּהוּא גּוּפָא, דְּבִעֵי
 לְאַנְהָגָא עֲמִיה בָּאָה, וְתִהוּא קְשִׁירָא דְאַחֲוָה דְעַם
 אַחֲוָה מִתִּיר מִיָּנִה, וְתִהוּא רוּחָא אָזִיל נַע וְנָד, עַד
 דְּאַשְׁבַּח פְּרוּקָא. הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (ויקרא כה) אוֹ דֹדוֹ
 אוֹ בֶן דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ מִשְׁאֵר בָּשָׂרוֹ וְגו'. וְאִי לֹא
 אֲשַׁבַּח, וְהַשִּׁיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל. כְּאוֹרַח דְּאָזִיל מֵאַתָּר
 לְאַתָּר, אוֹ כְּעֶבֶד דְּאָזִיל בְּשִׁלְשֻׁלַת עַל צִנְאָרִיָּה, עַד
 דְּאַשְׁבַּח פְּדִיּוֹן מַאֲדוֹן דִּילִיָּה עַל חוֹבִיָּה. וְוִי לְמֵאן
 דָּלֹא אָנָּה בֶן לְמִפְּרָק יִתִּיָּה.

וְאֵלֵיהּ וּרְבֵנָן וּמֵאֲרֵי מְתִיבְתָּאן, הָכָא רְמִיז, אִין
 חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֶסּוּרִין. דְּאִיהּ

לשון הקודש

רוּחַ הוֹלֶכֶת נַע וְנָד עַד שְ�מוּצָאת גּוּאָל.
 זֶהוּ שְׁכִנְתּוֹב (ויקרא כה) אוֹ דֹדוֹ אוֹ בֶן דֹּדוֹ
 יִגְאָלֶנּוּ אוֹ מִשְׁאֵר בָּשָׂרוֹ וְגו'. וְאִם לֹא
 מַצָּא - וְהַשִּׁיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל. כְּאוֹרַח
 שְׁהוּלָד מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, אוֹ כְּעֶבֶד שְׁהוּלָד
 בְּשִׁלְשֻׁלַת עַל צִנְאָרוֹ עַד שְ�מוּצָא פְּדִיּוֹן
 מַאֲדוֹנוֹ עַל חֲטָאוֹ. אוֹי לְמִי שְׁלֹא הִנִּיחַ בֶּן
 לְגֵאָל אוֹתוֹ.

וְאֵלֵיהּ וּחֲכָמֵי וּבַעֲלֵי הַיְשִׁיבוֹת, כָּאֵן

לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנַעַל לְשְׁכִינָה. אָבֵל
 תַּפְאֲרָת, שְׁכּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, הוּא גּוּף
 לִיהו"ה. וּמַלְכוּת גּוּף לְשְׁכִינָה, שְׁהוּא
 אֲדָנִי.

וְנִגְשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים
 וְחִלְצָה נַעַלָּו מֵעַל רַגְלָו וְגו'. מַצָּוָה זֹו
 לְחִלּוּץ, וְזוּהִי חֲלִיצַת רוּחַ מֵאוֹתוֹ גּוּף,
 שְׁצָרִיךְ לְהִנָּה עִמּוֹ בָּאָה, וְאוֹתוֹ קְשִׁר
 הָאַחֲוָה שְׁעַם אַחֲוֵי מִתִּיר מִמֶּנּוּ, וְאוֹתָהּ

קָשׁוּר בְּקִשּׁוֹרָא דְתַפְלִין דִּידָּהּ, וְאָסוּר בְּתַפְלִין דִּירִישָׁא,
כִּד לִית (לִיה) בֶּן לְמִפְּרָק לִיה, מִסְטָרָא דְבֶן י"ה.
בְּהֵהוּא קָשִׁירוּ אִיהוּ אַח חָבוּשׁ וְאָסוּר, דְּלִית לִיה רְשׁוּ
לְמִפְּרָק ית גְּרָמִיָּה, דְּאִיהוּ ד' עֲצָמוּ דְאַח, (בראשית ב) עֲצָם
מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ לְגַבִּיָּה, בְּקַרְקֶפְתָּא דְתַפְלִין דִּירִישָׁא.
וּבִשְׂר מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ מִסְטָרָא דְלִבָּא.

וְלֹא לְמִנְגָּא אָמַר קֹדֶשׁא בְּרִידָּהּ הוּא, כָּל הָעוֹסֵם
בַּתּוֹרָה וּבְגִמְלוֹת חֲסָדִים וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצָּבוּר,
מַעֲלָה אֲנִי עָלָיו כְּאֵלּוּ פָּדָאנִי לִי וּלְבָנִי מִבֵּין הָעוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכַמָּה בְּנֵי נָשָׂא דְקָא מִשְׁתַּדְּלִי
בְּאוֹרֵייתָא, וְעוֹבְדֵי גִמְלוֹת חֲסָדִים, וּמִצְלִין, וְלֹא
אֶתְפָּרֵק קֹדֶשׁא בְּרִידָּהּ הוּא וּשְׂכִינְתָּיה וְיִשְׂרָאֵל. אֵלָּא
דִּישְׁתַּדְּל בְּאוֹרֵייתָא, לְחֵבֶר יִתָּה בְּקוֹדֶשׁא בְּרִידָּהּ הוּא.
וּגִמְלוֹת חֶסֶד, הָא אוֹקְמוּהָ, דְּהָא אֵין חֶסֶד אֵלָּא

לשון הקודש

וְלֹא לְחֶנֶם אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל
הָעוֹסֵם בַּתּוֹרָה וּבְגִמְלוֹת חֲסָדִים
וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצָּבוּר, מַעֲלָה אֲנִי עָלָיו
כְּאֵלּוּ פָּדָאנִי לִי וּלְבָנִי מִבֵּין הָעוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם
שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְעוֹשִׂים גִּמְלוֹת
חֲסָדִים וּמִתְפַּלְלִים, וְלֹא נִגָּאֵל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ וְיִשְׂרָאֵל. אֵלָּא
שִׁישְׁתַּדְּל בַּתּוֹרָה לְחֵבֶר אוֹתָהּ עִם

רְמוּזוֹ אֵין חָבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוּ מִבֵּית
הָאָסוּרִים. שֶׁהוּא קָשׁוּר בְּקִשּׁוֹר שֶׁל תַּפְלִין
שֶׁל יָד, וְאָסוּר בְּתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, כְּשֶׁאֵין
(לו) בֶּן לְגֵאֵל אוֹתוֹ מִצֵּד שֶׁל בֶּן י"ה.
כְּאוֹתוֹ קָשֶׁר הוּא אַח חָבוּשׁ וְאָסוּר, שֶׁאֵין
לוֹ רְשׁוּת לְגֵאֵל אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא ד' עֲצָמוֹ
שֶׁל אָח. (בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ
אֵלּוּ בְּקַרְקֶפֶת שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ,
וּבִשְׂר מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ מִצֵּד הַלֵּב.

הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, דְּכָל פְּקוּדֵי דְעָבִיד, לְמַפְרָק בְּהוֹ
שְׁכִינְתִּיהָ, וּבְהָא עָבִיד חֶסֶד עִם קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.

מָאן דְּגָמִיל חֶסֶד בְּשְׁכִינְתִּיהָ, עִם קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
גָּמִיל. בְּגִין דְּבַד חָבוּ יִשְׂרָאֵל, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא הָוָה בָּעֵי לְיִסְרָא לֹון, אִימָא הָוֹת רְבִיעָא עֲלֵיהּ,
עַד דְּנִפְקוּ לְתַרְבּוּת רָעָה. קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מַה
עָבִיד. תְּרִיךְ בְּנֵי מַלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא. וְאִיהוּ אוֹמֵי,
דְּלֹא יַהְדֵּר לְאַתְרֵיהָ, עַד דְּמִטְרוֹנִיתָא אֶתְהַדְרַת
לְאַתְרָהּ. וּמָאן דְּהַדְרַת בְּתִשּׁוּבָה, וְגָמִיל חֶסֶד
בְּשְׁכִינְתָּא, וּבְכָל אוֹרֵייתָא וּבְפְקוּדֵי דִילָהּ, וְלֹא אִיהוּ
(אִידֵּהוּ) אֵלֹא לְמַפְרָק שְׁכִינְתָּא, דָּא עָבִיד חֶסֶד עִם קוֹנוֹ,
וּבְאִילוּ פָּרִיק לִיה וּלְשְׁכִינְתִּיהָ וּלְבָנָיו.

אָמַר אֵלֵיהּ וְכָל רָאשֵׁי מְתִיבְתָּאן, רַעֲיָא מְהִימְנָא,
אַנְתָּ הוּא הָאִי בַר נָשׁ, אַנְתָּ הוּא בַר מִן

לשון הקודש

שִׁנְיָא לְתַרְבּוּת רָעָה. מַה עָשָׂה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא? גֵּרַשׁ אֶת בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמְלָכָה,
וְנִשְׁבַּע שְׁלֹא יַחְזוֹר לְמִקְוָמוֹ עַד שֶׁהַמֶּלֶכָה
תִּחְזוֹר לְמִקְוָמָהּ. וּמִי שֶׁחֲזוֹר בְּתִשּׁוּבָה
וְגוֹמֵל חֶסֶד עִם הַשְּׁכִינָה וּבְכָל הַתּוֹרָה
וּבְמִצְוֹתֶיהָ, וְלֹא הִיא (הוּא) אֵלֹא לְגַאֵל אֶת
הַשְּׁכִינָה, זֶה עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם קוֹנוֹ, וּבְאִילוּ
נָאֵל אוֹתוֹ וְאֶת שְׁכִינְתּוֹ וְאֶת בְּנָיו.

אָמַר אֵלֵיהּ וְכָל רָאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת, רוּעָה

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְגָמִילוֹת חֶסֶד הָרִי
פְּרִשׁוּהָ, שֶׁהִרִי אֵין חֶסֶד אֵלֹא הַמִּתְחַסֵּד
עִם קוֹנוֹ, שְׁכָל הַמִּצְוֹת שֶׁעָשָׂה, לְגַאֵל בּוֹ
שְׁכִינְתּוֹ, וּבְזֶה עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא.

מִי שֶׁגּוֹמֵל חֶסֶד עִם שְׁכִינְתּוֹ, הוּא גּוֹמֵל
עִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשּׁוֹם שֶׁבְּשִׁחְטָאוֹ
יִשְׂרָאֵל וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה רוּעָה
לְיִסְרָם, הָאֵם הִיטָה רוּבָצֶת עֲלֵיהֶם, עַד

מִלְכָּא וּמִטְרוֹנִיתָא, דְּאַשְׁתַּדְלוּתָא דִּילָךְ לְגַבִּי קֳדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לָאוּ כִּמְאֵן דְּעֵבִיד חֶסֶד עִם קוֹנוֹ, אֶלָּא
כִּבְרָא דְּמַחֲוִיב לְשׁוּיָיָה גְּרָמִיָּה וְתוֹקֶפִיָּה לְמַפְרָק
אָבָא וְאִמָּא, וּמָסַר גְּרָמִיָּה לְמִיתָה עָלֵיהּ. דְּמֵאֵן
דְּלֹאוּ אִיהוּ בְּרָא דְּמִלְכָּא, וְעֵבִיד טִיבוּ עִם מִלְכָּא וְעִם
מִטְרוֹנִיתָא, וְדָאִי הָאִי אֶתְחַשִּׁיב דְּעֵבִיד חֶסֶד עִם קוֹנוֹ.

קָם רַעֲיָא מְהִימָנָא, וְאַשְׁתַּטַּח קָמִי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וּבִבְכָה, וְאָמַר בֵּן יְהֵא רַעְוָא דִּילִיָּה, דִּיחֲשִׁיב לִי
כְּבֵר, דְּעוֹבְדִין דִּילִי לְגַבִּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיה
יְהוֹן לְגַבִּיָּה כִּבְרָא דְּאַשְׁתַּדְל בְּחוּן בְּתֵר אָבוּי וְאִמִּיָּה,
דְּרַחֲמִים לֹון יִתִּיר מִגְּרָמִיָּה וְנִפְשִׁיָּה רוּחִיָּה וְנִשְׁמָתִיָּה,
וְכָל מַה דְּהָזָה לִיָּה הָזָה חָשִׁיב לֹון לְאִין, (דף קפ"א ע"ב)
לְמַעַבְד בְּחוּן רַעוּתִיָּה דְּאָבָא וְאִמָּא, וְלְמַפְרָק לֹון
בְּחוּן. וְאַף עַל גַּב דִּידְעָנָא דְּכָלָא בְּרִשׁוּתִיָּה, רַחֲמָנָא

לשון הקודש

בְּרוּךְ הוּא, וּבִבְכָה וְאָמַר, בֵּן יְהִי רַעְוָן שְׁלִי
שִׁיחֲשִׁיב אוֹתִי כִּבְרָא, שְׁהַמְעָשִׂים שְׁלִי
לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ יְהִי אֵלָיו
כְּמוֹ בֵּן שֶׁמֶשֶׁתְּדַל בָּהֶם אַחֵר אָבוּי וְאִמּוֹ,
שְׂאוּבָה אוֹתָם יוֹתֵר מִעֲצָמוֹ וְנִפְשׁוֹ, רוּחוֹ
וְנִשְׁמָתּוֹ, וְכָל מַה שֶּׁהָיָה לוֹ, הָיָה חוֹשֵׁב
לָהֶם לְאִין לַעֲשׂוֹת בָּהֶם רַעְוָן שֶׁל אָבָא
וְאִמָּא וְלַפְדּוֹת אוֹתָם בָּהֶם. וְאַף עַל גַּב
שִׁדְעָתִי שֶׁהִכֵּל בְּרִשׁוּתִי, הִרְחֵמֵן רוּחָהּ

הַנֶּאֱמָן, אֶתָּה הוּא הָאִישׁ הַזֶּה, אֶתָּה הוּא
בֵּן מִהֶמְלֶכֶךְ וְהַמְלֶכֶה, שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּתָךְ
לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא כְּמִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד
עִם קוֹנוֹ, אֶלָּא כְּמוֹ בֵּן שֶׁמֶחֱבִיב לְשִׁים
עֲצָמוֹ וְכֵחוֹ לַפְדּוֹת אָבָא וְאִמָּא וּמָסַר
עֲצָמוֹ לְמִיתָה עָלֵיהֶם. שְׁמִי שְׁאִינוֹ בֵּן
הֶמְלֶכֶךְ וְעוֹשֶׂה טוֹבָה עִם הֶמְלֶכֶךְ וְהַמְלֶכֶה,
וְדָאִי זֶה נִחָשֵׁב שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם קוֹנוֹ.
קָם רוּעָה הַנֶּאֱמָן וְהִשְׁתַּטַּח לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ

לָכָא בָּעֵי. בְּהֵוֹא זְמַנָּא אָתָּא קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְנָשִׁיק לִיה, וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְדָאִי אַנְתָּ הוּא
בְּרָא דִּילִי, וְדִשְׁכִּינְתָּא. רַבָּנִן וּמְלָאכִין נִשְׁקוּ בַר קָמוּ
בְּלָהוּ וְנִשְׁקוּ לִיה, וְקִבְּלוּ לִיה לָרַב וּמְלָכָא עָלֵיהּ.

וְהָיָה בְּהֵנִיחַ יִי' אֱלֹהֶיךָ וְגו', תִּמְחָה אֶת זֶכֶר עַמְּלֶק
וְגו'. (דברים כה) פְּקוּדָא דָּא, לְהַכְרִית זִרְעוֹ שֶׁל
עַמְּלֶק. דִּהָא קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֹמִי, דִּלָּא יַחֲזוֹר
עַל בְּרִסְיָה, עַד דִּיטוּל נּוֹקְמָא מֵינִיה. פְּתַח רַעֲיָא
מְהִימְנָא וְאָמַר. וְדָאִי, בְּגִין דָּא הָווּ אֲזִילִי בְּמִדְבָּרָא
וְעַל יָמָא, וְלֹא יִיעָלוֹן בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, עַד דִּיטוּל
נּוֹקְמָא מֵינִיה דַּעַמְלֶק.

עַמְּלֶק מָאן הוּא לְעִילָא, דִּהָא חֲזִינָן דְּבִלְעָם וּבִלְק
מִתַּמָּן הָווּ נִשְׁמָתִין דְּלָהוֹן, וּבְגִין דָּא הָווּ
שְׁנָאִין לִישְׂרָאֵל יְתִיר מִכָּל אוֹמָה וְלִישָׁן, וּבְגִין דָּא

לשון הקודש

הוא נשבע שלא יחזור לכסאו עד שיקח
נקמה ממנו. פתח רועה הנאמן ואמר,
ודאי משום זה היו הולכים במדבר ועל
הים, ולא יפגסו בארץ ישראל, עד שיטל
נקמה מעמלק.

עמלק מהו למעלה? שהרי ראינו
שבבלעם ובלק היו נשמותיהם משם,
ומשום זה שנאו את ישראל יותר מכל

את הלב. באותו זמן בא הקדוש ברוך
הוא ונשק אותו, ואמר, רועה הנאמן,
ודאי שאתה הוא בן שלי ושל השכינה.
רבנן ומלאכים נשקו בן קמו כלם ונשקו
לו, וקבלו אותו לרב ומלך עליהם.

וְהָיָה בְּהֵנִיחַ ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו', תִּמְחָה אֶת
זֶכֶר עַמְּלֶק וְגו' (דברים כה). מִצְוָה זו לְהַכְרִית
אֶת זִרְעוֹ שֶׁל עַמְלֶק, שֶׁהָיָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

עֲמִלֵק רָשִׁים בְּשִׁמְחוֹן, ע"ם מִן בְּלָעָם, ל"ק מִן בָּלָק,
וּדְבָר וְנוֹקְבָא אֵינֶזֶן עֲמִלְקִים. וְעַל־יִיחוּ אֶתְמַר, (במדבר כג)
לֹא הָבִיט אָזְן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמֹל בְּיִשְׂרָאֵל.

בְּגִוּוֹנָא דְאִית בְּיִשְׂרָאֵל אַרְבַּע אַנְפִּין, יַעֲקֹב, יִשְׂרָאֵל,
רַחֵל, לֵאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לֵאָה, יַעֲקֹב עִם
רַחֵל, לָקֵבֶל, (יחזקאל א) וּפְנֵי נָשָׁר לְאַרְבַּעַתָּם. הָכִי אִית
אַרְבַּע אַנְפִּין לְעֲמִלֵק, קָסָם, וְנַחֲשׁ, עֲמֹל, וְאָזְן. עֲמֹל
רָשִׁים בְּעֲמִלֵק. וְהָמָן דִּהְוָה מִסְטָרָא דְעֲמִלֵק, (תהלים ז)
יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְּרָאשׁוֹ. וְכָל אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ מְעֲמִלֵק הָיוּ.
וְלֵעִילָא עֲמִלֵק, סְמָאֵל. עֲמֹל, נַחֲשׁ, אָזְן, וּמְרָמָה.
דְּמִפְתִּי לִיה לְבַר נָשׁ לְמַחֲטִי לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא.
עֲמֹל, קָסָם, ק' מִן עֲמִלֵק ס"ם מִן סְמָאֵל. נַחֲשׁ, א"ל
מִסְמָאֵל (כאן חסר).

לשון הקודש

קָסָם, וְנַחֲשׁ, עֲמֹל, וְאָזְן. עֲמֹל רָשׁוּם
בְּעֲמִלֵק, וְהָמָן שְׁהָיָה מִצַּד עֲמִלֵק - (תהלים ז)
יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְּרָאשׁוֹ. וְכָל אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ
מְעֲמִלֵק הָיוּ. וְלִמְעַלָּה עֲמִלֵק, סְמָאֵל. עֲמֹל,
נַחֲשׁ, אָזְן, וּמְרָמָה. שְׁמִפְתָּה אֶת הָאָדָם
לְחַטָּא לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא. קָסָם - ק'
מְעֲמִלֵק, ס"ם מִסְמָאֵל. נַחֲשׁ, א"ל
מִסְמָאֵל (כאן חסר).

אָמָה וְלָשׁוֹן, וְלָבֶן עֲמִלֵק רָשׁוּם בְּשִׁמְחָם -
ע"ם מְבִלָּעָם, ל"ק מְבִלָּק. וְזָכַר וְנִקְבָּה הֵם
עֲמִלְקִים, וְעַל־יִיחוּ נֶאֱמַר (במדבר כג) לֹא
הָבִיט אָזְן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמֹל
בְּיִשְׂרָאֵל.

כְּמוֹ שֵׁישׁ בְּיִשְׂרָאֵל אַרְבַּע פָּנִים: יַעֲקֹב,
יִשְׂרָאֵל, רַחֵל, לֵאָה. יִשְׂרָאֵל עִם לֵאָה,
יַעֲקֹב עִם רַחֵל, בְּנִגּוּד (יחזקאל א) וּפְנֵי נָשָׁר
לְאַרְבַּעַתָּן - כִּד יֵשׁ אַרְבַּע פָּנִים לְעֲמִלֵק:

עֲלִיָּה אַתְּמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית יב) לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ
וּמִמּוֹלֶדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ, בֵּית מוֹלָד דִּילְךָ,
מֵאֲלִין בְּתֵי סִיְהָרָא, אוּ בְתֵי שַׁבְּתָאִי, אוּ בְתֵי מַאֲדִים.
דְּבְתֵי מַאֲדִים וּבְתֵי שַׁבְּתָאִי וּלְבָנָה, עֲלִיָּהוּ אַתְּמַר,
אִין מִתְחִילִין בְּב"ד (אִין מִתְחִילִין בְּב' וְאִין מְסִימִין בְּד'). דְּמַאֲדִים
סוּמְקוּ דְחֻמָּה, גִּיהֶנֶם, אִימָא דַּעֲשׂוּ, דְּאִתִּילִידַת
בְּיוֹמָא תַנְיִנָא. וְסִיְהָרָא, אִיהוּ טוֹב וָרַע, טוֹב
בְּמִלּוּאָה. וָרַע בְּחֶסְרוֹנָה.

וּבְגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא מִטוֹב וָרַע, מוֹנִין בָּהּ יִשְׂרָאֵל
וּמוֹנִין בָּהּ בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל. וְכַד לָקַת בְּמִלּוּאָה,
סִימָנָא לָא טַב לְיִשְׂרָאֵל. וְכַד לָקַת בְּחֶסְרוֹנָה, סִימָן
רַע לְיִשְׁמַעְאֵלִים. וּבִהְיָ (ישעיה כט) וְאַבְרָהָה חֲכָמַת חֲכָמִיו,
חֲכָמָה דִּישְׁמַעְאֵלִים, וּבִינַת נְבוֹנִיו תִּסְתַּתֵּר, דְּאִינוּן לָא
יִדְעִין בְּבְרִיאַתָן, אֶלָּא בְּשִׁמוּשָׁא דִּילְהוֹן, כְּפִי שְׁנוּי

לשון הקודש

בְּחֶסְרוֹנָה.

וּמַשׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִטוֹב וָרַע, מוֹנִים
בָּהּ יִשְׂרָאֵל וּמוֹנִים בָּהּ בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל.
וּכְשֶׁלּוֹקָה בְּמִלּוּאָה, סִימָן לָא טוֹב
לְיִשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁלּוֹקָה בְּחֶסְרוֹנָה, סִימָן רַע
לְיִשְׁמַעְאֵלִים. וּבִזְוָה (ישעיה כט) וְאַבְרָהָה
חֲכָמַת חֲכָמִיו, חֲכָמָה שֶׁל יִשְׁמַעְאֵלִים.
וּבִינַת נְבוֹנִים תִּסְתַּתֵּר, שֶׁהֵם לֹא יוֹדְעִים
בְּבְרִיאַתָם, אֶלָּא בְּשִׁמוּשָׁם, כְּפִי שְׁנוּי

עֲלִיָּה נֹאמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית יב) לֵךְ לְךָ
מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלֶדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. בֵּית
מוֹלָד שְׁלֹךְ מִבְּתֵי הַלְבָנָה הַלָּלוּ, אוּ בְתֵי
שַׁבְּתָאִי, אוּ בְתֵי מַאֲדִים. שְׁעַל בְּתֵי
מַאֲדִים וּבְתֵי שַׁבְּתָאִי וּלְבָנָה נֹאמַר, אִין
מִתְחִילִים בְּשַׁנִּי וּרְבִיעִי, (וְאִין מִתְחִילִין בְּשַׁנִּי וְאִין
מְסִימִים בְּרִבְעִי) שְׁמַאֲדִים אֲדָם הַחֻמָּה, גִּיהֶנֶם
אִם שֶׁל עֲשׂוּ, שְׁנוּלָדָה בְּיוֹם הַשְּׁנִי.
וְהַלְבָנָה הִיא טוֹב וָרַע. טוֹב בְּמִלּוּאָה, וָרַע

עָלְמָא בְּהַלִּיכְתָּן וְשִׁימוּשָׁן. וְסִיחָרָא אֶתְבְּרִיאת בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה, וּבְחֶסְרוֹנָה דִּילָה עֲנִיּוֹת, אֶתְבְּרִיאת לִילִית, שְׁבִתָּאִי, דְּאִיהוּ רָעַב וְצָמְאוֹן וְלִקּוּתָא דְנִהוּרִין. עָלָה אֶתְמַר, יְהִי מְאֹרֶת חֹסֶר. (משלי ג) מְאֹרֶת יִי בְּבֵית רָשָׁע. (קהלת ז) וְחוּטָא וְלָבָד בָּהּ, בְּבֵית חֲסִיד דִּילָה, וְצָדִיק יִמְלֹט מִמֶּנָּה.

וְאִית כַּכָּא אַחְרָא, נְקוּדָה זַעֲרָא, נְקוּדָה עַל שְׁפָחָה (נ"א סִיחָרָא) דְּאִיהוּ מְאֹרֶת, וְדָא חוּלָם, בֵּית מֶלֶךְ, שְׁבֵת מִלְכָּתָא. דְּשִׁלְטָנוּתָא דְתַרְוּוּיָהּ בְּיוֹם שְׁבִיעִי, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (דברים ה) לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וְאִמָּתְךָ. דְּסִדְר בְּרִיאתָן לָאו כְּסִדְר שְׁמוּשָׁן. וּבְגִין דָּא חַמְ"ה וּמ"אֲדִים סוּמְקִי דְגִיחָנָם, אֶתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא תְּנִינָא. לְבָנָה שְׁבִתָּאִי, אֶתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה, כַּפְנָא וְחֲשׂוּכָא. וּבְגִין דָּא אֵין מִתְחִילִין בְּב"ד, בְּגִין דְּגִיחָנָם אֶתְבְּרִי בְּיוֹמָא תְּנִינָא, וְלִקּוּתָא דְנִהוּרִין בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה.

לשון הקודש

שְׁפָחָה (הֶלְכָנָה), שְׁהוּא מְאֹרֶת, וְזוּה חוּלָם, בֵּית מֶלֶךְ, שְׁבֵת הַמֶּלֶכָה. שְׁשִׁלְטוֹן שְׁנִיחָם בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, שְׁנַאמַר בּו (דברים ה) לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וְאִמָּתְךָ. שְׁסִדְר בְּרִיאתָם לָאו כְּסִדְר שְׁמוּשָׁם. וְלָכֵן חַמְ"ה וּמִאֲדִי"ם, אֲדָמִים שֶׁל הַגִּיחָנָם, נִבְרְאוּ בְּיוֹם שְׁנִי. לְבָנָה שְׁבִתָּאִי נִבְרְאוּ בְּיוֹם רְבִיעִי, רָעַב וְחֲשָׁד. וְלָכֵן אֵין מִתְחִילִים בְּשְׁנֵי וּרְבִיעִי,

הַעוּלָם בְּהַלִּיכְתָּם וּבְשִׁמוּשָׁם. וְהַלְבָנָה נִבְרְאָה בְּיוֹם הַרְבִּיעִי, וּבְחֶסְרוֹנָה עֲנִיּוֹת, נִבְרְאָה לִילִית, שְׁבִתָּאִי, שְׁהוּא רָעַב וְצָמְאוֹן וְלִקּוּי הַמְּאֹרֶת. עָלֶיהָ נֶאמַר יְהִי מְאֹרֶת חֹסֶר. (משלי ג) מְאֹרֶת ה' בְּבֵית רָשָׁע. (קהלת ז) וְחוּטָא וְלָבָד בָּהּ, בְּבֵית חֲסִיד הַסִּידְר שְׁלָה, וְצָדִיק יִמְלֹט מִמֶּנָּה. וְיֵשׁ כּוֹכַב אַחֵר, נְקֻדָּה קְטַנָּה, נְקוּדָה עַל

כָּכ"ב, עָלֶיהָ אֶתְמַר, (במדבר כד) דֶּרֶךְ כָּכָב מִיַּעֲקֹב.
 דְּדִרְגִּיָּה בְיוֹמָא תְּלִיתָאָה. וְבִיהַ (שמות יט) וַיְהִי
 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיוֹת הַבֶּקֶר, וְבִיהַ נָחִית קִדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא לְמִיָּהֵב אוֹרִיָּתָא לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יְחִידָה, לְמַחְוֵי
 עֲמִיָּה שַׁבַּת מַלְכָּתָא. דְּאִיהוּ יוֹם שְׁלִישִׁי, כָּלִיל תְּלַת
 עֲנָפֵי אֲבָהֶן, ש', בַּת (מַלְכָּתָא) יְחִידָאָה, דְּשִׁלְטָנוּתָא דִּילָהּ
 כָּלִיל שַׁבַּת, בִּיהַ אֶתְעֲבִידַת שַׁבַּת.

וּבְגִין דָּא חוֹלְקִין מְאִרֵּי מִתְּנִיתִין עַל מִתְּן תּוֹרָה,
 בַּת יְחִידָה. דָּא אָמַר, בְּשְׁלִישִׁי נִתְּנָה תּוֹרָה.
 וְדָא אָמַר, בְּשִׁבְעִי נִתְּנָה תּוֹרָה. וְאִיהִי בַת יְחִידָה,
 דְּאֶחֱידַת בְּעַמּוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, תְּלִיתָאָה לְאַבְהֶן.
 וּבְצַדִּיק, שְׁבִיעִית לִיהַ בַּת יְחִידָאָה. וְכֵד אִיהִי עֲטָרָה
 עַל רִישִׁיהַ, אֶתְקַרֵּי בִיהַ שְׁבִיעִי, דְּהוּא שְׁשִׁי הוּא,
 דְּכָכָב דִּילָהּ צֶדֶק, וּבַת יְחִידָה שַׁבַּת מַלְכָּתָא אֶתְקַרֵּי

לשון הקודש

שְׁשִׁי מְשִׁיבָה כָּלִיל שַׁבַּת, בּוּ נַעֲשִׂית שַׁבַּת.
 וְלָכֵן חוֹלְקִים חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה עַל מִתְּן
 תּוֹרָה, בַּת יְחִידָה. וְהָ אָמַר בְּשְׁלִישִׁי
 נִתְּנָה תּוֹרָה, וְזֶה אָמַר בְּשִׁבְעִי נִתְּנָה
 תּוֹרָה. וְהִיא בַת יְחִידָה שְׁאוּחָזָת בְּעַמּוּד
 הָאַמְצָעִי, שְׁלִישִׁי לְאַבּוֹת. וּבְצַדִּיק,
 שְׁבִיעִית לוֹ בַּת יְחִידָה. וּבְשִׁיָּהּ עֲטָרָה
 עַל רִאשׁוֹ, נִקְרָא בּוּ שְׁבִיעִי, שְׁהוּא הִיא
 שְׁשִׁי, שְׁכּוֹכְבוּ צֶדֶק, וּבַת יְחִידָה שַׁבַּת

מְשׁוּם שְׁנִיָּהֶנּוּם נִקְרָא בַּיּוֹם שְׁנִי, וְלָקוּי
 מְאוּרוֹת בַּיּוֹם רַבִּיעִי.

כָּכ"ב, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (במדבר כד) דֶּרֶךְ כָּכָב
 מִיַּעֲקֹב. שְׁדִרְגָּתוֹ בַּיּוֹם שְׁלִישִׁי, וְכּוּ (שמות
 יט) וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיוֹת הַבֶּקֶר, שְׁבוּ
 יָרֵד הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַת אֶת הַתּוֹרָה
 לְיִשְׂרָאֵל, בַּת יְחִידָה, לְהִיּוֹת עִמּוֹ שַׁבַּת
 הַמַּלְכָּה, שְׁהוּא יוֹם שְׁלִישִׁי, כוֹלֵל שְׁלִשְׁת
 עֲנָפֵי הָאַבּוֹת, ש', הַבַּת (הַמַּלְכָּה) הַיְחִידָה,

צֶדֶק. וּבִגִּין דָּא, תוֹרָה אֲחִידָא בֵּין יוֹם ג' וז'.

וְאִיהוּ כ"ב מִן בּוֹכ"ב, כ"ו (תהלים פד) כִּי שָׁמַשׁ וּמִגֵּן
יְהוָה צָבָאוֹת, שְׂכִינְתָא מַלְכוּת הַקֹּדֶשׁ,
(בראשית מח) בְּדָ יִבְרָךְ יִשְׂרָאֵל, כ"ב אֶתְנוּן דְּאוֹרֵייתָא.
בּוֹכב, כָּלִיל מִתְּלַת דְּרָגִין, כ', כְּתָר. ב' בִּינָה. יְהוָה
כָּלִיל תְּרוּוּיָהּ, חֲכָמָה. וְכָלִיל כָּלִיל בּוֹכ"ב, דְּרָגָא
דְּעֵמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא.

וְשְׂכִינְתָא אִיהִי לְבָנָה, לְבוֹן הַהֲלָכָה, רַחֲמֵי, בְּסִטְרָא
דְּחֶסֶד. וְאֶתְקַרִּיאת חֲמָה, בְּרָה כַחֲמָה,
מִסִּטְרָא דְּגִבּוּרָה, פְּנֵי מוֹשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה. סִיחָרָא
אֶפִּילָה, מַעוּט דְּסִיחָרָא, שְׂפָחָה דִּילָה גִיחָנָם, חֲמָה
בִּישָׂא. שְׂפָחָה דִּילָה שְׂבִתָּא, לְקוּתָא דְּנִהוּרִין, חִילוּל
שְׂבִתָּא. שְׂפָחָה דִּילָה, דְּאֶתְדַּרְת עוֹרָף לְגִבּוּרָתָהּ בְּכָל
יוֹמָא (דף רפ"ב ע"א) וְיוֹמָא וְאֶתְגַּבְּרַת עָלָה בְּחוּבֵין דְּיִשְׂרָאֵל

לשון הקודש

וְשְׂכִינְתָא הִיא לְבָנָה, לְבוֹן הַהֲלָכָה,
רַחֲמֵי, בְּצֵד חֶסֶד. וְנִקְרָאת חֲמָה, בְּרָה
כַחֲמָה, מִצֵּד הַגִּבּוּרָה, פְּנֵי מוֹשֶׁה כְּפָנֵי
חֲמָה. הַלְבָנָה אֶפִּילָה, מַעוּט הַלְבָנָה,
שְׂפָחָה שְׂלָה גִיחָנָם, חֲמָה רַעָה. שְׂפָחָה
שְׂלָה שְׂבִתָּא, לְקוּי הַמְּאוּרֹת, חִילוּל
שְׂבִתָּא. שְׂפָחָתָהּ, שְׂמִחָזִירָה עָרְף לְגִבּוּרָתָהּ
בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּמִתְגַּבְּרַת עָלֶיהָ בְּחֻמְאֵי
יִשְׂרָאֵל בְּנִיָּה. זֶהוּ שְׂבִתָּוִב (משלי ז) וְשְׂפָחָהּ

הַמְלָכָה נִקְרָאת צֶדֶק. וּמִשּׁוּם זֶה תוֹרָה
אֲחוּזָה בּוֹ בֵּין יוֹם ג' וז'.

וְהוּא כ"ב מִן בּוֹכ"ב, כ"ו – (תהלים פד) כִּי
שָׁמַשׁ וּמִגֵּן יְהוָה צָבָאוֹת, שְׂכִינְתָא מַלְכוּת
הַקֹּדֶשׁ, (בראשית מח) בְּדָ יִבְרָךְ יִשְׂרָאֵל, כ"ב
אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה. בּוֹכב כָּלִיל מְשַׁלֵּשׁ
דְּרָגוֹת: כ' כְּתָר, ב' בִּינָה, יְהוָה כוֹלֵל
שְׁנֵיהֶם – חֲכָמָה. וְכּוֹכ"ב כוֹלֵל הַכֹּל,
דְּרָגַת הָעֵמוּד הָאִמְצָעִי וְשְׂכִינְתָּהּ.

בְּנֶהָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ
 גְּבִירָתָהּ. דְּשׁוֹלְטָנוּתָא דְשִׁפְחָה, לָא הָוִי אֱלָא בְיוֹמָא
 תַּנְיִינָא, בְּגִיחָנָם. וּבְרַבִּיעִי, בְּלִקּוּתָא דְנִהוּרִין.
 וְאַתְהֵדְרַת לְשִׁלְטָאָה בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא.

וּבֵת מֶלֶךְ, אֲסִירָא בְסַרְכוּת, בְּבֵית הַסֵּהר, בְּגָלוּתָא
 דִּילָהּ. וְאִיהִי קִינָא דְסַמְאֵל בֵּין כְּכַבְיָא.
 וְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא אוֹמִי, (עובדיה א) אִם תִּגְבִּיָה כְּנֶשֶׁר
 וְאִם בֵּין כְּכַבִּים שִׁים קִנְךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נָאִם יִי.
 וְשִׁכִּינְתָּא נָגָה, וְנָגָה לָאֵשׁ, וּמִהֲכָא קְרוּ לְבִי כְּנִשְׁתָּא
 אֵשׁ נִגְהָ.

אֵשׁ מְאָדִים לִישָׁנָא דְאוֹדָם, (שמות כח) טוֹר אוֹדָם
 כְּפִטְדָה. נִגְהָ אֲשָׁא חִיּוּרָא. וְתַרְוִוִיָּהּ פְּנֵי חֲמָה
 וּפְנֵי סִיחָרָא, נִצַּח וְהוֹד, אֵינּוֹן דְּנִטְלוּ חִוּורוֹ מִחֶסֶד,
 וְסוּמְקוֹ מִגְּבוּרָה. אַחֲרָן וְדוֹד מִתַּמָּן הָווּ, חַד נָטִיל
 רַחֲמִי, וְחַד נָטִיל דִּינָא, דְּוֹד מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, (שמואל

לשון הקודש

כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ. שְׁשִׁלְטוֹן הַשִּׁפְחָה לָא
 הָיָה אֱלָא בְיוֹם הַשְּׁנִי בְּגִיחָנָם. וּבְרַבִּיעִי
 בְּלִקּוּי הַמְּאוּרוֹת, וְחִזְרָה לְשִׁלְטַת בְּכָל יוֹם
 וְיוֹם.

אֵשׁ מְאָדִים לְשׁוֹן שֶׁל אָדָם, (שמות כח) טוֹר
 אָדָם כְּפִטְדָה. נָגָה, אֵשׁ לְבָנָה. וּשְׁנִיחָם פְּנֵי
 חֲמָה וּפְנֵי לְבָנָה. נִצַּח וְהוֹד, אוֹתָם
 שֶׁלְקָחוּ לְבֵן מִחֶסֶד וְאָדָם מִגְּבוּרָה, אַחֲרָן
 וְדוֹד מִשָּׁם הָיוּ. אַחָד לָקַח רַחֲמִים, וְאַחָד

בְּנֶהָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ
 גְּבִירָתָהּ. דְּשׁוֹלְטָנוּתָא דְשִׁפְחָה, לָא הָוִי אֱלָא בְיוֹמָא
 תַּנְיִינָא, בְּגִיחָנָם. וּבְרַבִּיעִי, בְּלִקּוּתָא דְנִהוּרִין.
 וְאַתְהֵדְרַת לְשִׁלְטָאָה בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא.

וּבֵת מֶלֶךְ, אֲסִירָה בְסַרְכוּת, בְּבֵית
 הַסֵּהר, בְּגָלוּתָהּ. וְהִיא קֵן שֶׁל סַמְאֵל בֵּין
 הַכּוֹכָבִים. וְהַקּוּדֶשׁ בְּרִידָא הוּא נִשְׁבַּע,
 אִם תִּגְבִּיָה כְּנֶשֶׁר וְאִם בֵּין

א (טז) וְהוּא אֲדָמוֹנִי. אַהֲרֹן אִישׁ חֶסֶד, וְתִרְוַיְיָהוּ נְבִיאִי
קָשׁוּט מִתַּמָּן. פְּנֵי מֹשֶׁה הָיוּ נִהְיִין בְּנִבּוּאָה דְּבִינָה,
אִיהוּ חֲמָה (אִמָּא) עֲלָאָה מִתַּמָּן נְבּוּאָה דִּילִיָּה.

בְּחֹן עָשׂוּ חֲיִיבָא עֲבַד אֱדוֹם, וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה מְאָדִּים,
אִיהִי שְׁפִיכוֹת דְּמִים דִּישְׂרָאֵל, וְגִרְמָה
דְּמִטְרוֹנִיתָא אֲתִקְיִים בָּהּ, (אִיכָּה א) נִתְנִנִי יִי בִידִי לֹא
אוֹכַל קוֹם, (שם) נִתְנִנִי שׁוֹמְמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה. הוֹד,
דָּוָה אֲתִתְּדֵר. דְּנִצַּח וְהוֹד לְקַבְּלִיָּהוּ. יְכִין וּבּוֹעִז.
שְׁתִּיחֵן אֲשֶׁר חֲבִית נִשְׁעֵן עֲלֵיהֶם. דְּבִי בְּנִשְׁתָּא
אֲתִקְרִיאת עַל שְׁמִיָּהוּ אֵשׁ נֹגַהּ בְּדָקָא אֲמִינָא.

וְשִׁפְחָה רָעָה אִיהִי קְבוּרָה, וּבָהּ אָסִירָא לְגִבּוּרְתָּא.
וְאִיהִי שְׁבִתָּא, קָרָה וַיִּבְשָׁה, בְּקְבוּרְתָּא
דְּעַפְרָא, וְאִיהִי מוֹת דְּעִנְיּוֹתָא דְּאוּרִייתָא, וְאִיהִי
קְבוּרַת עָנִי, מְכּוּסָה בָּהּ בְּשִׁבְעָה מִינֵי מְדוּרוֹת, דְּאִיהִי

לשון הקודש

הַיּוֹם דָּוָה. הוֹד הִפֵּךְ לְדָוָה, שְׁנִצַּח וְהוֹד
בְּנִגְדָם. יְכִין וּבּוֹעִז. שְׁתִּיחֵן אֲשֶׁר חֲבִית
נִשְׁעֵן עֲלֵיהֶם. שְׁבִית הַכְּנָסַת נִקְרָא עַל
שְׁמֵם אֵשׁ נֹגַהּ כְּמוֹ שְׁאֲמָרְנוּ.

וְשִׁפְחָה רָעָה הִיא קְבוּרָה, וּבָהּ אָסִירָא
לְגִבּוּרַת. וְהִיא שְׁבִתָּא, קָרָה וַיִּבְשָׁה,
בְּקְבוּרַת הָעֶפֶר, וְהִיא מוֹת שֶׁל עִנְיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְהִיא קְבוּרַת עָנִי, מְכּוּסָה בָּהּ
בְּשִׁבְעָה מִינֵי מְדוּרוֹת, שֶׁהִיא כְּלוּלָה

לְקַח דִּין. דָּוִד מְצַד הַשְּׂמָאֵל, (שְׁמוּאֵל א-טז)
וְהוּא אֲדָמוֹנִי. אַהֲרֹן אִישׁ חֶסֶד. וּשְׁנִיָּהם
נְבִיאִי אֲמַת מֹשֶׁה. פְּנֵי מֹשֶׁה הָיוּ מְאִירִים
בְּנִבּוּאָה שֶׁל בִּינָה, הִיא חֲמָה (אִמָּא)
עֲלִיוֹנָה, מִשָּׁם נְבּוּאָתוֹ.

בָּהֶם עָשׂוּ הִרְשָׁע עֲבַד אֱדוֹם, וְנוֹקְבָה שֶׁלּוֹ
מְאָדִּים, הִיא שְׁפִיכוֹת דְּמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וְגִרְמָה שְׁבִמְלֻכָּה הִתְקַיֵּם, (אִיכָּה א) נִתְנִנִי הִ'
בִּידִי לֹא אוֹכַל קוֹם. (שם) נִתְנִנִי שְׁמֻמָּה כָּל

בְּלִילָא מִשְׁבַּע בְּכַבֵּיא, בְּמָה דְשִׁבְת מְלִכְתָּא בְּלִילָא
מִשְׁבַּע. וְאִינוּן שְׁבַע בְּכַבֵּיא מִסְטָרָא דְגִבּוּרָה (ס"א
דְּגִבּוּרָתָא) (בראשית מא) שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע, מִסְטָרָא דְשִׁפְחָה
שְׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב. דְּעֲלִיָּהּ אָמַר נָבִיא (עמוס ח) לֹא רָעָב
לֶלְחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם בִּי אִם לְשִׁמּוֹעַ אֶת דְּבָרֵי יי'.

גְּבִירָתָהּ גֵּן. שִׁפְחָה אֲשֶׁפָּה מְטוֹנֶפֶת, מִסְטָרָא דְעָרָב
רַב אֲשֶׁפָּה מְעוֹרְבָת בְּגֵן, לְגִדְלָא זָרְעִים,
מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע. מִסְטָרָא דְעִבּוּדָה זָרָה,
אֶתְקַרֵּיאת שְׁבִתָּאִי, לִילִית, אֲשֶׁפָּה מְטוֹנֶפֶת, בְּגֵין
דְּצוּאָה מְעוֹרְבָת מְכָל מִינֵי טַנוּף וְשָׂרָץ, דְּזִרְקִין בָּהּ
כְּלָבִים מֵתִים וְחַמּוּרִים מֵתִים. בְּגֵין עֲשׂוּ וַיִּשְׁמָעֵאל
קְבוּרִים בָּהּ. עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת דְּאִינוּן כְּלָבִים
מֵתִים, קְבוּרִים בָּהּ. וְאִיהִי קֶבֶר דְּעִבּוּדָה זָרָה, דְּקִבְרִין
בָּהּ עֲרָלִים, דְּאִינוּן כְּלָבִים מֵתִים, שְׁקִץ וְרִיחַ רָע,

לשון הקודש

זָרְעִים, מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע. מִצַּד
שֶׁל עִבּוּדָה זָרָה נִקְרֶאת שְׁבִתָּאִי, לִילִית,
אֲשֶׁפָּה מְטוֹנֶפֶת, מִשּׁוּם שְׁצוּאָה מְעֻרְבָת
מְכָל מִינֵי טַנוּף וְשָׂרָץ, שְׁזוּרְקִים בָּהּ
כְּלָבִים מֵתִים וְחַמּוּרִים מֵתִים. בְּגֵין עֲשׂוּ
וַיִּשְׁמָעֵאל קְבוּרִים בָּהּ. עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמִזְלוֹת, שְׁהִם כְּלָבִים מֵתִים, קְבוּרִים בָּהּ.
וְהִיא קֶבֶר שֶׁל עִבּוּדָה זָרָה שְׁקוּבְרִים בָּהּ
עֲרָלִים, שְׁהִם כְּלָבִים מֵתִים, שְׁקִץ וְרִיחַ

מִשְׁבַּעַה כּוֹכָבִים, בְּמֹו שְׁשִׁבְת הַמְּלָכָה
כְּלוּלָה מִשְׁבַּע. וְהִם שְׁבַעַה כּוֹכָבִים מִצַּד
שֶׁל הַגִּבּוּרָה (הַגִּבּוּרָה), (בראשית מא) שְׁבַע שְׁנֵי
הַשְּׁבַע. מִצַּד שֶׁל שִׁפְחָה, שְׁבַע שְׁנֵי
הָרָעָב. שְׁעֲלִיָּהּ אָמַר הַנָּבִיא, (עמוס ח) לֹא
רָעָב לֶלְחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם בִּי אִם לְשִׁמּוֹעַ
אֶת דְּבָרֵי ה'.

גְּבִירָתָהּ גֵּן. שִׁפְחָה אֲשֶׁפָּה מְטוֹנֶפֶת, מִצַּד
שֶׁל עָרָב רַב אֲשֶׁפָּה מְעוֹרְבָת בְּגֵן לְגִדְלָא

מִטּוֹנָף, מְסוּרָה, מְשַׁפְּחָה בִּישָׂא אִיהִי סְרָכָא, דְּאַחֲדָא
 בְּעָרְב רַב, מְעוֹרְבִים בִּישְׂרָאֵל. וְאַחֲדִית בְּעֵצִים וּבָשָׂר,
 דְּאִינוּן בְּנֵי עֲשׂוּ וַיִּשְׁמְעָאֵל, עֵצִים מֵת, וּבָשָׂר טָמְא,
 בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה, דְּעָלָה אֶתְמַר, (שמות כב) לְכָל
 תִּשְׁלִיכוּן אוֹתוּ.

וּבְגִוּוֹנָא דְּאִית תְּרִיסָר מִזְלוֹת, מִסְטָרָא דְּטוֹב. הָכִי
 אִית תְּרִיסָר מִזְלוֹת, מִסְטָרָא דְּרַע. הָדָא
 הוּא דְּבִתִּיב, (בראשית כה) שְׁנַיִם עָשָׂר נְשִׂאִים לְאֻמָּתָם.
 (קהלת ז) דְּזֶה לְעֵמֶת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים, וְרִשְׁיַעֲיָא אִינוּן
 אֲבִי אֲבוֹת הַטּוֹמְאָה, דְּאִינוּן טָמְא מֵת וְשָׂרִץ, דְּמִטְמָא
 לְפָר נֶשׁ מֵאֲוִירוֹ וּמִתּוֹכּוֹ וּמִגִּבּוֹ. וְאַפִּילוּ תוֹךְ תּוֹכּוֹ
 דְּכִהְנָא מִסְתָּאב בְּהוֹן. וּבְגִין דָּא (ויקרא כא) עַל כָּל נַפְשׁוֹת
 מֵת לֹא יָבֹא. דְּרִשְׁע קְרוּי מֵת. וּבוֹצִינָא קְדִישָׂא,
 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא. (ע"כ).

לשון הקודש

נְשִׂאִים לְאֻמָּתָם. שְׁנֵה לְעֵמֶת זֶה עָשָׂה
 הָאֱלֹהִים (קהלת ז), וְהִרְשָׁעִים הֵם אֲבִי אֲבוֹת
 הַטּוֹמְאָה, שְׁהֵם טָמְא מֵת וְשָׂרִץ, שְׁמִטְמָא
 אֶת הָאָדָם מֵאֲוִירוֹ וּמִתּוֹכּוֹ וּמִגִּבּוֹ. וְאַפִּילוּ
 תוֹךְ תּוֹכּוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן נִטְמָא בָּהֶם. וְלִכְּן
 (ויקרא כא) וְעַל כָּל נַפְשׁוֹת מֵת לֹא יָבֹא.
 שְׂרָשַׁע קְרוּי מֵת. וְהַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא.

רַע, מִטּוֹנָף, מְסוּרָה, מְשַׁפְּחָה רְעָה הוּא
 סְרָכָה, שְׂאֲחוּזָה בְּעָרְב רַב מְעוֹרְבִים
 בִּישְׂרָאֵל. וְאַחוּזָה בְּעֵצִים וּבָשָׂר, שְׁהֵם בְּנֵי
 עֲשׂוּ וַיִּשְׁמְעָאֵל, עֵצִים מֵת וּבָשָׂר טָמְא,
 בָּשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (שמות
 כב) לְכָל תִּשְׁלִיכוּן אוֹתוּ.

וּבְגִוּוֹ שְׁנַיִם עָשָׂר מִזְלוֹת מִצַּד שֶׁל
 הַטּוֹב, כִּד יֵשׁ שְׁנַיִם עָשָׂר מִזְלוֹת מִצַּד
 הָרַע. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (בראשית כה) שְׁנַיִם עָשָׂר

הָכָא אֲשַׁבְּחָנָא אֲסוּוּתָא לְגַבִּי, דְּאֶתְמַר בִּי (ישעיה נג) וַיִּתֵּן
 אֶת רְשָׁעִים קִבְּרוֹ. בְּתַר דְּקִבּוּרָה דָּא בְּגִין
 אָבָא וְאִמָּא, דְּאֵינוּן בְּגִלוּתָא עִם יִשְׂרָאֵל, אֶתְקִיִּים בִּי
 קָרָא וְלֹא יִטְמָא. אֵלֵיהּ, לֹא תִתְעַכֵּב מִלְּנַחְתָּא, דְּאִף
 עַל גַּב דְּאֵנִת בְּהֵנָּא, לְאָבִיו וְלֵאמֹו (לא) יִטְמָא. דְּהָא
 קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהּ בְּגִלוּתָא, דְּאִיהִי קִבּוּרָה
 לֵוִן, וְאַנָּה קִבּוּר בִּינִיִּיהּ. בְּאוּמָאָה עֲלָךְ, בְּשֵׁם יי' חֵי
 וְקִיִּים, לֹא תִתְעַכֵּב מִלְּנַחְתָּא. מְלָאכִין קִדְיָשִׁין, מְאִירִי
 דְּגִדְפִין, בְּאוּמָאָה עֲלִיכּוֹ, טוּלוּ אוּמָאָה דָּא, וְסְלִיקוּ
 לָהּ עַל גִּדְפִיכּוֹ. שְׁבוּעַת יי' בְּח"י צְדִיק וְקִיִּים עֲמוּדָא
 דְּאֶמְצַעִיתָא. טוּלוּ אוּמָאָה דָּא, וְסְלִיקוּ לָהּ עַל
 גִּדְפִיכּוֹ. בְּמִטְרוּנִיתָא בִּיקְרָא דִּילָהּ, לְגַבִּי קִדְשָׁא
 בְּרִידָּהּ הוּא.

לשון הקודש

וְאֵנִי קִבּוּר בִּינִיִּיהֶם. בְּשְׁבוּעָה עֲלִידָּהּ בְּשֵׁם
 ה' חֵי וְקִיִּים, אֵל תִּתְעַכֵּב מִלְּרִדְתָּ.
 מְלָאכִים קְדוּשִׁים בְּעֲלֵי כְנָפִים, בְּשְׁבוּעָה
 עֲלֵיכֶם, קָחוּ שְׁבוּעָה זוֹ וְהַעֲלוּהָ עַל
 כְּנָפֵיכֶם, שְׁבוּעַת ה' בְּח"י צְדִיק וְקִיִּים
 עֲמוּד הָאֶמְצָעִי, קָחוּ שְׁבוּעָה זוֹ וְהַעֲלוּ
 אוֹתָהּ עַל כְּנָפֵיכֶם בְּמִלְכָּהּ, בְּכַבּוּד שְׁלָהּ,
 לְקָדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כָּאֵן מְצִאנוּ רְפוּאָה אֵלֵי, שְׁנַאמַר בִּי
 (ישעיה נג) וַיִּתֵּן אֶת רְשָׁעִים קִבְּרוֹ. אַחֵר
 שְׁקִבּוּרָה זוֹ מְשׁוּם אָבָא וְאִמָּא, שְׁהִם
 בְּגִלוּת עִם יִשְׂרָאֵל, הִתְקִיִּים בִּי הַכְּתוּב
 וְלֹא יִטְמָא. אֵלֵיהּ, לֹא תִתְעַכֵּב מִלְּרִדְתָּ,
 שְׁאִף עַל גַּב שְׂאֵתָה כְּהֵן, לְאָבִיו וְלֵאמֹו
 (לא) יִטְמָא. שְׁהִירִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשְׂכִינְתּוֹ בְּגִלוּת, שְׁהִיא קִבּוּרָה לָהֶם,

מִלְאָכִין עֲלֵאִין, שְׁלִיחַן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא
מִימִינָא. וּמִלְאָכִין שְׁלִיחַן דִּילִיָּה,
מִשְׁמַאלָא. וּמִלְאָכִים דְּאַבָּא וְאַמָּא, יַהוֹן סַחְרִין לָהּ
עֵילָא וְתַתָּא, וּמִכַּסִּין לָהּ בָּאת ו', בְּשִׁית גְּדַפִּין דִּילִיָּה.
דְּאַתְמַר בִּיהּ (ישעיה ו) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ
בְּנָפִים דְּשִׁבּוּעָה דִּילִיָּה, דְּאִיהִי ה', רַבִּיעָאָה. וּבִשְׁתֵּים
יְכַסָּה רַגְלֵיהּ דִּילָהּ, וּבִשְׁתֵּים מְעוּפָפִים לָהּ.

וְאַנְתְּ אֵלֶיהּ, דְּסְלִיקַת לְעֵילָא, לְעֵילַת הָעִילוֹת, וְהוּא
טַעֲיִן לָךְ מִכָּל טוֹב, נְחוּת לְגַבְהָ, וְתַהֲנִי כְּרוּב
תַּחְוּתָא, לְנִחְתָא בְּךָ מִלְּאָה כָּל טוֹב. וּמִלְאָכִין דְּאַבָּא
וְאַיְמָא, דְּאֵינּוּן י"ה, (ס"א אֶסְתִּירוּ לָהּ) אֶסְתִּירוּ לָךְ, בְּנִחְתֵּיהּ
דִּילָהּ. וּמִלְאָכִין דְּבַעֲלָהּ, בְּרָא דְאַבָּא וְאַמָּא, ו', כְּסִיאוֹ
לָהּ, וּמְעַפְפִין לָהּ, בְּשִׁית גְּדַפִּין (דף קפ"ב ע"ב) אב"ג ית"ץ,
וּבִל"ו דְּתַלְיִין מְנִיְהִי כְּחֶשְׁבוֹן ל"ו. וְדָאִי אִיהִי שְׂרָפִים

לשון הקודש

וְאַתָּה אֵלֶיהּ, שְׁעִלִיתָ לְמַעַלָּה לְעֵלַת
הָעִלוֹת, וְהוּא טוֹעֵן אוֹתָךְ מִכָּל טוֹב, רַד
אֵלֶיךָ, וְתַהֲנִי כְּרוּב תַּחְתֵּיהָ לְהוֹרִידָהּ בְּךָ
מִלְּאָה כָּל טוֹב. וּמִלְאָכִים שֶׁל אֲבָא
וְאַמָּא, שְׁהִם י"ה, (הֶסְתִּירוּ אוֹתָהּ) סוֹבְבוּ אוֹתָךְ
בִּירִידָתָהּ. וּמִלְאָכִים שֶׁל בַּעֲלָהּ, בֶּן אֲבָא
וְאַמָּא, ו', כְּסוּ אוֹתָהּ, וּמְעוּפָפִים אוֹתָהּ
בְּשֵׁשׁ בְּנָפִים – אב"ג ית"ץ, וּבִלְוִי
שְׁתֵּלוּיִים מֵהֶם כְּחֶשְׁבוֹן ל"ו. וְדָאִי זֶה

מִלְאָכִים עֲלִיוֹנִים, שְׁלִיחֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִיְמִין, וּמִלְאָכִים שְׁלוּחֵיו מִשְׁמַאל,
וּמִלְאָכִים שֶׁל אֲבָא וְאַמָּא, וְהֵיוּ מְסִתִּירִים
לָהּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וּמִכַּסִּים אוֹתָהּ בָּאוֹת
ו' בְּשֵׁשׁ בְּנָפִיו, שָׁבוּ נֹאמַר (ישעיה ו) שְׂרָפִים
עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ בְּנָפִים וְגו'.
שְׁשִׁבּוּעָה שָׁלוֹ, שְׁהִיא ה', רַבִּיעִית.
וּבִשְׁתֵּים יְכַסָּה רַגְלֵיהּ שְׁלָהּ, וּבִשְׁתֵּים
מְעוּפָפִים אוֹתָהּ.

עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. וְנִחִיתָתָהּ ה' (נ"א י"ה) דִּילִיָּה, טְמִירָא
מְכוּסָה בְּחוּץ. וּמִלְאָכִין דְּאֵינוּן דְּצַדִּיק ח"י עֲלָמִין,
אִסְמִיכוּ לָהּ עֲלֵיבּוֹ בְּחִינוֹן דְּסַמְכִי לְבַרְסִיָּא.

דְּאַף עַל גַּב דְּה"א דְּאַצִּילוֹת, דְּשָׁמַא דִּיהוָה, אִיהִי
סְמִיכַת לְכֻלָּהּ, לִית לְכוּן לְפָרְחָא לְעִילָא,
וּלְנִחְתָּא לְתַתָּא, בַּר מִינָהּ. בְּאַבְרִין דְּגוּפָא, דִּלִּית לְחוּץ
תְּנוּעָה בַּר מְנַשְׁמָתָא, דְּאַבְרִין דְּאִית לָהּ, אֲתַפְּשָׁטוּ
עֲלֵיבּוֹ, לְסַמְכָא לְכוּן בְּחוּץ. דְּהָכִי אִיהִי ה', כִּימָא, אִי
אִית לָהּ מְאֵנִין, מִתְּמַלִּיין מִנָּהּ, וּמִתְּפַשְׁטִין בְּחוּץ,
בְּנִחְלִים דְּמִתְּפַשְׁטִין מִן יָמָא עַל אֲרַעָא. וְאִי לֹא, אִיהִי
ה' בְּגִרְמָא יְחִידָאָהּ, בְּלֹא אֲתַפְּשָׁטוֹתָא דְּנִחְלִין.

הָכִי מְאֵנִין דְּשְׂכִינְתָּא, אֵינוּן מִלְאָכִין קְדִישִׁין לְעִילָא,
וַיִּשְׂרָאֵל לְתַתָּא, אִי אִית בְּחוּץ מְאִירֵי מְדוֹת,
מְאִירֵי חֶסֶד חֲסִידִים, גְּבוּרִים מְאִירֵי תוֹרָה, גְּבִיָּאִים

לשון הקודש

עֲלִיכֶם לְתַמְדָּא אֲתִכֶּם בְּהֶם. שְׂפָךְ הִיא ה',
כְּמוֹ יָם. אִם יֵשׁ לָהּ פְּלִים, מִתְּמַלָּאִים
מִמְּנָהּ וּמִתְּפַשְׁטִים בְּהֶם כְּמוֹ נִחְלִים
שְׂמִתְּפַשְׁטִים מֵהֶם עַל הָאָרֶץ. וְאִם לֹא,
הִיא ה' בְּעֵצֶם יְחִידִי, בְּלִי הִתְּפַשְׁטוֹת
הַנִּחְלִים.

כְּךָ פְּלִי הַשְּׂכִינָה, הֵם מִלְאָכִים קְדוּשִׁים
לְמַעְלָה, וַיִּשְׂרָאֵל לְמַטָּה, אִם יֵשׁ בְּהֶם
בְּעֲלֵי מְדוֹת, בְּעֲלֵי חֶסֶד חֲסִידִים, גְּבוּרִים

שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. וַיִּזְרְדַתָּ ה' (י"ה)
שְׁלוֹ, טְמִירָה מְכֻסָּה בְּהֶם. וּמִלְאָכִים שְׂהֶם
שֶׁל צַדִּיק ח"י הָעוֹלָמִים, הַסְּמִיכוּ אוֹתָהּ
עֲלֵיכֶם כְּמוֹ הַחַיּוֹת שְׂפוּמִכוֹת אֶת הַכֶּסֶּא.
שְׂאֵת עַל גַּב שְׂה"א שֶׁל אֲצִילוֹת שֶׁל שָׁם
שֶׁל יְהוּדָה הִיא תוֹמְכַת לְכָלֶם, אֵין לָכֶם
לְפָרֵחַ לְמַעְלָה וּלְזֶרֶדַת לְמַטָּה חוּץ מִמְּנָהּ,
בְּאִיבְרֵי הַגּוֹף שְׂאִין לָהֶם תְּנוּעָה, חוּץ
מִהַנְּשָׁמָה, שְׂהֵאִיבְרִים שֶׁיֵּשׁ לָהּ הִתְּפַשְׁטוֹ

וּכְתוּבִים, צְדִיקִים, אֲנָשֵׁי מַלְכוּת, דְּאֶתְמַר בְּהוּ (דניאל א)
 וְאֲשֶׁר כָּתוּב בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהִיבֵל הַמֶּלֶךְ, בַּעֲמִידָה
 דְּעֻלּוּתָא. בְּהִיבֵלָא דְּמִלְכָּא אֲדִנְי, מִלְכָּא דִּילָהּ יְהוֹ"ה.
 וְהֵם חֲכָמִים וְנְבוֹנִים רָאשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וְלֹא רָאשֵׁי עָרֵב
 רַב, דְּאֶתְמַר בְּהוּן, (איכה א) הָיוּ צָרִיחַ לְרָאשׁ. אִיהִי
 אֶתְפַּשְׁטָה עַל־יְהוּ בַּעֲשֵׁר סְפִירָן דִּילָהּ. בְּתֵהוּא זְמַנָּא,
 נְחִית עַל־תְּהֵא הָעֻלּוּת, בִּיּוֹד ה"א וְא"ו ה"א, לְנַחֲתָא
 עַל־יְהוּ, לְאַקְמָא שְׂכִינְתָּא עַל־יְהוּ.

וּבְזְמַנָּא (שמות ב) דְּוַיִּפֶּן כַּה וְכַה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ,
 אִיהִי אֶמְרַת, (שיר השירים א) שְׁלָמָה אֶהְיָה
 בְּעוֹטָיָה, מְעוֹטָפֶת בְּגָרְמָא דְּלֹא אֶתְפַּשְׁטָה עַל־יְהוּ,
 וְקוֹדֶשׁא בְּרִידָה הוּא צוּחַ עֲלֵה וְאָמַר, (איכה א) אִיכָּה
 יֵשְׁבָה בְּדָד.

לשון הקודש

בְּאוֹתוֹ זְמַן יָרַד עַל־תְּהֵא הָעֻלּוּת בִּיּוֹד ה"א
 וְא"ו ה"א, לְרַדְתָּ עֲלֵיהֶם וּלְהַקִּים שְׂכִינָה
 עֲלֵיהֶם.

וּבְזְמַן שֶׁל (שמות ב) וַיִּפֶּן כַּה וְכַה וַיֵּרָא כִּי
 אֵין אִישׁ, הִיא אוֹמְרַת: (שיר השירים א) שְׁלָמָה
 אֶהְיָה בְּעוֹטָיָה, מְעוֹטָפֶת בְּעֻמָּה שְׁלֹא
 הִתְפַּשְׁטָה עֲלֵיהֶם. וְהַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 צוּחַ עֲלֵיו וְאָמַר: אִיכָּה יֵשְׁבָה בְּדָד.

בְּעַלִּי תוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים, צְדִיקִים
 אֲנָשֵׁי מַלְכוּת, שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם (דניאל א) וְאֲשֶׁר
 כָּתוּב בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהִיבֵל הַמֶּלֶךְ, בַּעֲמִידַת
 הַתְּפִלָּה, בְּהִיבֵל הַמֶּלֶךְ אֲדִנְי, מֶלֶךְ שְׁלָה
 יְהוֹ"ה. וְהֵם חֲכָמִים וְנְבוֹנִים רָאשֵׁי
 יִשְׂרָאֵל, וְלֹא רָאשֵׁי עָרֵב רַב שְׁנֵאֲמַר
 בָּהֶם (איכה א) הָיוּ צָרִיחַ לְרָאשׁ. הִיא
 הִתְפַּשְׁטָה עֲלֵיהֶם בַּעֲשֵׁר סְפִירוֹת שְׁלָה.

אֲדֹהֲבִי, קָם בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא וְאָמַר, רַבּוֹן עָלְמָא, הָא
 הָכָא רַעֲיָא מְהִימְנָא. דְּאִתְּמַר בֵּיה (במדבר יב)
 וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד, עַד כָּעַן וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ.
 הָא הָכָא וְהָאִישׁ מֹשֶׁה, דְּשָׁקִיל לְשִׁתִּין רַבּוּא
 דִּישְׂרָאֵל. וּבִיה (תהלים לג) מִמְּכּוֹן שְׁבִתּוֹ הַשְּׁנִיחַ. דְּבִיה
 אִתְּמַר לְגַבִּי דָּרָא דְּגִלּוּתָא בְּתַרְאָה, (ישעיה נג) וַיֵּי' הַפְּגִיעַ
 בּוֹ אֶת עֶזְרָא פִלְגּוֹ. וְאִיהּ כָּלִיל בְּעֶשֶׂר מִדּוֹת, דְּבִגְיִנִיחוֹ
 אִמְרַת (בראשית יח) לֹא אֲשַׁחִית בְּעֶבּוֹר הָעֶשְׂרָה. נְחִית
 עָלֶיהָ, לֹא־שִׁנְחָא עַל עָלְמָא, וְקִיִּים מִילָךְ, דְּאַנְתָּ קְשׁוּט,
 וְכָל מִילָךְ קְשׁוּט.

דְּאִיהּ גַּמֵּל חֶסֶד עִם שְׂכִינְתָּא, וְקָטִיר שְׁפָחָה
 דִּילָהּ בְּגִבּוּרָה, לְמַהּוֹי שְׁפָחָה אִסִּירָא
 תַּחֲזוֹת גְּבִירְתָּהּ, בְּקִשּׁוּרָא דְּתַפְלִין. וְאֲשַׁתְּדַּל בְּגִינָה,
 בְּתוֹרַת אֱמֶת. (מלאכי ב) תּוֹרַת אֱמֶת הִיִּתָּה בְּפִיהּ.

לשון הקודש

אִמְרַת (בראשית יח) לֹא אֲשַׁחִית בְּעֶבּוֹר
 הָעֶשְׂרָה. רַד עָלָיו לְהַשְׁנִיחַ עַל הָעוֹלָם
 וְקִיִּים דְּבִרְיָה, שְׂאִתָּה אֱמֶת וְכָל דְּבִרְיָה
 אֱמֶת.

שְׂחוּא גַמֵּל חֶסֶד עִם הַשְּׂכִינָה, וְקִשֵּׁר
 שְׁפָחָתָה בְּגִבּוּרָה, לְהִיּוֹת שְׁפָחָה אִסִּירָה
 תַּחַת גְּבִירְתָּהּ בְּקִשֵּׁר שֶׁל תַּפְלִין,
 וְהַשְׁתַּדֵּל בְּגִלְגָּלָה בְּתוֹרַת אֱמֶת, (מלאכי ב)
 תּוֹרַת אֱמֶת הִיִּתָּה בְּפִיהּ. וְהַשְׁתַּדֵּל בָּהּ

בֵּין כָּךְ קָם הַמְּנִירָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר,
 רַבּוֹן הָעוֹלָם, הָרִי כָּאֵן רוּעָה הַנְּאָמָן, שְׂבו
 נְאֻמַּר (במדבר יב) וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד, עַד
 כָּעַת (שמות ב) וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ. הָרִי כָּאֵן
 וְהָאִישׁ מֹשֶׁה, שְׁשָׁקוֹל לְשִׁשִּׁים רַבּוּא שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, וְבוֹ (תהלים לג) מִמְּכּוֹן שְׁבִתּוֹ
 הַשְּׁנִיחַ. שְׂבו נְאֻמַּר עַל דּוֹר הַגִּלּוֹת
 הָאֲחֵרוֹנָה, (ישעיה נג) וְה' הַפְּגִיעַ בּוֹ אֶת עֶזְרָא
 פִלְגּוֹ. וְהוּא כָּלִיל בְּעֶשֶׂר מִדּוֹת, שְׂבִגְלָלָן

וְאַשְׁתַּדֵּל בָּהּ, בְּנִבְיָאִים וּבְתוֹבִים. בְּנִבְיָאִי, בְּכַמָּה
נְחֻמוֹת. בְּתוֹבִים, בְּעֶשְׂרָה מִיְּנֵי תַּהֲלִים. בְּצַדִּיק,
בְּתַמְנָסר בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא.

וּמֵאֲרִי מִתְנִיתִין, לָא אֲשַׁתְּמוּדְעֵן לִיה לְרַעֲיָא
מִהֵימְנָא. אֵלִיהּ, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ בְּשָׂמָא
דִּיהוֹ"ה, וּבְשָׁמִיָּה מִפְּרָשׁ, גְּלִי לִיה לְכָל רִישֵׁי מֵאֲרִי
מִתְנִיתִין, דִּישְׁתְּמוּדְעוֹן לִיה, וְלֹא יִתְחַלֵּל יִתִּיר,
דְּאַתְמַר בִּיה, (לְגַבֵּי עֲלָמָא) (ישעיה נג) וְהוּא מְחֻלָּל מִפְּשָׁעֵינוּ.
לִית לָךְ צוּרָךְ לְמִיטַל רְשׁוּ דְהָא אֲנָא שְׁלִיחָא דְמֵאֲרִי
עֲלָמָא, וַיִּדְעֵנָּא דְאִי אַנְתָּ עֶבֶד דָּא, דִּיּוֹדִי לָךְ קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עֲלִיהּ, וַיִּסְתַּלְקוֹן בְּנֵךְ בְּגִינִיָּה, עֵילָא וְתַתָּא.
וְלֹא תִתְעַכֵּב לְמַעַבְדָּא, לָא שָׁבוּעַ וְלֹא חֹדֶשׁ וְלֹא שָׁנָה,
אַלָּא מִיָּד. (כאן חסר).

רַעֲיָא מִהֵימְנָא, מֵאֲרִי דְפִסְחָא, בּוֹמְנָא דְשְׁלִיט
עֲלִיָּהּ לִיל שְׁמוּרִים, בְּלָהּ צְרִיכִים לְמַהּוֹי

לשון הקודש

מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ. אִין לָךְ צֻרָךְ לְקַחַת
רְשׁוֹת, שְׁחֲרִי אֲנִי שְׁלִיחַ שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם,
וַיִּדְעֲתִי שְׂאֵם אַתָּה עוֹשֶׂה בֶּן, שִׁיּוּדָה לָךְ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלָיו, וַיַּעֲלוּ בְּנֵיךְ
בְּגִלְלוֹ, מַעֲלָה וּמַטָּה. וְלֹא תִתְעַכֵּב
לַעֲשׂוֹת לֹא שָׁבוּעַ, וְלֹא חֹדֶשׁ, וְלֹא שָׁנָה,
אַלָּא מִיָּד.

רִיעָה הַנָּאֻמָּן, בְּעֵלִי הַפִּסְתָּ, בְּזִמְן שְׁשׁוּלְמָא

בְּנִבְיָאִים וּבְתוֹבִים. בְּנִבְיָאִים בְּכַמָּה
נְחֻמוֹת. בְּתוֹבִים בְּעֶשְׂרָה מִיְּנֵי תַּהֲלִים.
בְּצַדִּיק בְּשִׁמּוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת הַתַּפְּלָה.
וּבְעֵלִי הַמִּשְׁנָה לֹא נוֹדְעוּ לְרוּעָה הַנָּאֻמָּן.
אֵלִיהּ, בְּשָׁבוּעָה עֲלִיךְ בְּשֵׁם יְהוֹ"ה
וּבְשִׁמּוֹ הַמִּפְּרָשׁ, גְּלָה אוֹתוֹ לְכָל רִאשֵׁי
בְּעֵלִי הַמִּשְׁנָה שִׁידְעוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִתְחַלֵּל
יִתִּיר, שְׁבוּ נְאֻמֶּר (לְגַבֵּי הָעוֹלָם) (ישעיה נג) וְהוּא

שְׁמוּרִים, וְנִטְוִירִים מִחֲמִין וּשְׂאוֹר בְּכָל שָׁהוּא, וְכָל
מֵאֲכָלִים וּמִשְׁקִים (ס"א מֵאֲנִי דְפִסְחָא) בְּלֵהוּ נִטְוִירִין. וּמֵאֵן
דְּנִטִיר לֹון מִחֲמִין וּשְׂאוֹר. גּוּפִיה, אִיהוּ נִטִיר מִיִּצֵר
הָרַע לְתַתָּא, וְנִשְׁמַתָּא לְעִילָא. וְאַתְּמַר בֵּיה, (תהלים ה) לֹא
יִגְוִרְךָ רָע. בְּגִין דִּהָא אֲתַעְבִיד גּוּפִיה קִדְשׁ, וְנִשְׁמַתִּיה
קִדְשׁ קִדְשִׁים. וְאַתְּמַר בְּיִצֵר הָרַע (ויקרא כב) וְכָל זֶר לֹא
יֹאכֵל קִדְשׁ, (במדבר א) וְהִזֵּר הַקֶּרֶב יוֹמַת.

פִּסְחָא, דְּרוּעָא יְמִינָא דְאַבְרָהָם, בְּסָף מְזוּקָן. מֵאֵן
דְּעָרֵב בֵּיה עוֹפְרָת, מִשְׁקָר לִיה. הָכִי מֵאֵן
דְּעָרֵב חֲמִין אֵו שְׂאוֹר כָּל שָׁהוּא בְּמִצָּה, בְּאֵלוֹ
מִשְׁקָר חוֹתָמָא דְּמִלְכָּא. וְהָכִי מֵאֵן דְּעָרֵב בְּטַפָּה
דִּילִיה שׁוּם תַּעְרוּבָת, בְּאֵילוֹ מִשְׁקָר חוֹתָמָא דְּמִלְכָּא,
דָּא בְּדָא תִלְיָא.

לשון הקודש

(ויקרא כב) וְכָל זֶר לֹא יֹאכֵל קִדְשׁ, (במדבר א)
וְהִזֵּר הַקֶּרֶב יוֹמַת.

פִּסְחָא, זְרוּעַ יְמִין שֶׁל אַבְרָהָם, בְּסָף מְזוּקָן.
מִי שֶׁעָרֵב בּוֹ עוֹפְרָת, מִשְׁקָר אוֹתוֹ. כִּד מִי
שֶׁעָרֵב חֲמִין אֵו שְׂאוֹר כָּל שָׁהוּא בְּמִצָּה,
בְּאֵלוֹ מִשְׁקָר בְּחוֹתֵם הַמֶּלֶךְ. וְכִד מִי
שֶׁעָרֵב בְּטַפָּה שְׁלֹו שׁוּם תַּעְרֻבָת, בְּאֵלוֹ
מִשְׁקָר אֶת חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ. זֶה בְּזוֹהַ תִּלְוִי.

עֲלֵיהֶם לֵיל שְׁמוּרִים, כָּלֶם צְרִיכִים לְהִיּוֹת
שְׁמוּרִים, וּשְׁמוּרִים מִחֲמִין וּשְׂאוֹר בְּכָל
שָׁהוּא, וְכָל הַמֵּאֲכָלִים וְהַמִּשְׁקִים (כלי הפסח)
כָּלֶם שְׁמוּרִים. וּמִי שֶׁשׁוּמְרָם מִחֲמִין
וּשְׂאוֹר, גּוּפוֹ שְׁמוֹר מִיִּצֵר הָרַע לְמַטָּה,
וְנִשְׁמַתּוֹ לְמַעְלָה, וְבוֹ נֶאֱמַר (תהלים ה) לֹא
יִגְוִרְךָ רָע. מִשׁוּם שֶׁהָרִי גּוּפוֹ נַעֲשֶׂה קִדְשׁ,
וְנִשְׁמַתּוֹ קִדְשׁ קִדְשִׁים, וְנֶאֱמַר בְּיִצֵר הָרַע

רֹאשׁ הַשָּׁנָה, דְּרוּעָא שְׂמַאלָא דִּיצְחָק. תַּמָּן דִּינִי
נִפְשׁוֹת, וְעֵקֶדָה דִּיצְחָק תַּמָּן הָיָה. דְּעֵקֶיד לִיָּה
אֲבָרְהָם. קִשּׁוּרָא דְתַפְלָה דִּיד, דִּימִיא דְעֵקֶדָה דִּיצְחָק.
זָכָא אִיהוּ בָּרָא דְאֶתְעֵקֶד בְּאֲבוּי, וְאֶתְקַשֵּׁר בֵּיה,
לְמַעַבְד עוֹבְדוֹהִי, בְּאוֹרֵייתָא וּבִמְצוֹה. וְזָכָא עֶבֶד
דְּאֶתְקַשֵּׁר תַּחְתּוֹת רַבִּיָּה, לְמַעַבְד רַעוּתִיָּה, אִיהוּ בְּאַתָּר
דְּבָרָא דְּמִלְכָּא.

מִטְטֵרוֹ"ן, זָכָא אַנְתָּ, וְזָכָאִין בְּנָךְ, דְּאֵינּוּן קִשְׁרִין
וְעֵקֶידִין בְּתַפְלִין תַּחְתּוֹת רִשׁוּתָא דְּמֶאֱרָךְ.
וּבְגִין דָּא, אַף עַל גַּב דְּאַנְתָּ עֶבֶד לְמֶאֱרָךְ, מִלְכָּא אַנְתָּ
עַל כָּל מְמַנָּן דְּשָׂאֵר עַמּוּן. מִלְכָּא עַל כָּל מְלָאכִין.
מִלְכָּא, דְּשָׂדִים וְכָל מִשְׁרֵייתִיָּה, דְּחֵלִין מִנָּךְ. מֶאֱן
גָּרִים דָּא, בְּגִין דְּאַנְתָּ שְׂרַפְרָף לְמֶאֱרָךְ, וְאַנְתָּ מְשִׁמֵּשׁ
לְמֶאֱרָךְ. שְׂדֵי דְּמוֹזוֹה לָבֵר, שׁוּמֵר הַפֶּתַח. יְהוֹ"ה
דְּאִיהוּ מֶאֱרָךְ, מִלְגָּאוּ.

לשון הקודש

קשורים ועקודים בתפלין תחת רשות
רבונך. ולכן, אף על גב שאתה עבד
לרבונך, מלך אתה על כל הממנים של
שאר העמים, מלך על כל המלאכים,
מלך ששדים וכל מחנותיהם פוחדים
מך. מי גרם את זה? משום שאתה
שרפרף לרבונך ואתה משמש את
רבונך. שדי של המוזה מבחוץ, שומר

ראש השנה, ורוע שמאל של יצחק, שם
דיני נפשות, ועקדת יצחק שם היתה,
שעקדו אברהם. קשר של תפלה של יד
כמו עקדת יצחק. אשרי הבן שנעקד
באביו ונקשר בו לעשות מעשהו בתורה
ובמצוה, ואשרי העבד שנקשר תחת רבו
לעשות רצונו, הוא במקום של בן המלך.
מטטרו"ן, אשריך ואשרי בנך, שהם

וְהָכִי אֵיהוּ בַד קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְחִית לְשִׁלְטָא
עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, דְּאֵיהוּ טוֹב מְטֵרוֹן.
רַע סְמָאֵל, שַׁד, מְלָכָא דְשָׂדִים. (דף רפ"ג ע"א) מְטֵרוֹן
מְלָאךְ, מְלָכָא דְמְלָאכִים. אָבֵל מְסֵטְרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי,
שַׁדִּי אֵיהוּ יְסוֹד. וּבְגִין דָּא לְמַטָּה, שְׁנַיִם, עֶבֶד וָרַבּוֹ,
דְּלֹאוּ אֵינוֹן יְחוּדָא חָדָא, וְלַמַּעְלָה, אַחֵר. תַּפְּאֶרֶת
יְסוֹד, דְּגוּף וּבְרִית חֲשִׁבִּינָן חַד, דְּאֵיהִי עֲמוּדָא
דְּאַמְצָעִיתָא וְצָדִיק.

בְּגִוּוֹנָא דְתַפְלִין דְרָאשׁ, דְּאֵיהוּ בִּינָה עַל תַּפְּאֶרֶת,
מְסֵטְרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי דְאַצִּילוֹת, וּמְלָכוֹת
תַּפְּלָה דִיד. הָכִי לְתַתָּא בְּאֵילָנָא דְחַיִּי דְבְרִיאָה,
מְסֵטְרָא דְכְרִסְיָא עֲלָאָה, תַּפְלִין דְרָאשׁ מְטֵרוֹן.
תַּפְלִין דִּיד דִּילִיָּה, בְּפֹא תַחְתָּוֹן. וְהָאִי אֵיהוּ דְאָמַר
נָבִיא עֲלִיָּה, (יִרְמְיָה יז) בְּפֹא כְבוֹד מְרוֹם מְרָאשׁוֹן.

לשון הקודש

הַפֿתַּח. יְהוָה שְׂחֹא רַבּוֹנָךְ מִבְּפָנִים.
וְכָךְ הוּא בְּשִׁהֲקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד
לְשִׁלְטַע עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, שְׂחֹא טוֹב
מְטֵרוֹן. רַע סְמָאֵל, שַׁד, מְלָךְ הַשָּׂדִים.
מְטֵרוֹן מְלָאךְ, מְלָךְ הַמְּלָאכִים. אָבֵל
מְצַד עֵץ הַחַיִּים, שַׁדִּי הוּא יְסוֹד. וְלָבֵן
לְמַטָּה שְׁנַיִם, עֶבֶד וָרַבּוֹ, שְׂאִינָם יְחוּד
אַחֵר, וְלַמַּעְלָה אַחֵר. תַּפְּאֶרֶת יְסוֹד, שְׂגוּף
וּבְרִית נְחֻשְׁבִּים לְאַחֵר, שְׂחֵא עֲמוּד

דְּאַמְצָעִי וְצָדִיק.
בְּמוֹ שְׂתַפְלִין שֶׁל רָאשׁ, שְׂחֹא בִּינָה עַל
תַּפְּאֶרֶת, מְצַד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים שֶׁל
אַצִּילוֹת, וּמְלָכוֹת תַּפְּלָה שֶׁל יָד – כָּךְ
לְמַטָּה בְּעֵץ הַחַיִּים שֶׁל בְּרִיאָה, מְצַד
הַכְּפֹא הָעֲלִיוֹן, תַּפְלִין שֶׁל רָאשׁ מְטֵרוֹן.
תַּפְלִין שֶׁל יָד שְׁלוֹ, בְּפֹא תַחְתָּוֹן. וְהָאִי מַה
שְׂאָמַר עָלָיו הַנָּבִיא, (יִרְמְיָה יז) בְּפֹא כְבוֹד
מְרוֹם מְרָאשׁוֹן.

אָבֵל מִסְטֵרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, בְּקִשְׁוֹרָא
 דְּתַפְלִין, אֶתְקַשֵּׁר יֵצֶר הָרַע תַּחְתּוֹת יֵצֶר הַטּוֹב,
 בְּעֵבְדָא תַּחְתּוֹת מְאִירִיה, בְּקִלָּא דְּאוּרִייתָא, בְּקִלָּא
 דְּצִלוֹתָא, בְּקוֹל דְּשׁוּפָר. קִלָּא אִיהוּ רומ"ח לְגִבִּית.
 וְדָא קוֹל הַשׁוּפָר, קוֹל דְּעֵמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ
 כָּלִיל אִשָּׁא מִיָּא וְרוּחָא. דְּאֵינוֹן תִּלְת אֲבָהִן, דְּבַהוֹן
 חִי"ו, ה' בְּאַבְרָהָם, י' בְּיִצְחָק, בְּכָל אֲתֵר ה' דְּשָׁלִיט
 עַל י' דִּינָא הוּא, וְהָאִי אִיהוּ ה"י מִן אֱלֹהִים. וּבְגִין
 דָּא (תהלים מז) עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרְוּעָה. ו' מִן וְאֵלֹהִי יַעֲקֹב,
 וְדָא רוּחַ הַשׁוּפָר, שְׂכִינְתָא מְנָא דְּכָלְהוּ תִּלְת, וְאִיהוּ
 ה' מִן הַשׁוּפָר.

דְּאֵינוֹן י' שׁוּפְרוֹת, דְּאֵינוֹן קִשְׁר"ק קִשְׁ"ק קר"ק,
 מִתְלַבְּשִׁין בְּהוֹן ה"א יו"ד וָא"ו ה"א, דְּכָל
 אֲתוּוֹן אֵלִין (ס"א אֵינוֹן) דִּינִין לְסִטְרִין אַחֲרָנִין וּלְחִיבִיָּא.

לשון הקודש

– דִּין הוּא, וְהוּוּ ה"י מֵאֱלֹהִים, וְלָבֵן (תהלים
 מז) עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרְוּעָה. ו' מִן וְאֵלֹהִי
 יַעֲקֹב, וְזֶה רוּחַ הַשׁוּפָר. שְׂכִינָה כְּלִי שֶׁל
 כָּל הַשָּׁלֵשׁ, וְהוּא ה' מִן הַשׁוּפָר.
שְׁהֵם עֲשֶׂרֶה שׁוּפְרוֹת, שְׁהֵם קִשְׁר"ק
 קִשְׁ"ק קר"ק, מִתְלַבְּשִׁים בָּהֶם ה"א יו"ד
 וָא"ו ה"א. שְׁכָל הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ (קו) דִּינִים
 לְצַדִּיקִים אַחֲרִים וְלִרְשָׁעִים.

אָבֵל מִצַּד עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, בְּקִשְׁר
 הַתַּפְלִין נְקִשְׁר יֵצֶר הָרַע תַּחַת יֵצֶר הַטּוֹב
 כְּמוֹ עֶבֶד תַּחַת רַבּוֹ, בְּקוֹל הַתּוֹרָה, בְּקוֹל
 הַתַּפְלָה, בְּקוֹל הַשׁוּפָר. קוֹל שֶׁהוּא רומ"ח
 אֵלִין, וְזֶה קוֹל הַשׁוּפָר, קוֹל הָעֵמּוּד
 הָאִמְצָעִי, שְׁכָלֹל מֵאֵשׁ מִים וְרוּחַ, שְׁהֵם
 שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת שְׁבָהֶם חִי"ו, ה' בְּאַבְרָהָם,
 י' בְּיִצְחָק. בְּכָל מְקוֹם ה' שְׁשׁוּלְמֵת עַל י'

השלמה מזה שמטות (סימן י"ז)

וְכָל אֶתְנוֹן אֵלֶּיךָ אֵינוֹן (ס"א דינין) **לְסִטְרִין אַחֲרֵינִין**
וְלַחֲבִיבֵיךָ, אֵינוֹן בְּשִׁלְשָׁלָאִין וְרוֹמַחִין לְשִׁיפִין.
תְּרוּעָה שֶׁלְשָׁלַת וְתָרִין תְּרוּעוֹת בְּעֶשְׂרָה שׁוּפְרוֹת
וְאֵינוֹן חֵד מִן קֶשֶׁר"ק, וְתַנְיִנָא מִן קֶר"ק, וְאֵינוֹן
עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא.

וְתַנְיָא צְדִיק כָּל חֵד עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא יִשְׂרָאֵל.
שְׁלִישִׁיָּה לְתַקִּיעָה דְאַבְרָהָם רַחֲמִין פְּשׁוּטִים
וְלַשְׁבָּרִים דִּיצְחָק דִּינִין תְּבָרִין דְּלָבָא, דְּשְׁבָרִים לְשׁוֹן
תְּבִירוֹ אֵינוֹן, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שמות כ"ג) שֹׁבֵר תִּשְׁבֵּר
מִצְבוֹתֵיהֶם. צְדִיק אִיהוּ שֶׁלְשָׁלַת תְּלִיתָא מְמוּצָע
בֵּין צְבָאוֹת דִּילִיָּה תָרִין שְׁפָנוֹן, תַּקִּיעָה לְפָנֶיהָ
וְתַקִּיעָה לְאַחֲרֶיהָ.

שְׁתֵּי חֲצוּצוֹת בְּסֶף אֶתְקָרְיָאוּ כֵּד נְטִילֵי מְרַחֲמֵי
דְּאִיהוּ יְמִינָא, שְׁנַיִם בְּרוּבִים זָהָב אֶתְקָרְיָאוּ

לשון הקודש

– יִשְׂרָאֵל. שְׁלִישִׁיָּה לְתַקִּיעָה שֶׁל אַבְרָהָם
 רַחֲמִים פְּשׁוּטִים, וְלַשְׁבָּרִים שֶׁל יִצְחָק
 דִּינִים שׁוֹבְרִים אֶת הַלֵּב, שְׁשָׁבָרִים לְשׁוֹן
 שְׁבִירָה הֵם, זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות כג) [וְ]שֹׁבֵר
 תִּשְׁבֵּר מִצְבוֹתֵיהֶם. צְדִיק הוּא שֶׁלְשָׁלַת
 שְׁלִישִׁי מְמוּצָע בֵּין צְבָאוֹת שְׁלוֹ שְׁתֵּי
 שְׁפָתִים, תַּקִּיעָה לְפָנֶיהָ וְתַקִּיעָה לְאַחֲרֶיהָ.
 שְׁתֵּי חֲצוּצוֹת בְּסֶף נִקְרְאוֹת בְּאֶשֶׁר

השלמה מזה שמטות סימן יז
וְכָל הָאוֹתִיּוֹת הָאֵלּוּ הֵן (דינים) לְצִדִּדִּים
אַחֲרִים וְלַחֲבִיבִים, הֵן בְּשִׁלְשָׁלוֹת
וּרְמָחִים לְאִיבָרִים. תְּרוּעָה שֶׁלְשָׁלַת וְשְׁתֵּי
תְּרוּעוֹת בְּעֶשְׂרָה שׁוּפְרוֹת, וְהֵם אֶחָד מִן
קֶשֶׁר"ק, וְשְׁנֵי מִן קֶר"ק, וְהֵם הָעֲמוּד
הָאַמְצָעִי.
וְלַמִּדְנֹו, צְדִיק כָּל אֶחָד הָעֲמוּד הָאַמְצָעִי

מִסְטָרָא דְגִבּוּרָה דְתַמָּן בְּרוּבִים, וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְׁמָאל.
וּבְלָחוּ עֶשֶׂר אֶתְקַשְּׁרוּ בְקֶשֶׁר אֶחָד דְּאִיְהוּ סִימָן קש"ר
תְּקִיעַ"ה שְׁבִרִי"ם תְּרוּעַ"ה.

לְקַבְּלִיהָ קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין וְאוֹקְמוּהָ רַבָּנָן, הִרְאָה
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה קֶשֶׁר שֶׁל
תְּפִלִּין וְדָא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא קְשׁוּרָא דְתַלְתָּ אֲבָהָן
לְעִילָא, וְצַדִּיק קְשׁוּרָא דְנֶצַח הו"ד יסו"ד. וְהֵאֵי אִיְהוּ
קֶשֶׁר בְּתוּךְ קֶשֶׁר, חוּתָם בְּתוּךְ חוּתָם לְמַחְזִי חֲמָרָא
דְּאוּרִייתָא נָטִיר מְלֻגָא, וְהָכִי חוּלִיָּא לִית פְּחוּת
מִתַּלְתָּ בְּרִיבָן. וְדָא שְׂכִינְתָא דְאִיְהִי בֵּת יְחִידָא קְשׁוּרָא
בְּשִׁין דְשֶׁבֶת, אִיְהוּ אוֹת דְתַפְּלִין קְשׁוּרָא בְּשִׁין דְתַפְּלִין
דְּאִיְהִי תַלְתָּ עֲנָפִי דְאַבְהָן. וְדָא י"ש דְשַׁד"י אֲשֶׁתָּאֵר
דְּלִי"ת לְמַחְזִי אַרְבַּע בְּתִי דְתַפְּלִין.

לשון הקודש

בְּתוּךְ קֶשֶׁר, חוּתָם בְּתוּךְ חוּתָם, לְהִיּוֹת
הַיִּין שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁמוֹר מִבְּפָנִים, וְכֵן
חֲלָה אֵין פְּחוּת מִשְׁלֹש בְּרִיכוֹת. וְזוֹ
הַשְׂכִּינָה שֶׁהִיא בֵּת יְחִידָה קְשׁוּרָה בְּאוֹת
שִׁין שֶׁל שֶׁבֶת, הִיא אוֹת שֶׁל תַּפְּלִין
קְשׁוּרָה בְּאוֹת שִׁין שֶׁל הַתַּפְּלִין, שֶׁהִיא
שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים שֶׁל הָאֲבוֹת, וְזֶה אוֹתוֹת
י"ש שֶׁל שַׁד"י. נִשְׁאַרָה אוֹת דְּלִי"ת לְהִיּוֹת
אַרְבַּע בְּתִי הַתַּפְּלִין.

נוֹטְלִים מִרְחֻמִּים שֶׁהוּא יָמִין. שְׁנַיִם
בְּרוּבִים זֶהֱב נִקְרָאִים מִצַּד הַגִּבּוּרָה שֶׁשֵּׁם
בְּרוּבִים, וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְׁמָאל. וְכָל הָעֶשֶׂר
נִקְשָׁרִים בְּקֶשֶׁר אֶחָד שֶׁהוּא סִימָן קש"ר
– תְּקִיעַ"ה שְׁבִרִי"ם תְּרוּעַ"ה.

בְּנִגְדוֹ קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְּלִין, וּבְאַרְוֵהוּ
חֲכָמִים, הִרְאָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה
קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְּלִין, וְזֶה עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
קְשׁוּר שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת לְמַעְלָה, וְצַדִּיק
קְשׁוּר שֶׁל נֶצַח הו"ד יסו"ד. וְזֶהוּ קֶשֶׁר

בְּהֵאֵי קְשׁוּרָא אֶתְקַשֵּׁר שׁ"ד בְּשִׁלְשֻׁלַת, בְּקְשׁוּרָא
 דְּתַפְלִין בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ קְשׁוּר. אִם יִצְיָלוּ
 אֱלוֹהַּ וּפְטוּר גְּרָמִיָּה מִשִּׁלְשֻׁלָּה דְּמִלְכָּא. בְּגִין
 דְּתִרְוּעָה אִיהִי בְּדַעַת וְאִיהִי עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, קְשֵׁר
 תַּלְת אֲבָהֶן. אֲשֵׁרִי הָעָם יוֹדְעֵי תִרְוּעָה, וְלֹא אָמַר
 שׁוּמְעֵי. וּמִיד דְּאֶתְקַשֵּׁר שְׂמָאלָא בִּימִינָא, אֶתְפְּיִיא
 דִּינָא וְאַתְגַּבֵּר רַחֲמֵי.

וְקְשׁוּרָא דְּתִרְוּיָהוּ דַּעַת. שִׁלְשֻׁלַת קְשׁוּר בְּתַקִּיעָה
 וּשְׁבָרִים. וְעַל דָּא פֶּסַח יְמִינָא, רֹאשׁ
 הַשָּׁנָה שְׂמָאלָא, עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא מִתָּן תּוֹרָה.
 וְאִינוּן שְׁבָעָה בְּשַׁבְּעָה מוֹצָקוֹת, וְאִינוּן שְׁבִינָה עֲלָאָה
 בְּלִילָא מִשְׁבַּע סְפִירָן. שְׁבִינָה תַתָּאָה בֵּת שְׁבַע וְאִינוּן
 אֲרִבִּיסָר. עֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא כֻּלִּיל תִּרְוּיָהוּ בִּי"ד
 יְהוֹ"ה יוֹ"ד הֵ"א וָ"ו הֵ"א. וְכָל שְׁבַע מִסְטָרָא

לשון הקודש

וְחֶקְשֵׁר נְקֻשֵׁר שׁ"ד בְּשִׁלְשֻׁלַת בְּקֻשֵׁר
 קְשׁוּרָה בְּתַקִּיעָה וּשְׁבָרִים. וְעַל זֶה פֶּסַח
 הוּא יָמִין, רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא שְׂמָאל,
 הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי הוּא מִתָּן תּוֹרָה. וְאִלוּ
 שְׁבָעָה בְּשַׁבְּעָה [וּשְׁבָעָה] מוֹצָקוֹת, וְהֵם
 שְׁבִינָה עֲלִיוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁבַּע סְפִירוֹת.
 שְׁבִינָה תַתְּוֹנָה בֵּת שְׁבַע, וְהֵם אֲרַבַּע
 עֶשְׂרֵה. הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם

בְּזֶה הֶקְשֵׁר נְקֻשֵׁר שׁ"ד בְּשִׁלְשֻׁלַת בְּקֻשֵׁר
 שֶׁל הַתַּפְלִין בְּזִמְנָא שֶׁהוּא קְשׁוּר. אִם
 יִצְיָלוּ אֱלוֹהִי, וּפְטוּר עֲצָמוֹ מִשִּׁלְשֻׁלוֹת
 הַמִּלָּךְ, מְשׁוּם שֶׁתִּרְוּעָה הִיא בְּדַעַת וְהִיא
 הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, קְשֵׁר שֶׁל שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת.
 אֲשֵׁרִי הָעָם יוֹדְעֵי תִרְוּעָה, וְלֹא אָמַר
 שׁוּמְעֵי. וּמִיד שֶׁנִּקְשֵׁר הַשְּׂמָאל בִּימִין,
 נִכְפָּה הַדִּין וּמִתְגַּבֵּרִים הַרַחֲמִים.

דְּשִׁכְנִיתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קי"ט) שְׁבַע בַּיּוֹם
הִלְלִיתִךָ, לְקַבֵּלָהּ עֲבָדֶיךָ שְׁבַע חֲקָפוֹת.

סוּפָ"ה יֵאָהֲדוּ נְהִי, כ"ו ה"ס. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לוֹלֵב, וְשִׁכְנִיתָא אֶתְרוּג. לוֹלֵב דּוּמָה לְגוּפָא
וְאֶתְרוּג לְלֵבָא. וּבְגוּפָא אֵית ח"י חוֹלִיין, לוֹלֵב ח"י
נְעֻנְעִין דְּלוֹלֵב. וּבְנִטִּילַת לוֹלֵב ח"י נְעֻנְעִין בְּאֲנָא ה',
ח"י נְעֻנְעִין בְּהוּדוֹ לָהּ, ח"י נְעֻנְעִין תַּחֲלָה וְסוּף ע"ב,
לְמִבְרַח בְּהוּן ע"ב מְמַנֵּן דְּמְמַנֵּן עַל רוּחִין בִּישׁוּן
וּטְלָלִין בִּישׁוּן.

שְׁבַעַת יוֹמֵי דְסוּפָה שְׁבַע סְפִירוֹן. סָכָה אִימָא עֲלָאָה
דְּמִסְכָּכָא עֲלִיָּהּ. נְסוּךְ הַמִּים וְנִסְוֹךְ הַיִּין
מִסְטָרָא דִּימִינָא וּשְׁמָאֲלָא וְחַג שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת
שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה, בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא. אֵלֶּה
מוֹעֲדֵי ה' מְקַרְאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם,

לשון הקודש

שְׁמוּנָה עֶשֶׂר נְעֻנְעִים בְּאֲנָא ה', שְׁמוּנָה
עֶשֶׂר נְעֻנְעִים בְּהוּדוֹ לָהּ, שְׁמוּנָה עֶשֶׂר
נְעֻנְעִים תַּחֲלָה וְסוּף – ע"ב. לְהִבְרִיחַ
בְּהֵם ע"ב מְמַנֵּים שְׁמִמְנִים עַל רוּחוֹת
רְעוֹת וּטְלָלִים רְעִים.

שְׁבַעַת יְמֵי הַסָּכָה – שְׁבַע סְפִירוֹת. סָכָה
– אִמָּא עֲלִיּוֹנָה שְׁמִסְכָּכַת עֲלֵיהֶם. נְסוּךְ
הַמִּים וְנִסְוֹךְ הַיִּין – מִצַּד שֶׁל יָמִין
וּשְׁמָאֲלָא, וְחַג שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת שְׁכִינָה

בִּי"ד – יְהוָה יו"ד ה"א וָא"ו ה"א. וְכָל
שְׁבַע מִצַּד הַשְׁכִּינָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים קיט)
שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִךָ. בְּנִגְדָה עוֹשִׂים שְׁבַע
הַקָּפוֹת.

סוּפָ"ה יֵאָהֲדוּנָה, כ"ו ה"ס. וְהַקּוּדֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לוֹלֵב, וְהַשְׁכִּינָה אֶתְרוּג. לוֹלֵב
דּוּמָה לְגוּף, וְאֶתְרוּג דּוּמָה לְלֵב. וּבְגוּף יֵשׁ
שְׁמוּנָה עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת, לוֹלֵב שְׁמוּנָה עֶשֶׂר
נְעֻנְעִים שֶׁל הַלוֹלֵב. וּבְנִטִּילַת הַלוֹלֵב

לְצִיפְרָא דְּמִצְפָּצִין לָהּ בְּנֵהָא בְּכָל יוֹמָא בְּכַמְּה
צְפֻצּוּפִין, וְאִיהִי רְבִיעֵת עֲלִיָּיהּ. בְּתַר דְּאִתְרַבִּיאוּ
גְּדַפִּיָּהּ דְּבְנֵהָא, פֶּרְחוּ כְּלָהּ בְּתַר אִימָא.

צִייד חַד הָוָה חֲכִים, בָּעָא לְצִיידָא לֹון. מָה עָבַד
צִייד, נָטַל לְאִימָא דִּילָהוֹן וְקָשִׁיר לָהּ, וְאִיהִי
צוּחַת בְּגִין בְּנֵהָא, שָׁמְעוּ בְּגִין קָלָה וְנִחַתוּ לְגַבָּה
וְקָשִׁירוּ לֹון. בְּגִיוֹנָא דָּא אִימָא עֲלָאָה דְּאִתְמַר בָּהּ
(דברים כ"ב) וְהָאֵם רִבְצָת עַל הָאֶפְרָתִים אוֹ עַל הַבִּיצִים,
וְאִינוֹן יִשְׂרָאֵל מִצְפָּצִין לָהּ בְּכַמְּה צְפֻצּוּפִין דְּצִלוּתִין
וְכו': (עַד כּאן מַהֲהַשְׁמָטוֹת).

אִינוֹן בְּשִׁלְשָׁלָאִין וְרוּמַחִין וְסִיפִין. תְּרוּעָה שִׁלְשָׁלַת
אִיהִי. וְתִירֵי תְּרוּעוֹת אִית בְּעִשְׂרָה שׁוּפְרוֹת.
וְאִינוֹן חַד.

לשון הקודש

שָׁמְעוּ הַבָּנִים קוֹלָהּ וַיִּרְדּוּ אֶצְלָהּ וְקָשְׁרוּ
אוֹתָם. כְּמוֹ זֶה הָאִמָּא הֶעֱלִינָהּ שְׁנֵאמַר
בָּהּ (דברים כב) וְהָאֵם רִבְצָת עַל הָאֶפְרָתִים
אוֹ עַל הַבִּיצִים, וְאֵלּוּ יִשְׂרָאֵל מִצְפָּצִים
אֵלֶיהָ בְּכַמְּה צְפֻצּוּפִים שֶׁל תְּפִלוֹת וְכו':

(עַד כּאן מַהֲהַשְׁמָטוֹת)

הֵם כְּמוֹ שִׁלְשָׁלוֹת וְרוּמַחִים וְסִיפִים וְתִירֵי.
תְּרוּעָה הִיא שִׁלְשָׁלַת. וְשְׁתֵּי תְּרוּעוֹת יֵשׁ
בְּעִשְׂרָה שׁוּפְרוֹת, וְהֵן אַחַת.

תַּחְתּוֹנָה, בַּת הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶכָּה. אֵלָּה
מוֹעֲדֵי ה' מְקֻרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם
בְּמַעֲדָם. לְצִפּוֹר שְׁמִצְפָּצִים לָהּ בְּגִיָּה
בְּכָל יוֹם בְּכַמְּה צְפֻצּוּפִים, וְהִיא רוֹבֶצֶת
עֲלֵיהֶם. אַחֵר שֶׁנִּגְדְּלוּ בְּנֵיהֶם שֶׁל בְּגִיָּה,
עָפוּ כֻּלָּם אַחֵר אִמָּם.

צִייד אַחֵר הִיָּה חֲכָם, רָצָה לְצוּר אוֹתָם.
מָה עָשָׂה הַצִּייד? נָטַל אֶת הָאֵם שֶׁלָּהֶם
וְקָשֶׁר אוֹתָהּ, וְהִיא צוּחַת בְּגִלָּל בְּגִיָּה.

וְדַאֲתָמַר בָּהּ וְהָאֵם רוֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרוֹחִים (או על הַבִּיצִים וְאֵינוֹן). יִשְׂרָאֵל מִצְפֶּצֶפִּין לָהּ בְּכַמָּה צְפֻצּוֹפִין דְּצִלוֹתֵין, וְאִיהִי לֹא בַעֲיָא לְנַחֲתָא לְגַבִּיָּהּ. יִשְׂרָאֵל מַה עָבְדִין. נְטָלִין אִמָּא דְאִיהִי שְׂכִינְתָא בְּהַדִּיָּהּ, וְקִשְׁרִין לָהּ בְּקִשּׁוּרָא דְתַפְלִין. בַּד מָטָאן לְקִרְיָאֵת שְׁמַע, קָרְאן בְּנִין דִּילָהּ בְּשִׁית תִּיבִין דִּי־יְחֻדָּא, דְאֵינוֹן (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, הָא קָא נִתְתִין לְגַבִּי אִמָּהוֹן, קִשְׁרִין לוֹן עֲמָה. וְהָאִי אִיהִי (וִיקְרָא כג) אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם, דְאִיהוּ עוֹנְתָהּ, כְּמוֹ מוֹעֲדִי.

הָכִי בְּגוּוֹנָא דָּא מַצָּה, בָּהּ מְזַמְנִין לְשַׁבְּעָה יוֹמִין דְּפֶסַח. מְזַמְנִין לְשַׁבְּעָה יוֹמִין דְּסָבוֹת, בְּשַׁבְּעָה מִינֵי, דְאֵינוֹן לוֹלֵב, וְאַתְרוּג, וְג' הַדָּסִים, וּב' בְּדִי עֶרְבָה. שְׁבוּעוֹת, קָרְאן לוֹן בְּאוֹרֵי־תָא. רֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹמָא דְדִינָא, כָּל חַד בְּמִינִיהּ.

לשון הקודש

הָרִי הֵם יוֹרְדִים לְאֶמֶס וְקוֹשְׁרִים אוֹתָם עֲמָה. וְזוֹהִי (וִיקְרָא כג) אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם, שְׁחֹא עוֹנְתָהּ, כְּמוֹ מוֹעֲדִי.

כֶּךְ כְּמוֹ זֶה מַצָּה, בָּהּ מְזַמְנִים לְשַׁבְּעַת יְמֵי הַפֶּסַח. מְזַמְנִים אֶת שַׁבְּעַת יְמֵי הַסֵּכָה בְּשַׁבְּעָה מִינִים, שְׁהֵם לוֹלֵב וְאַתְרוּג וּשְׁלֹשָׁה הַדָּסִים וּשְׁנֵי בְּדִי עֶרְבָה. שְׁבוּעוֹת קוֹרְאִים לָהֶם בַּתּוֹרָה. רֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַדִּין. כָּל אֶחָד בְּמִינוֹ.

שְׁנַאֲמַר בָּהּ (דְּבָרִים כב) וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרוֹחִים (או על הַבִּיצִים. וְהֵם). יִשְׂרָאֵל מִצְפֶּצֶפִּים לָהּ בְּכַמָּה צְפֻצּוֹפֵי תַפְלָה, וְהִיא לֹא רוֹצָה לָרֶדֶת אֲלֵיהֶם. מַה עוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל? לּוֹקְחִים אֶת הָאִמָּא, שְׁהִיא שְׂכִינָה אֲלֵיהֶם, וְקוֹשְׁרִים אוֹתָהּ בְּקִשְׁרָא שֶׁל תַּפְלִין, וּבְשִׁמְנִיעִים לְקִרְיָאֵת שְׁמַע, קוֹרְאִים בְּנִיהּ בְּשֵׁשׁ תִּבּוֹת הַיְחֻד, שְׁהֵן (דְּבָרִים ח) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד.

כָּל מָאן דִּקְרָא, כָּל דְּרָגָא בְּמִינִיה, יתְקַיִים בִּיה, (ישעיה נח) אַז תִּקְרָא וַיִּי' יַעֲנֶה. אָז, ו' יוֹמִין דְּסָבוֹת, וְחַג שְׁמִינִי עֲצֶרֶת. אָז, מִצָּה, וַיִּי' יוֹמִין דְּפֶסַח. אָז, סֶכֶּה, וַיִּי' מִינִין דְּלוּלָב, דְּאֵינוֹן שֶׁלֹּשׁ הַדָּסִים, וּשְׁנֵי עֶרְבוֹת, לוּלָב, וְאַתְרוֹג, וּכְלִילָן בָּד', הָא חַד סָרִי, בְּחוּשְׁבֹן ה"ו. וְצָרִיד לֹאמַר הִלֵּל עֲלֵיהֶו, הִלְלוּיָהּ, לְאַשְׁלֵמָא שֵׁם יְהוָה.

וְצָרִיד לְסַלְקָא לָהּ בְּמַחְשָׁבָה, בְּאַרְבַּע מִינִין, הָדָא הוּא דְכֶתִיב, (שיר השירים ז) אֲמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְּתֹמָר. אֶעֱלֶה סִימֹן: אֲתָרוֹג, עֶרְבֶה, לוּלָב, הַדָּס. וּמַחְשָׁבָה שְׁמָא מְפָרֵשׁ, אֲשֶׁתָּלִים בָּהּ י"ד, בְּגִוּוֹנָא דִּי"ד פְּרָקִין דִּידָא דִּימִינָא, דְּבִיה צָרִיד לְנִטְלָא לוּלָב. הָרִי מִתֵּן תּוֹרָה, שְׁבָעוֹת, שְׁבָעָה בְּשָׁבָעָה י"ד. בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה, י"ד בְּקוּל הַשּׁוֹפָר, וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפָרוֹת, בְּדֹאוּקִימָנָא לְעִילָא.

לשון הקודש

כָּל מִי שֶׁקְרָא כָּל דְּרָגָה בְּמִינֶהּ, יתְקַיִים בּוֹ (ישעיה נח) אַז תִּקְרָא וְה' יַעֲנֶה. אָז – שְׁבָעָה יְמֵי סָבוֹת, וְחַג שְׁמִינִי עֲצֶרֶת. אָז – מִצָּה, וְשְׁבָעָה יְמֵי הַפֶּסַח. אָז – סֶכֶּה, וְשְׁבָעָה מִינֵי הַלוּלָב, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה הַדָּסִים וּשְׁתֵּי עֶרְבוֹת, לוּלָב וְאַתְרוֹג. וּכְלִילָים בְּאַרְבָּעָה. הָרִי אַחַד עֶשֶׂר בְּחוּשְׁבוֹן ה"ו. וְצָרִיד לֹאמַר הִלֵּל עֲלֵיהֶם, הִלְלוּיָהּ, לְהַשְׁלִים שֵׁם ה'.

וְצָרִיד לְהַעֲלוֹתָהּ בְּמַחְשָׁבָה בְּאַרְבָּעָה מִינִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב (שיר השירים ז) אֲמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְּתֹמָר. אֶעֱלֶה סִימֹן: אֲתָרוֹג, עֶרְבֶה, לוּלָב, הַדָּס. וּמַחְשָׁבָה שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ, נִשְׁלָם בָּהּ י"ד, כְּמוֹ י"ד פְּרָקִי יד יְמִין, שְׁבָעָה צָרִיד לְטַל הַלוּלָב. הָרִי מִתֵּן תּוֹרָה, שְׁבָעוֹת, שְׁבָעָה בְּשָׁבָעָה – י"ד. בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה י"ד בְּקוּל הַשּׁוֹפָר, וּבְעֶשֶׂר שׁוֹפָרוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ לְמַעֲלָה.

בַּפֶּסַח, אֵיחִי שְׂכִינָתָא י"ד הַגְדוּלָה, מִסְטָרָא דְחֶסֶד.
 בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֵיחִי י"ד הַחֲזָקָה, מִסְטָרָא
 דְּגִבּוּרָה. בְּמִתֵּן תּוֹרָה, י"ד רָמָה, מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
 דְּאֻמְצָעִיתָא. וְתֵלֶת זְמָנִין י"ד, מ"ב. וְתֵלֶת אֲבָהּוֹן
 דְּתַלְיִין מִנֵּיהוּ, סְלִקִּין חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים, בְּחוּשְׁבוֹן יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א. בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. וּמְלוֹךְ יי'
 לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פֶּרֶשֶׁת וַיֵּלֶךְ

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל
 יִשְׂרָאֵל. רַבִּי חֲזַקְיָה פָתַח, (ישעיה סג) מוֹלִיד לְיִמִּין
 מֹשֶׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנִיָּהֶם וְגו', וּפְאִין
 אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֶתְרַעֵי בְּהוּ, וּבְגִין
 דְּאֶתְרַעֵי בְּהוּ, קָרָא לוֹן בְּנִין (דף רפ"ג ע"ב) בּוֹכְרִין קְדִישִׁין,
 אַחֲוִין (בְּגִבּוּל), נָתַת לְדִיָּרָא עֲמָחוֹן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב,

לשון הקודש

פֶּרֶשֶׁת וַיֵּלֶךְ

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל. רַבִּי חֲזַקְיָה פָתַח, (ישעיה סג)
 מוֹלִיד לְיִמִּין מֹשֶׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ בּוֹקֵעַ
 מַיִם מִפְּנִיָּהֶם וְגו'. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שֶׁקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָּהֶם,
 וּמַשׁוּם שֶׁהִתְרַצָּה בָּהֶם קָרָא לָהֶם בְּנִים
 בְּכוֹרִים קְדוּשִׁים, אַחֲוִים (בְּגִבּוּל), וַיֵּרֶד לְדוֹר

בַּפֶּסַח הִיא שְׂכִינָה, י"ד הַגְדוּלָה מִצַּד
 הַחֶסֶד. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הִיא י"ד הַחֲזָקָה
 מִצַּד הַגִּבּוּרָה. בְּמִתֵּן תּוֹרָה י"ד רָמָה,
 מִצַּד הָעֲמוּדָא הָאֻמְצָעִי. וְשִׁלַּשׁ פְּעָמִים י"ד
 – מ"ב. וְשִׁלַּשָּׁה אָבוֹת שְׁתַּלּוּיִים מִדָּם
 עוֹלָם אֲרַבְּעִים וְחֲמִשָּׁה, בְּחוּשְׁבוֹן יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.
 וּמְלוֹךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.